

BEST OF
THRILLERS

Zes spannende verhalen

van o.a.

M.J. Arlidge

**Thomas Olde Heuvelt
en Nathalie Pagie**

Best of Thrillers

Best of Thrillers

Zes spannende verhalen van o.a. M.J. Arlidge, Thomas Olde
Heuvelt en Nathalie Pagie

M.J. Arlidge
Thomas Olde Heuvelt
Nathalie Pagie
Michael Connelly
Floris Kleijne
Samantha Stroombergen

J.D. Barker en James Patterson (eerste hoofdstuk)
Carla Kovach (eerste hoofdstuk)

ISBN 978-94-023-1978-1

NUR 330

Alles in de wind: No Way Back; vertaling Harmien Robbroch

Op leven en dood: One Dollar Jackpot; vertaling Sabine Mutsaers

Oorverdovend: The Noise; vertaling Waldemar Noë

Toen ze verdween: The Liar's House; vertaling Barbara Lampe

Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign

Omslagbeeld: © Photocase.com, Shutterstock.com

Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

www.boekerij.nl

© 2022 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle verhalen uit deze bundel zijn reeds eerder verschenen,
behalve het verhaal van Floris Kleijne.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alles in de wind

M.J. Arlidge

Een korte thriller over Helen Grace die zich afspeelt voor *Iene miene mutte*

‘Mijn naam is Jodie Haynes.’

Ze weten wie ik ben, maar willen dat ik het hardop zeg. Ik laat mijn hoofd hangen en met gloeiende wangen mompel ik de woorden. Ik heb alles aan mezelf veranderd – mijn haar, mijn uiterlijk, zelfs de manier waarop ik práát – maar dit is het enige wat ik niet kan veranderen.

Ze vullen de formulieren in zonder ook maar één keer hun blik af te wenden. Dit is het derde kindertehuis waar ik ben geplaatst en ik word altijd begroet als een soort interessante freak. Mijn zus heeft onze ouders twee jaar geleden vermoord en ons gezin is nu dus behoorlijk bekend. Ze was zestien toen ze het deed en zit nu een straf van tweemaal levenslang uit in Holloway. Mijn situatie is niet veel beter. Ik was toen dertien, nu vijftien, en hoewel mijn naam niet in de kranten heeft gestaan, zijn de maatschappelijk werkers en het personeel van het kindertehuis op de hoogte van mijn geschiedenis. Je ziet het in hun ogen, merkt het aan hun gefluisterde opmerkingen. Ik durf te wedden dat het nieuwtje van mijn komst hier al de ronde doet; elk verknipt kind besluit nu of het mijn vriend wil zijn, me wil ontlopen of me in elkaar wil slaan.

Ik ben in Zuid-Londen opgegroeid, maar omdat mijn vaders compagnons daar nog steeds wonen, vonden ze dat ik ergens anders naartoe moest. Surrey, Sussex en nu Hampshire. Kindertehuis Grove Street in Basingstoke. Ik ben nog nooit in Basingstoke geweest. Eerlijk gezegd weet ik niet eens waar het ligt.

De leidster van het kindertehuis, Carole, pakt mijn tas en slaat een arm om mijn schouder. Dat ziet er misschien heel lief uit, maar in werkelijkheid ‘helpt’ ze me door de deur. Alle kinderen kennen dat moment wanneer ze in een nieuw tehuis arriveren – hun voeten weigeren dienst te doen, het kost moeite om adem te halen – en ik word door de gang geduwd. Ik kijk strak voor me uit, probeer mijn tranen terug te dringen, maar slaag er niet goed in. Het is het geluid dat me altijd weer raakt – de gezichtsloze, onbekende kinderen die roepen, ruziën, lachen. Ik heb geen idee wie ze zijn. Of wat ze voor me in petto hebben.

‘Even dimmen, allemaal. We willen niet dat onze nieuweling denkt dat we een zootje ongeregeld zijn, of wel?’ roept Carole hees, wanneer we samen de slaapzaal binnenlopen en zij ondertussen het licht uitdoet.

De meisjes mopperen en leggen hun *Just Seventeen* en *Smash Hits* op de grond. In het schemerdonker zie ik zes bedden, vier muren en een radiator. Geen nachtkastjes, geen stoelen, niets wat niet vastgeklonken zit. Ik moet direct aan Marianne denken – ziet haar cel er beter uit dan dit? Ik word naar het lege bed links van mij geduwd. Dit is het dan. Mijn nieuwe thuis.

Ik kleeft me uit tot op mijn ondergoed en kruip in bed. Carole blijft nog even staan en gaat dan weg. Niemand zegt iets tegen me of toont enige belangstelling voor de nieuweling, al zie ik dat het meisje in het bed tegenover me naar me zit te staren. Ik draai me om, trek de dekens over mijn hoofd en doe alsof ik slaap. Maar mijn zintuigen draaien overuren, ze ruiken de verflucht en de goedkope deodorant, en mijn ogen zijn wijd open. Uiteindelijk val ik in slaap, maar even later schrik ik wakker als ik voel dat mijn bed beweegt. Ik ga rechtop zitten en zie dat een meisje mijn tas doorzoekt.

‘Hé!’

Het meisje kijkt niet op en dus grijp ik de tas. Ze geeft me een harde duw en dan pas zie ik hoe groot ze is. Ze is ongeveer een meter tachtig en behoorlijk gezet. Ik bedenk of ik haar nog een keer een duw wil geven; ik heb allang niets meer van waarde, maar er zitten wel wat foto’s van Marianne in mijn tas die niemand anders mag hebben.

‘Is dit ze dan?’

Het meisje grijnst en legt een vieze vinger op Mariannes gezicht. Het is de foto die Sparky van ons heeft genomen bij Merriman’s speelhal.

‘Nou?’ Ze geeft me een trap tegen mijn ribben en wappert met de foto in mijn gezicht.

Opeens wordt de foto uit haar hand gerukt. Het meisje uit het bed tegenover me heeft hem vast en houdt hem beschermend achter haar rug. Het grotere meisje loopt op haar af, maar blijft dan plotseling staan. Mijn overbuurmeisje heeft een ijzeren staaf in haar hand. Even lijkt het alsof haar tegenstandster toch op haar af zal duiken, maar de staaf is zwaar en heeft een scherpe rand. Ze bedenkt zich, spuugt op mijn bed en loopt dan de kamer uit in de richting van haar eigen slaapzaal.

‘Dat is Jaz,’ zegt mijn beschermster, terwijl ze op mijn bed komt zitten en me de foto teruggeeft. ‘Die denkt dat ze hier de baas is. Als je niet voor jezelf opkomt, is je leven hier zo goed als voorbij.’

Ik knik, maar zeg niets.

‘Ik ben Gemma.’

‘Jodie.’

‘Weet ik,’ gaat ze verder, en ze steekt haar hand uit.

Ik laat haar mijn hand vastpakken; die van haar voelt warm.

‘Je zult zo onderhand wel in je broek schijten. Maar maak je geen zorgen. Zo erg is het hier niet. Het komt wel goed.’

Ik laat mijn hand vallen en slaag erin even te glimlachen. Ik wil haar echt heel graag geloven.

De dagen daarop redt Gemma nog vele keren mijn hachje. Elk tehuis heeft zijn eigen karakter, zijn eigen regels en je moet snel in de gaten hebben wie van het personeel je moet ontlopen, welke kinderen je uit de weg moet gaan en hoe je ook maar het kleinste voordeel kunt scoren als het gaat om karweitjes, slaapzaalafspraken en eten. Als de kok je mag, is je leven uit te houden; er is nooit genoeg eten en er is altijd een arme ziel die niks krijgt. Maar Gemma stopt de kok stiekem sigaretten toe en heeft het dus goed voor elkaar. Als haar nieuwe vriendin profiteer ik daarvan mee.

Jaz loopt nu met een grote boog om me heen, de karweitjes en lessen vallen wel mee en ik ontdek al snel dat Gemma hier een bijzondere status geniet. Ze zit haar hele leven al in kindertehuizen – haar verslaafde moeder heeft haar op de stoep van een ziekenhuis gedumpt toen ze twee was – en ze heeft het systeem kennelijk helemaal door. Andere kinderen ontlopen haar en van Carole krijgt ze echt alles voor elkaar, zolang de andere kinderen het maar niet zien.

De derde dag gaan we stiekem naar de kelder. Overal metalen buizen, treurige banken en een gehavend cassettedeck, maar we maken er onze zitkamer van. Gemma zet muziek op en rolt hondsbrutaal een joint. Die roken we alsof we volkomen onbezorgd zijn en we luisteren onafgebroken naar haar favoriete acid house: Adonis, Jesse Saunders, Slezzy D. Een tijd later stommelen we naar ons bed, waar we kletsen en giechelen als idioten. De andere meisjes in de slaapzaal roepen dat we onze kop moeten houden, maar dat kunnen we niet. Voor het eerst in jaren val ik lachend in slaap.

Als ik wakker word, galmt ‘No Way Back’ nog door mijn hoofd en ik glimlach, ook al heb ik dorst en voel ik me een beetje duf. Gemma ook. De hele dag. We zeggen amper een woord tegen elkaar; dat hoeft ook niet.

De kelder wordt al snel ‘ons plekje’. We gaan er zo vaak mogelijk naartoe, zelfs na bedtijd, en we genieten van onze vrijheid. Ik begrijp niet hoe Gemma ermee wegstapt, maar daar kom ik de vierde of vijfde keer achter. Terwijl ze de fles wodka aan me doorgeeft, vraagt Gemma of ik ooit een vriendje heb gehad. Ik zeg ‘flikker op’ en ratel een lijst met namen af,

ook al waren het eigenlijk meer Mariannes vrienden dan die van mij. Ondanks de drank en sigaretten die we mee naar beneden hebben gesmokkeld, lijkt Gemma bedroefd en ik besef dat er nooit iemand is geweest die zich om haar heeft bekommerd. Ze wil van alles over me weten. Ik denk dat ze vanavond fijne dingen wil horen en dus vertel ik haar over oma Helen die ons snoepjes, bonbons en geld toestopte als die klootzak van een man van haar niet keek. En ik praat over Marianne, die zelfs als ze er slecht aan toe was, haar best deed om me te beschermen. Gemma moet huilen en ik wil haar troosten, maar ze schudt mijn hand van zich af. Ze zegt dat ze wat beters heeft. Ze haalt een zakje pillen uit haar zak en houdt het voor me open. Ik aarzel en neem er dan twee. De smaak is zoet op mijn tong.

In eerste instantie weet ik niet waar ik ben. Ik heb liggen trippen, heb engelen en zonsondergangen gezien en een man die probeerde een reusachtig rotsblok te verplaatsen. Kennelijk ben ik buiten westen geraakt. Als ik bijkom, is het donker en het stinkt: ranzige sigarettenlucht, oude banken en zweet. Ik besef dat ik nog steeds in onze schuilplaats lig, maar dat Gemma weg is. Carole staat bij de muur en in even denk ik dat ik op mijn donder ga krijgen, maar dan zie ik dat ze toekijkt.

Er ligt een man boven op me. Ik ken hem niet. Hij is oud, ongeschoren en stinkt naar goedkope aftershave. Hij zit aan mijn kleren te trekken, duwt zijn hand onder mijn topje. Ik voel dat hij in mijn borsten knijpt en vervolgens aan mijn rok trekt. Ik kan me niet bewegen – door de drugs of de angst, dat weet ik niet – maar dan voel ik zijn hete handen op mijn dijen en opeens trap, draai en schreeuw ik. Hij slaat me, mijn hoofd schiet naar achteren en klapt tegen de leuning van de bank en weer terug. Ik duik op hem af, doe mijn mond open alsof ik hem in zijn gezicht wil bijten en hij deinst naar achteren. Uit ons evenwicht vallen we op de harde grond. Ik ben als eerste overeind. Carole wil me pakken, maar ik duik onder haar handen weg en ren naar de deur. Daar staat nog een man, maar hij doet geen poging om me tegen te houden; hij glimlacht alleen maar bij het zien van de chaos. Ik duw de deur open en ren naar boven.

Het is ver na bedtijd en het avondpersoneel vindt me al snel als ik schreeuwend en huilend door de donkere gang ren. Ze pakken me bij mijn armen vast en proberen met me te praten. Maar hun woorden glijden langs me heen. Ik kan me niet concentreren. Ik ben duizelig en misselijk. Carole komt erbij en ik probeer weg te lopen, maar ze geeft me twee keer een harde klap en slaat alle vechtlust uit me. Mijn benen zakken onder me weg en een van de medewerkers vangt me op. Carole geeft opdracht me in het strafhok te zetten. Ik kan aan ze zien dat ze dat liever niet willen, maar ze doen wat hun gezegd wordt en ik word in een kast aan het eind van een gang gezet. Ze duwen me op de kale houten vloer en de deur gaat achter me op slot. Opeens ben ik alleen.

Daar laten ze me achtenveertig uur zitten. De dagen zijn nog wel uit te houden – ik kan aan de andere kant van de deur van alles horen en probeer te bedenken welke gezichten bij de stemmen passen – maar de nachten zijn afschuwelijk. Ik heb alleen een T-shirt en een slipje aan en ook al smee ik om een deken, eten, een emmer... ik krijg niets. Dus zit ik te rillen en duw ik mijn neus in mijn T-shirt om de urine niet te ruiken.

Ik denk aan Gemma. De vriendin die me heeft verraden. En ik denk aan Marianne. De zus die ik heb verraden. Iedereen zegt dat het de juiste beslissing was om de politie te bellen nadat ze papa en mama had vermoord, maar zo heeft zij het nooit gezien. Ze haat me en denkt waarschijnlijk dat ik haar haat. Maar dat is niet zo, ik heb haar nooit gehaat. Ik mis mijn grote zus juist. Als ik alleen ben en me bang voel, moet ik veel aan haar denken.

Ze is nu achttien. Een vrouw, geen kind meer. Hoe is het om haar te zijn? Is ze veilig? Is ze bang? Heeft ze pijn? Toen ze was veroordeeld, wilde ik bij haar op bezoek in Holloway. Om te zien of alles goed met haar was, haar om vergeving te vragen. Maar de maatschappelijk werkers vonden dat geen goed idee; bovendien wilde Marianne me geen bezoekersformulier sturen. Dus kan ik alleen maar aan haar denken en haar in gedachten het beste toewensen.

Ik zou willen dat ze bij me was. Er is niets wat ze niet voor me gedaan zou hebben om me te beschermen, om voor me te zorgen. Maar dat deel van mijn leven is voorbij en ik heb geen enkele vriend. Ze zeiden dat ik hier veilig zou zijn, maar ik ben nog nooit zo bang geweest.

Toen ze me er eindelijk uitlieten, had ik koorts, maar dat interesseerde ze niet. Mijn opsluiting was alleen mijn straf geweest; nu moest ik boete doen. Carole stond met een emmer en zwabber op me te wachten; er lag een kille glimlach rond haar lippen. Omdat ik zo ‘on gehoorzaam’ was geweest, had ze besloten me alle vieze klusjes te geven die niemand anders wilde doen. De komende tijd ben ik de Assepoester van Grove House.

Over de kelder wordt niet gesproken. In plaats daarvan word ik hard aangepakt omdat ik na bedtijd op was, omdat ik lawaai heb gemaakt, on gehoorzaam ben geweest en me agressief heb gedragen. Ik kijk de andere personeelsleden aan om te zien of die enige weerstand bieden, of er iemand is met wie ik kan praten, maar ze kijken me geen van allen recht aan. Gaan ze eergisteravond dan zomaar... vergeten? Ze doen hun best om voor de rest van de kinderen te zorgen, die allerlei gedrag vertonen, van compleet door het lint gaan tot er als een zombie bij zitten, maar mij ontlopen ze alsof ik een paria ben.

De meisjes zijn geen haar beter. Nu weet ik waarom Gemma geen vrienden heeft. Wisten de anderen hoe ze was? Hebben ze het zelf ondervonden? Ik vervloek mezelf omdat ik zo naïef en dom ben. Hoe vaak moet ik gekwetst worden voordat ik het doorheb? Je kunt alleen op jezelf vertrouwen. Marianne heeft me dat geleerd.

Gemma en ik leven in dezelfde wereld, lopen langs elkaar heen in de eetzaal en de slaapzaal, maar we praten niet met elkaar. Sterker nog, als ik haar ook maar even aankijk, wendt ze haar blik af. Heeft ze spijt? Of is ze boos omdat ik haar leven moeilijker heb gemaakt? Ik zie de blauwe plekken in haar hals en op haar bovenarmen. Ik vraag me af sinds wanneer ze die heeft en hoe ze eraan is gekomen.

Jaz geniet van mijn ellende. Ik ben haar slaaf met wie ze kan doen wat ze wil, dus trapt ze in de hondenpoep, loopt dan over mijn pasgedweilde vloeren en laat haar gebruikte tampons slingeren. En als niemand kijkt, valt ze me aan. Ze heeft ervaring en gaat dus nooit voor de zichtbare delen. Ze stompt me hard in mijn maag, in mijn kruis en zelfs een keer in mijn nieren.

Die keer had ik haar niet horen aankomen en opeens zat ik op handen en voeten naar adem te happen. Ik was ervan overtuigd dat de genadeklap elk moment kon komen, maar die kwam uiteraard niet. Ze wil dat ik lijd.

De toiletten zijn het ergste onderdeel van mijn nieuwe taken. Het lijkt wel of ik daar hele dagen bezig ben en het nooit helemaal af heb voordat de volgende zwaar gestreste tiener arriveert die geen hoge eisen aan zichzelf stelt wat persoonlijke hygiëne betreft. Op de een of andere manier doen ze allemaal mee; het hele huis lijkt van mijn ellende te genieten, zelfs de kleine timide Alexis. De enige die me niet treitert is Gemma.

Op een dag zie ik haar op het toilet. Of liever gezegd, ik hoor haar. Ze moet vreselijk kotsen en blijft de halve ochtend in het hokje. Als ze bij de wasbak staat en water in haar grauwe gezicht spettert, weigert ze me aan te kijken. Na een tijdje houd ik het niet meer. Ik loop naar haar toe en pak haar arm vast. Ik weet niet of ik haar kop van haar lijf wil rukken of dat ik haar wil vragen wat er aan de hand is, maar ik krijg de kans niet om een keus te maken. Voordat ik mijn mond open kan doen, kijkt ze naar me op en zegt: ‘Jodie, ik ben zwanger.’

Als het leven me iets heeft geleerd, dan is het dit: er is altijd iemand die slechter af is dan jij. Bang en boos als ik was, had ik Gemma afgedaan als slecht, maar daardoor voel ik me nu heel dom. Wie weet wat ze allemaal heeft meegemaakt, hoe ze is bedreigd. Ik besef nu dat haar luchtige zelfverzekerdheid en de vrijheid die ze op deze afschuwelijke plek genoot niet meer dan een act waren. Ze is er nog erger aan toe dan ik. Zwanger van een man die haar heeft verkracht.

‘Je moet naar de politie, Gemma. Je bent verdomme nog maar vijftien.’

‘Ze geloven me toch niet.’

‘Natuurlijk wel.’

‘Ik ben eerder opgepakt, nou goed? Voor liegen, stelen, weglopen. Ik ben een slecht meisje.’

‘Maar je bent zwanger, dat kunnen ze toch niet negeren?’

‘Hou er nou maar over op, oké?’

Later vertelt ze me dat ze het wil houden, dat ze het wil afdoen als een onenightstand, dat ze wil proberen om de baby te gebruiken als excuus om hier weg te komen en een betere plek te vinden. Ik moet huilen als ze dat zegt. Wat een afschuwelijke beslissing.

Ik merk dat de andere meisjes gek van ons worden. Eerst waren we hartsvriendinnen. Toen gezworen vijanden. Nu kruip ik ’s avonds laat bij haar in bed als ik haar hoor huilen en soms blijf ik bij haar tot de zon opkomt. De andere meisjes maken ons belachelijk, maar dat kan me niets schelen. Ze heeft me nodig en ik ben voor ergere dingen uitgemaakt dan een pot.

Op een nacht wriemelt ze uit bed om naar het toilet te gaan. Ik laat haar, val weer in slaap, maar als ik wakker word, zie ik dat ze nog niet terug is. Het is ijskoud, donker en ten strengste verboden om na negen uur uit bed te komen; toch spring ik overeind en loop naar de deur. Ik heb het idee dat ik aan het eind van de gang stemmen hoor, maar tegen de tijd dat ik daar ben, is alles stil. Ik blijf een paar minuten doodstil staan, weet niet wat ik moet doen en hoor dan buiten opeens een harde klap.

Ik ren naar het raam en zie dat Carole met een oude man staat te praten. Dezelfde man die mij heeft aangevallen. Mijn eerste reactie is om weg te duiken voor het geval ze opkijken en mij zien, maar ik blijf staan. Ze nemen afscheid en hij stapt in een wit busje, start de motor en rijdt langzaam weg tot hij uiteindelijk in de donkere nacht verdwijnt.

Als ik terug ben op de slaapzaal, is Gemma's bed nog steeds leeg. Ik kruip in het mijne en trek de deken over mijn hoofd om te verbergen dat ik huil. Ik kan het niet uitleggen, maar ik heb heel sterk het gevoel dat ik Gemma nooit meer zal zien.

‘Ze heeft vast een jongen ontmoet. Je weet hoe ze was.’

Carole komt met een verhaal dat Gemma die nacht is vertrokken. De andere meisjes lijken haar te geloven; ze zweren samen in de leugen dat Gemma een slet was die niet kon wachten om weg te lopen met de eerste de beste vent die belangstelling voor haar toonde. Geloven ze dat echt of zeggen ze die dingen alleen om zichzelf in te dekken? Ik weet niet eens of het me iets kan schelen; er is hier niemand die ik aardig vind of voor wie ik ook maar een greintje respect heb.

Ik moet steeds weer aan dat witte busje denken, maar toch pijnig ik mijn hersenen om haar verdwijning op een andere manier te kunnen verklaren. Is ze misschien toch weggelopen voor haar problemen? Zou ze dat doen zonder afscheid van mij te nemen? Ik zal niet doen alsof we zusjes waren, maar volgens mij begon ze me steeds meer te vertrouwen. De beproefde ijzeren staaf ligt nog onder haar matras, maar al haar spullen zijn weg, niet dat ze veel had. En ze kende alle sluiproutes naar binnen en naar buiten. Misschien was ze bang dat ik haar zou tegenhouden. Of misschien heeft ze gewoon een hekel aan afscheid nemen.

‘Heeft een van jullie iets gezien of gehoord?’

De meisjes kijken verschrikt op als ik tegen ze praat, alsof ik ons stilzwijgende pact doorbreek.

‘Nee, niks.’

‘Ik sliep als een blok.’

‘Waarom wil je dat weten?’

De antwoorden zijn voorspelbaar en ontmoedigend. Kan het hier dan niemand iets schelen? Ze zagen Gemma wellicht als een lastpak en misschien hadden ze gelijk, maar ik heb een andere kant van haar gezien. Ze heeft haar moeder nooit gekend, wist niet eens wie haar vader was. Met verjaardagen en Kerstmis was ze altijd alleen. Ze zocht liefde waar ze die kon vinden, maar de wereld is een gevaarlijke plek voor ‘slechte meisjes’ zoals zij. Mijn lot was niet veel beter, maar ik had vrouwen als mijn oma en zus die me hielpen, die me lieten zien dat er goedheid in de wereld was. Ik

weet niet of Gemma die ooit heeft gezien en ik vraag me af of ik haar enige vriendin was.

Ik weet dat er hier iets goed mis is. Ik voel de meisjes van onze slaapzaal aan de tand, benader de minst vijandige personeelsleden en vraag ze om details. Ik kom natuurlijk niets te weten, maar dan, als ik het helemaal niet verwacht, krijg ik het antwoord in mijn schoot geworpen. Ik ben net met mijn laatste klusjes bezig en sleep overvolle vuilniszakken naar de container achter het huis, als de zwaarste openscheurt en de inhoud op de grond valt. En daar, te midden van alle afval, zie ik iets bekends.

Ik schiet vol als ik zie wat er in de versleten C&A-tas zit: al Gemma's bezittingen. De paspoortfoto's die we samen hebben laten maken, een half zakje snoepjes en het ergste van alles: haar geliefde cassettebandjes. Ze zou nooit ergens naartoe gaan zonder haar Cold Cut en Adonis. Het waren haar dierbaarste bezittingen.

Ik kan hier niet blijven.

Carole is niet meer in mijn buurt geweest; ze heeft amper naar me gekeken sinds die nacht. Maar ik weet dat het nog steeds gebeurt. Soms hoor ik 's nachts meisjes jammeren als ze terugsjokken naar hun slaapzaal. En 's morgens zie ik meisjes met blauwe plekken. Meisjes die voorheen naar me staarden, maar me nu niet durven aankijken. Ik weet niet wanneer mij iets zal overkomen, maar daar ga ik niet op wachten. Niet na wat er met Gemma is gebeurd.

Ik overweeg om het uit te stellen tot het donker is. Als ik ongezien wegglijp, levert me dat wat extra tijd op, maar als ik gesnapt word, kan ik mijn afwezigheid na bedtijd niet verklaren. Dus ga ik ervoor. Het is mijn taak om na het eten het vuil weg te brengen, dus stop ik mijn spulletjes in een vuilniszak en leg ze in de achtertuin bij de rest van de troep. Ik heb nog vijf minuten, dus maak ik vaart. Ik zet mijn schouder tegen de gemeentecontainer en duw uit alle macht. Het ding beweegt niet, dus neem ik een aanloop en ram ertegenaan. Mijn schouder protesteert, maar ik doe het nog een keer en nog een keer tot het enorme metalen gevaarte eindelijk in beweging komt. Met alle kracht die ik in me heb, duw ik de container tegen de achtermuur.

Ik kom even op adem, leg een knoop in mijn zak met spullen en gooi hem over de muur. Dan grijp ik de zijanten van de container vast en hijs mezelf erop. Hij zit behoorlijk vol en beweegt niet onder het extra gewicht van mijn lichaam als ik me afzet en op de muur spring.

Mijn handen zitten onder de schrammen, mijn knokkels zijn gekneusd, maar het is me gelukt. Net als ik wil springen, hoor ik iets. Ik draai me om en zie Alexis in de tuin staan. Ze komt de achterdeur net uit met een halfgerookte peuk in haar hand en blijft stokstijf staan als ze me op de muur ziet. Ik weet niet wat ik verwacht: gaat ze zeggen dat ik moet gaan of gaat ze heel hard schreeuwen?

Ze zegt niets. Ze staart alleen maar naar me. Het is te laat om nu nog terug te krabbelen, dus draai ik me om en spring omlaag.

Ik kom onhandig neer en gil van de pijn als mijn enkel dubbelklapt. Het doet vreselijk zeer, maar ik pak de zak en strompel weg. Het is gebeurd en nu moet ik door. Ik versnel mijn pas, slik de tranen van pijn weg en laat Grove House en het gevaar achter me.

Het wordt donker, ik ken de straten niet en alles is verwarrend. Ik heb niet echt een plan. Ik wil alleen een hoofdweg vinden die de stad uit loopt en dan ergens naartoe liften. Zonder duidelijke reden denk ik aan het westen, de richting van Somerset of Dorset, misschien. Ik heb mijn buik vol van steden. Misschien kan ik een baan vinden. Ik kan best doorgaan voor zestien en zolang niemand mijn identiteitsbewijs wil zien, red ik me wel.

Algauw ben ik verdwaald; alle straten lijken op elkaar. Als ik mensen om hulp vraag, geven ze onwillig antwoord en staat het wantrouwen op hun gezicht geschreven. Wie is dat meisje? Waar gaat ze naartoe?

Zou in het tehuis al alarm zijn geslagen? In dat geval moet ik hier snel weg, maar niemand wil me helpen en het lijkt alsof ik rondjes aan het lopen ben.

Na een tijd kom ik een bejaarde dame tegen die me wel wil meenemen naar haar kerk. Ik sla het aanbod af. Een halfuurtje later biedt een man van middelbare leeftijd me een lift aan, ook al zegt hij niet waarnaartoe. Ik negeer hem, maar hij dringt aan, loopt achter me aan en zegt dat hij kinderen heeft, dus dat ik niet bang hoeft te zijn. Ik begin te rennen en als hij me blijft volgen, sprint ik verder.

Ik huil, ren nu in het wilde weg maar ergens naartoe en als ik de hoek om ga, ben ik niet in staat om op tijd te stoppen. Ik bots hard tegen haar aan. Mijn spulletjes vallen op de grond en even krijg ik geen lucht. Ik kijk op, verwacht moeilijkheden, maar zie dat een vriendelijk gezicht me aankijkt. Een vrouw van middelbare leeftijd met geblondeerd haar en een hartelijke glimlach. Maar waar ik pas echt door gegrepen word, is haar uniform. Ze is politieagente.

‘Tjonge jonge, wat een haast. Waar is de brand?’ vraagt ze, en ze werpt een blik op mijn achtervolger die nu haastig terugloopt naar zijn auto.

Even krijg ik geen woord uit mijn mond en de tranen stromen over mijn gezicht.

‘Wat is er, meisje? Wat is er aan de hand?’

Ik snak nog steeds naar adem, maar slaag er uiteindelijk in de woorden eruit te persen. ‘Ik denk dat er iets afschuwelijks is gebeurd met mijn

vriendin.'

Ik word naar het politiebureau van Basingstoke gebracht. De laatste keer dat ik in een politieauto zat, was de nacht dat mijn ouders overleden en hoewel het warme interieur me zou moeten troosten, krijg ik er de zenuwen van. Het politiebureau is al net zo en de kille terminologie van de brigadier van dienst die me de hele tijd een ‘jeugdig persoon’ noemt, maakt me nog verder van slag. Maar agent Simmons blijft de hele tijd bij me, houdt mijn hand vast en stelt me gerust.

Een tijdje later zegt ze tegen me: ‘Ik wil dat je me alles vertelt, maar omdat je nog maar vijftien bent, zijn er een aantal procedures die we moeten volgen. Daarom gaan we eerst naar de familiekamer terwijl alles geregeld wordt. Wat dacht je van een bekertje warme chocolademelk in de tussentijd?’

Het drankje is dun en waterig, maar het warmt me wel op. Ik ben volkomen uitgeput, doodmoe van alle angst en spanningen van de afgelopen uren. Ik wil slapen, maar moet alert blijven. Ik heb al een paar jaar niets meer te maken gehad met de politie en deze gezichten ken ik allemaal niet. Ik wil het goed doen. Carole en de anderen zijn ongetwijfeld naar me op zoek, misschien hebben ze al gehoord dat ik hier ben, dus moet ik ervoor zorgen dat ik mijn kant van het verhaal eerst vertel. Als ze Gemma iets hebben aangedaan, moeten ze daarvoor boeten.

‘Zoals ik al zei,’ hoor ik haar zeggen, ‘omdat je nog minderjarig bent, moet er iemand bij zijn als ik met je praat, om ervoor in te staan dat je weet wat er gebeurt en wat je wordt gevraagd.’

Ik ruk me uit mijn gedachten los en richt mijn ogen op. Ik ga vaak op in mijn eigen gedachten, maar ik moet me vermannen.

‘Dat noemen ze een vertrouwenspersoon. Meneer Lang komt vandaag bij ons zitten,’ ging ze verder, toen de deur openging. ‘Hij heeft dit al heel vaak gedaan, dus je hoeft je nergens zorgen om te maken.’

Ik knik en werp een snelle blik op hem als hij naast me komt zitten.

‘Dag, Jodie. Ik ben Daniel. Maar je mag me gerust Dan noemen.’

Ik staar naar zijn uitgestrekte hand. Hij is het. De glimlachende man in de kelder.

Ik weet niet wat ik moet zeggen. Hij kijkt me recht aan, terwijl Simmons indringende vragen begint te stellen. Zijn blik zou hartelijk, bemoedigend moeten zijn gezien de brede glimlach op zijn gezicht, maar dat is hij helemaal niet. Zijn ogen boren zich in me, dagen me uit.

Agent Simmons raakt gefrustreerd, wil dat ik herhaal wat ik haar daarstraks heb verteld, zodat ze een verklaring kan noteren en het een en ander ‘in gang kan zetten’. Maar ik kan de woorden niet vinden, zijn vijandige blik berooft me van mijn spraakvermogen en als ik er eindelijk iets uitflap, zie ik teleurstelling en boosheid op haar gezicht.

‘Ik heb het allemaal verzonnen.’

De pijn snijdt door mijn lijf en ik slaak een gil. Niemand reageert, natuurlijk; ze zijn allemaal te druk bezig met doen alsof ze slapen.

Carole is poeslief als ze me op het politiebureau komt halen. Zelfs als we ‘thuiskomen’, is ze attent en behulpzaam. Pas als ik in bed lig, toont de ware Carole zich. Ze draait hard aan mijn linkertepel, boort haar lange nagels erin en brengt haar gezicht naar het mijne.

‘Jouw beurt komt wel, schatje. Ik zou maar niet gaan slapen als ik jou was.’

Ze blijft me vasthouden, geeft dan nog een laatste ruk en trekt haar hand terug. Ik jammer en mijn hand schiet naar mijn borst. Ik breng mijn vingers naar het vage licht en zie dat er bloed op zit. Carole blijft in de deuropening hangen en werpt nog een blik op me, voordat ze zich omdraait en de gang door loopt. Ik kijk haar na en probeer mijn snikken te onderdrukken. Ik ben boos. Nee, woest. Maar boven alles voel ik een verpletterende machteloosheid. Ik ben ervan overtuigd dat ze meent wat ze zegt.

De nacht gaat tergend langzaam voorbij en ik schiet overeind als ik een vloerplank hoor kraken of de waterleiding hoor rammelen. Met elk uur dat voorbijgaat, wordt mijn angst groter. Het duurt niet lang of ik weet niet meer hoe ik het heb, te bang om me te verroeren, te bang om stil te blijven zitten. Ik weet niet wat ik moet doen, ik heb het gevoel dat mijn hoofd op knappen staat en voor het eerst van mijn leven vraag ik me af of ik soms een beetje gek word. Is dit hoe het voelt om gek te worden?

Ik zet mijn tanden in mijn pols. Ik weet niet waarom ik het doe, maar opeens lijkt dat het enige wat ik kán doen. Ik bijt hard door, wil de huid kapotmaken, heb behoefte aan de pijn. Opeens heb ik macht – ik doe dit, dit ben ik – en als de pijn door mijn arm schiet, neemt het bonken van mijn hart af. En dus doe ik het steeds opnieuw.

Heel even voel ik me beter.

Die nacht droom ik over Marianne.

Ik ben weer terug in die flat waar Marianne en ik een stapelbed deelden en waar we ons op onze slaapkamer verstopten als daarbuiten dronken ruzies werden uitgevochten. Maar dit keer niet; dit keer zitten we niet weggedoken, we vieren feest.

Onze ouders zijn dood. Mijn wrede vader die geen genade kende is dood en zijn slappe handlanger, mijn moeder, ligt naast hem. Hun armen en benen zitten aan de hoeken van het bed vast getapet en hun blauwe gezichten zijn in huishoudfolie gewikkeld. Hun ogen zijn open, maar ze zien niets meer.

‘Wat heb je gedaan?’

Ik draai me om en zie Marianne in de deuropening staan. Ze kijkt vol afschuw naar de lichamen op het bed.

‘Niets, ik heb niets gedaan.’

En dat is ook zo. In werkelijkheid heeft Marianne dit gedaan, niet ik. Zij heeft het recht in eigen hand genomen, hen in hun slaap koelbloedig vermoord. Zij is degene die levenslang in Holloway zit voor de moord op hen... maar toch droom ik nu dat ik de schuldige ben.

‘Jodie, wat heb je gedaan?’ herhaalt Marianne, lijkkbleek van ontzetting.

Dan word ik wakker. Hierna doe ik geen oog meer dicht; de angst dat ik aangevallen ga worden vermengt zich met het onaangename gevoel dat blijft hangen na mijn nachtmerrie. Ik heb altijd gedacht dat Marianne en ik anders waren, maar in de droom voelde ik geen wroeging of spijt. Sterker nog, ik was blij dat ik ze had vermoord. Bén ik wel anders dan zij? Zoals ik me nu voel, weet ik het niet zeker. Als ik de kans kreeg, zou ik Carole Matthews met een mes in haar zwarte hart steken.

Drie dagen later zie ik het. Normaal gesproken zou ik er eerder van balen dan van schrikken, maar dit zijn geen normale omstandigheden.

Het is weer een slopende dag vol karweitjes geweest. Ik heb nauwelijks nog les; mijn leven bestaat steeds meer uit urenlang eentonig werk doen. Carole houdt me in de gaten en als ik ook maar even niet aan de eisen voldoe, moet het over. Je kunt zeggen wat je wilt, maar het is hier altijd brandschoon. Dat is waarschijnlijk ook de reden dat inspecteurs het tehuis altijd als ‘uitstekend’ beoordelen... Iets waar Carole prat op gaat.

Ik ben dus ijverig. Heel ijverig. En terwijl ik de toiletten van de meisje schrob tot alles glanst, zie ik het. Een klodder kots in de toiletpot. Ik buk om het beter te zien en deins terug door de sterke zurige lucht. Ik schrob de viezigheid weg, maar ben in gedachten al met heel andere dingen bezig. Het zou een voedselvergiftiging kunnen zijn en anders zijn er hier genoeg boulimiapatiënten om het te verklaren. Maar er is ook een andere mogelijkheid.

De daaropvolgende dagen kijk ik wie naar binnen en naar buiten komt. Ik ben inmiddels een paria, veracht en genegeerd, wat betekent dat ik de boel grotendeels ongemerkt in de gaten kan houden. Niemand lijkt erg veel moeite te doen om me te vermijden en pas als Jaz me aankijkt, weet ik het. Ze blijft even bij de ingang van de toiletten staan en kijkt me vuil aan om ervoor te zorgen dat ik wegga.

‘Schiet op. Flikker op,’ zegt ze uiteindelijk.

Ik doe wat me gezegd wordt, maar draai me vervolgens om. Ik loop achter haar aan naar binnen. En ik luister hoe ze haar ontbijt uitkotst. Als ze tien minuten later tevoorschijn komt, sta ik op haar te wachten. Ik heb haar nog nooit zo zwak en kwetsbaar gezien als vandaag. Mijn oog valt op haar taille... die iets voller lijkt dan anders.

‘Mankeert er wat aan je oren?’ zegt ze, en ze duwt me opzij op weg naar de wasbak. Ze doet geen poging om me aan te vallen en dat zegt mij genoeg.

‘Laat me je helpen, Jaz,’ hoor ik mezelf zeggen.

‘Wat?’ vraagt ze ongelovig.

‘Ik weet wat er aan de hand is en ik wil je helpen.’

‘Ik heb iets verkeerd gegeten, dat is alles,’ zegt ze snel, en ze schudt het water van haar handen.

‘Vertel het aan niemand,’ ga ik snel verder, en ik negeer haar protesten.

‘Zorg dat je een plek vindt waar je naartoe kunt en ga hier dan zo snel mogelijk weg.’

Nu is ze even stil; de gedachte is kennelijk verleidelijk.

‘Ze komen er vanzelf achter. En dan wil je hier niet zijn.’

Jaz staart me aan. Wil ze iemand in vertrouwen nemen? Normaal gesproken zou ik die persoon natuurlijk niet zijn, maar wie heeft ze anders? Ze loopt naar me toe. Gaat ze me slaan of bij me uithuilen? Ik durf het echt niet te zeggen, maar dan grijpt ze me opeens bij de keel en trekt me zó dicht naar zich toe dat onze neuzen elkaar bijna raken.

‘Dit gesprek heeft nooit plaatsgevonden.’

Dan is ze weg. Ik wil achter haar aan rennen, maar wil geen scène veroorzaken. Als ik haar nakijk, voel ik iets wat ik nooit eerder voor Jaz heb gevoeld.

Medelijden.

De daaropvolgende vier nachten doe ik nauwelijks een oog dicht. Ik ben de uitputting nabij, afgepeigerd door het geestdodende werk en de angst, maar toch kan ik het niet van me afzetten. Jaz slaapt niet bij mij op zaal en in zekere zin maakt dat het erger, omdat ik me tijdens de lange, donkere nachten allerlei afschuwelijke dingen in mijn hoofd haal.

Wat zal ze doen? Haar eenzaamheid is in feite nog erger dan die van Gemma was. Haar vader heeft haar moeder tien jaar geleden vermoord en zit nog steeds vast op het eiland Wight. Jaz is gewelddadig, onvoorspelbaar en scheldt iedereen verrot, waardoor de meeste kinderen haar uit de weg gaan. Nu ze het hardst iemand nodig heeft, is ze helemaal alleen. Deze klootzakken kiezen hun meisjes met zorg uit.

Op woensdagavond ligt ik te woelen in bed als ik stemmen hoor. Dat is niet ongebruikelijk – vaak slaken de meisjes kreten in hun slaap – maar dit is anders. Ik kan het niet goed horen, maar ik heb het idee dat ik Jaz' stem herken. Ik hoor geschreeuw en gehuil, maar ik versta er niets van. Ik glip mijn bed uit en loop naar de deur. Ik weet niet wat ik zal aantreffen, maar voel me genoodzaakt om iets te doen; stel dat Jaz in moeilijkheden is. Ik heb haar nooit gemogen, sterker nog, ik heb het grootste deel van mijn tijd hier een hekel aan haar gehad, maar ik zou vechten tot de dood erop volgt om haar te beschermen tegen deze lui.

Op de gang is het koud en halfdonker. De gedempte stemmen komen vanaf de andere kant en snel loop ik verder, dicht langs de muur. Caroles kantoor zit op slot, evenals de kantine en de kamer van de conciërge; dat betekent dat het geluid uit de kelder komt.

Langzaam loop ik naar de trap. De stemmen worden duidelijker en ik hoor iemand huilen. Het is nog tien stappen tot de deur en ik zet ze heel langzaam om maar geen geluid te maken. Tien, negen, acht...

Iemand gilt. Ik sta stokstijf, weet niet of ik moet blijven staan of moet vluchten. Een paar harde knallen en dan stilte. Ik ben geef geen kik, houd mijn adem in. Binnen hoor ik gedempte, dringende stemmen. Een van de stemmen lijkt dichterbij te komen, luider te klinken. Net als de kelderdeur

opengaat, draai ik me om en duik een deuropening boven aan de trap in. Seconden later loopt Carole haastig langs me heen in de richting van de voorraadkamer. Ze ziet me niet; ik glip het lege klaslokaal achter mij binnen en blijf op de uitkijk staan. Even later komt Carole met een slaapzak in haar hand terug en loopt ze de trap weer af.

Ik tel tot tien en verlaat dan mijn verstopplek. De deur naar de kelder zit dicht, dus aarzel ik niet, maar haast me door de gang in de richting van de slaapzalen. Ik sla de mijne over en loop regelrecht naar die van Jaz. Ik tuur door de deuropening en zie tot mijn ontzetting dat haar bed leeg is. Ik houd me vast aan de deurpost. Mijn hoofd bonkt, mijn hart gaat tekeer en het kost moeite om adem te halen. Wat moet ik in godsnaam doen?

Opeens hoor ik iets. Het duurt even voordat ik doorheb wat het is. Snel loop ik naar het raam en zie het busje. Dat busje. Carole loopt naar buiten, voert een serieus gesprek met de chauffeur en even later draaien ze zich om en lopen naar de buitendeur van de kelder.

De kust is veilig en ik kom haastig in beweging. De gang door, in de richting van de nooduitgang. Er hoort een alarm op te zitten, maar daar maakt Carole zich niet druk om. Ik glip door de deur, ren de ijzeren trap af en heb direct spijt dat ik mijn badjas en slippers niet heb aangetrokken, maar er is geen tijd om terug te gaan.

Ik sta nu op de grond en hoor deuren slaan. Carole loopt weer naar de kelder en trekt de deur resoluut achter zich dicht. Ik zie dat mijn aanvaller achter het stuur van het busje kruipt en even later begint de motor te ronken.

Het is nu of nooit. Ik kan niet geloven dat ik dit echt doe, maar ik ren naar de achterkant van het busje. Het interesseert me niet meer. Ik moet het weten. Dus trek ik de hendel omlaag, doe het achterportier open en glip naar binnen.

Binnen ligt het vol met stoflakens en verfpotten die heen en weer schuiven terwijl het busje door de nacht scheurt. Ik houd me zo goed en zo kwaad als ik kan aan de wand vast, maar als het busje van richting verandert, lig ik opeens op de vloer en voel ik een schrijnende pijn aan de zijkant van mijn hoofd. Ik probeer iets van mijn omgeving in me op te nemen, maar de vuile ramen aan de achterkant laten alleen zo nu en dan het doffe schijnsel van een straatlantaarn door en ik zie bijna niets.

Wel zie ik de dikke blauwe slaapzak naast me. Intuïtief wil ik wegkruipen, maar blijf dan stil liggen. Hier ben ik voor gekomen. De slaapzak zit bovenaan strak dichtgetrokken en langzaam strek ik mijn vingers uit. Alles in mij zegt me dat ik het niet moet doen en toch pulk ik aan de knoop tot hij eindelijk los is en de bovenkant openvalt. Ik weet wat ik verwacht, maar toch hap ik naar adem. Jaz' levenloze ogen staren me aan. Ze ziet er bleek, wasachtig uit, maar vreemd genoeg ook heel vredig. Als je de akelige kneuzingen rond haar hals negeert, tenminste. Ik lig naar haar te kijken, onze neuzen dicht bij elkaar.

Ik wil om haar huilen, om mezelf, om ons allemaal, maar die luxe kan ik me niet veroorloven. Opeens komt het busje schokkend tot stilstand en gaat de motor uit. Ik hoor het chauffeursportier dichtslaan en haastig zoek ik dekking. Ik hoor de hendel bewegen, trek een stoflaken over me heen en maak me klein. Het busje zakt door als de chauffeur achterin stapt. Hij komt op me af en opeens voel ik dat hij met zijn hele gewicht op mijn enkel staat. Ik wil schreeuwen van de pijn, maar bijt net op tijd op mijn vuist. Enkele seconden later haalt hij zijn voet weg en loopt om de slaapzak heen. Ik ben volgens mij niet helemaal bedekt en zit te trillen als een rietje, maar de man heeft kennelijk niets door. Ik hoor hoe hij de slaapzak naar het einde van de bus sleept en even later volgt een doffe dreun als de slaapzak op de grond valt.

Langzaam trek ik het stoflaken van me af. Ik hoor hoe het lichaam weggesleept wordt en mijn aanvaller zachtjes vloekt vanwege zijn zware lading. Ik kruip naar het portier en kijk naar buiten. Het is pikkedonker,

maar een paar grote beveiligingslampen verlichten het gruwelijke, middernachtelijke tafereel. De moed zinkt me in de schoenen. Het is een vuilnisbelt.

De man is nu op bijna vijftig meter van het busje en nadert een grote kuil. Hij blijft even staan en frunnikt aan het koord van de slaapzak. Heeft hij gezien dat de knoop los is? Ik blijf niet wachten, maar glip het busje uit, ren naar een grote versleten bank in de buurt en duik erachter weg. Minuten later loopt hij haastig terug naar het busje. Ik blijf zitten waar ik zit, zelfs als het busje allang weg is. Ik ben te bang om me te verroeren; bovendien is er iets in mij wat me dwingt om op deze afschuwelijke plek te blijven.

De laatste rustplaats van twee onschuldige meisjes.

Ik loop al bijna een uur over straat wanneer er een auto nadert. Ik ken Basingstoke niet – ik heb geen idee waar ik ben ten opzichte van Grove House – maar de chauffeur vertelt me welke kant ik op moet. Hij lijkt zich af te vragen waarom ik in mijn pyjama buiten loop en biedt me een lift naar huis aan, maar ik bedank hem en loop verder. Ik vertrouw hem niet, ik vertrouw niemand meer en trouwens, ik wil alleen zijn.

Terwijl ik langzaam in de richting van het centrum sjok, probeer ik te begrijpen wat er is gebeurd. Hoe kan iemand zo wreed zijn, zo onverschillig omgaan met een mensenleven? Deze meisjes kwamen hier om beschermd te worden, maar werden in plaats daarvan misbruikt, vernederd en uiteindelijk vermoord. Doen ze het voor de kick of om ongemakkelijke vragen te vermijden over de zwangerschappen van de meisjes? Ongetwijfeld zal Jaz' verdwijning worden afgedaan als de zoveelste tiener die wegloopt en dan draait de wereld gewoon door.

Moet ik naar de politie? Zouden ze me geloven? Ze zullen me inmiddels wel als leugenaar hebben bestempeld. Zelfs als ze me geloven, zouden ze dan in staat zijn me te beschermen? Opeens heb ik het gevoel dat de hele wereld tegen me samenzweert, dat niemand me zou horen als ik mijn longen uit mijn lijf schreeuwde en dus loop ik langs het politiebureau en ga verder. Ik vond agent Simmons heel aardig, maar zelfs van haar ben ik niet meer overtuigd.

Als ik Grove House binnenga, zitten ze op me te wachten.

‘Waar ben je goddomme geweest?’ wil Carole weten, en ze duwt me tegen de muur. Ik ruik whisky op haar adem.

‘Sigaretten halen. Ik had niet meer, dus ben ik naar het pompstation geweest.’

‘In je pyjama?’

‘Kan mij een reet schelen.’

‘Kon je niet wachten tot morgenochtend?’

‘Probeer jij maar eens te slapen met dat gesnurk van Denise. Dat ging toch niet gebeuren...’ Ik zeg het onverschillig en smalend, maar ik voel

Caroles wantrouwen. Ze wil niet geloven dat ik iets belastends heb gezien, maar moet het zeker weten. Ze stelt me nog wat vragen die ik ze zo goed mogelijk pareer, waarna ze me eindelijk laat gaan. Ze ziet er nog beroerder uit dan ik.

‘Flikker dan maar op. Naar bed. Je moet vroeg op om de toiletten schoon te maken. Een van de meisjes heeft er een bende van gemaakt.’

Witheet van woede loop ik naar mijn slaapzaal. Hoe kan ze grapjes maken na wat ze net heeft gedaan? Ik wil het uitschreeuwen, het iemand vertellen. Maar wie kan ik het nou vertellen hier? Het liefst wil ik wegrennen, maar waar moet ik naartoe? Terwijl ik op de rand van mijn bed zit te huilen, besef ik eindelijk hoe Marianne zich moet hebben gevoeld. Het verpletterende gevoel van wanhoop. Het gevoel dat de muren op je afkomen. En die brandende, gerechtvaardigde woede. Het verlangen om kapot te maken, kapot te maken, kapot te maken...

En op hetzelfde moment weet ik wat ik moet doen.

Ook al maakt het me kotsmisselijk, de volgende dag zet ik de eerste stap.

‘Het spijt me dat ik na bedtijd nog op was. Het zal niet weer gebeuren.’

Carole had niet verwacht dat ik mijn excuses zou aanbieden en kijkt me verward aan. Dan ziet ze dat ik het meen en begint ervan te genieten; ze laat me door het stof gaan terwijl ze me openlijk vernedert. Ze geeft me een standje en stuurt me weg met de opdracht om nog harder te werken. En in de dagen daarna is dat precies wat ik doe. De toiletten, de slaapzalen en de keuken zijn nog nooit zo brandschoon geweest en langzaam maar zeker lijkt het wat op te leveren. Carole kijkt nog altijd wantrouwig naar me, maar het geweld wordt minder en zo nu en dan kan er zelfs een grapje af. Als ik niet beter wist, zou ik zeggen dat ze me aardig begint te vinden.

‘Wat ben jij van plan, kleintje?’ vraagt ze me op een dag, terwijl ze toekijkt hoe ik de keukenvloer schrob.

‘Ik kan geen kant op, toch?’ zeg ik zonder op te kijken.

‘Dat is een feit,’ antwoordt ze met genoegen.

‘Moet er maar het beste van maken, of niet?’ ga ik verder, en dit keer kijk ik op. ‘De andere meisjes zijn dan wel huilebalken en slappe trutten, maar ik niet.’

‘Dus jij wilt het beste meisje zijn?’ zegt ze, en er verschijnt een glinstering in haar ogen als ze het begint te snappen.

Ik knik en Carole glimlacht naar me. Ze komt overeind en laat haar hand over mijn nek glijden in een macabere parodie van tederheid.

‘Nou, ga zo door, kleintje. Jouw beloning komt wel.’

Twee dagen later zie ik dat Daniel Lang gezellig met haar zit te kletsen op haar kamer. Dat is het moment waarop ik weet dat Carole haar woord gaat houden.

De dagen gaan onbewogen voorbij. Heb ik het verkeerd ingeschat? Heb ik mijn hand overspeeld? Net als ik de wanhoop nabij ben, gebeurt het. Carole komt heimelijk naast me staan als ik net naar bed wil gaan en zegt me dat ik over een uur in de kelder moet zijn. Zij en wat vrienden hebben een ‘feestje’.

Ik leen een minirokje en een laag uitgesneden topje van Alexis en maak het geheel af met een suède vestje dat op de grond slingert. Onder mijn kussen ligt een oude lippenstift die van Jaz is geweest en die haal ik nu tevoorschijn. Mijn handen trillen als ik hem opdoe. Ik zou wel wat foundation kunnen gebruiken om te verbergen hoe bleek mijn gezicht is, maar make-up wordt hier angstvallig bewaakt dus moet het maar zonder. Ik zie dat Alexis naar me kijkt op het moment dat ik de slaapzaal uit sluip. Ze heeft amper twee woorden tegen me gezegd sinds ik hier ben, maar vanavond ziet ze er bedroefd uit.

Ik sleep me door de gang. Ik probeer dapper te zijn, maar mijn lichaam werkt niet mee, alsof het weet wat me in die kelder te wachten staat. Langzaam zet ik de laatste stappen en ik probeer rustig adem te halen. Zachtjes klop ik aan. Een paar seconden later doet Carole de deur open en gebaart dat ik binnen moet komen.

De deur gaat zacht achter me dicht. Ik word direct getroffen door de sterke wietlucht en de lege flessen op tafel. Vanilla Ice klinkt op de achtergrond. Ik neem mijn omgeving in me op. Vage verlichting, ranzige banken en een paar mannen die je op straat liever niet zou tegenkomen. De chauffeur van het busje en een nieuwe, maar Lang is nergens te bekennen. Dat baart me zorgen. Waar is hij?

Ik krijg wodka aangeboden. Hij is zo goedkoop en scherp dat ik ervan moet hoesten. De chauffeur van het busje biedt me een pilletje aan, maar ik kijk hem recht in de ogen en zeg hem dat ik dit keer liever bij bewustzijn ben. Ik doe mijn best om te flirten, maar weet eigenlijk niet hoe. Toch lijkt het het gewenste effect te hebben. Hij legt mijn hand op zijn kruis. Opeens durf ik niet meer. Het gaat allemaal sneller dan ik had verwacht. Hij brengt

zijn hand naar mijn gezicht, maar trekt hem met een ruk terug. De deur gaat open en iedereen kijkt om. Het is Lang maar.

‘Ik heb toch niets gemist, hè?’ vraagt hij vrolijk.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om me los te maken van mijn aanrander.

‘Iemand bezwaar als ik andere muziek opzet? Dit is bagger.’

Vreugdeloze grijnzen van iedereen, maar niemand houdt me tegen. Dus haal ik het ene bandje eruit en stop er een ander bandje in. Ik haal adem, zet het geluid hard en druk op PLAY. Onmiddellijk schalt Gemma’s illegale opname van ‘No Way Back’ door de luidsprekers.

‘Waar waren we?’

De wellustige lomperd komt op me af terwijl zijn ogen over mijn lichaam glijden.

‘Als je eens wat laagjes uittrekt, mop? Je bent een beetje te gekleed naar mijn smaak.’

Ik breng mijn handen omhoog om mijn vest uit te trekken. Hij aarzelt geen moment en is sneller bij me dan ik had verwacht. Hij grijpt me bij mijn haar en dwingt me op mijn knieën, terwijl hij met zijn andere hand zijn gulp opentrekt.

Nu aarzel ik niet meer. Ik haal Gemma’s ijzeren staaf tevoorschijn die ik achter mijn vest had gestopt en ram er zo hard mogelijk tegen zijn knie.

Even gebeurt er niets. Geen geluid, geen reactie, niets. Alleen wezenloze schrik. Dus haal ik nog een keer uit. En dit keer hoor ik zijn knie kraken.

Opeens breekt de hel los. Mijn slachtoffer brult het uit, Carole gilt en de nieuwe rent op me af. Ik schiet overeind, haal de staaf met een snelle beweging omhoog en raak de man hard tussen zijn benen. Hoestend en kokhalzend valt hij als een zak aardappelen op de grond. Ik draai me naar Lang, maar die is al bijna bij de deur. En dus blijft Carole over.

Ik had mijn blik niet van haar af moeten halen, want met een ruk schiet mijn hoofd naar achteren op het moment dat ze me naar de grond sleept. Ze probeert boven op me te gaan zitten, haalt uit naar mijn gezicht, probeert mijn ogen uit te krabben, maar ik draai me plotseling om en trek mijn haar los uit haar greep.

Mijn eerste klap komt tegen haar schouder. De tweede raakt haar kaak. Ze valt neer; ik duik boven op haar en klem haar armen met mijn knieën vast. Ik wil de staaf weer omhoog doen. Ze is nu volledig aan me overgeleverd.

Ik zou haar schedel kunnen inslaan alsof het niets was. En ze zou het nog verdienen ook.

Maar terwijl ik mijn arm naar achteren breng, aarzel ik. Ik zie de angst in haar ogen. En opeens laat ik de staaf zakken en krabbel ik overeind. Ik ga een weerloos mens geen kwaad doen, wát ze me ook heeft aangedaan.

Ik ben mijn zus niet.

Met twee treden tegelijk ren ik de trap op; ik wil wanhopig graag die kelder uit. De gang lijkt eindeloos lang, donker en vol schaduwen, maar vreemd genoeg ben ik niet bang. Lang is er waarschijnlijk al vandoor en trouwens, om de een of andere reden weet ik dat niets mij vanavond nog kan raken.

Ik laat de staaf vallen en hij klettert op de grond. Het onaangename geluid echoot door de gang. Ik hoor dat mensen wakker worden. Kunnen ze de gedempte kreten en het gevloek in de kelder horen? Normaal gesproken zou ik nu naar de slaapzaal vluchten, bang dat ik iemand van de avonddienst tegenkom. Maar in plaats daarvan loop ik regelrecht naar Caroles kantoor. Ik haal haar sleutels uit mijn vest, doe de deur open en glijp naar binnen.

Ik hoor voetstappen op de gang en harde bevelen van het personeel dat de geschrokken kinderen opdracht geeft weer naar bed te gaan. Het is pikkedonker in de kamer, maar toch heb ik maar een paar minuten voordat ik zal worden ontdekt, dus pak ik de hoorn van de haak en bel het alarmnummer. De telefoniste neemt op en ik geef aan dat ik de politie wil spreken. Even later vraagt een bezorgde stem in de meldkamer wat ze voor me kunnen doen.

‘Ik wil melding maken van een mishandeling. Ik denk dat ik net iemands knieschijf kapot heb geslagen.’

Tien minuten later arriveert de politie. Als ze de kelder binnengaan, draait Gemma’s bandje nog steeds. Ik hoop dat ze trots op me zou zijn. Dit heb ik voor haar gedaan.

Ik rijd met agent Simmons mee. Binnen is het een chaos – meisjes die huilen, het personeel dat verbijsterd is, Carole die hevig protesteert – en ik ben blij dat ik weg ben. In de patrouillewagen is het warm en rustig.

‘Ik weet dat je vanavond vreselijk bent geschrokken, Jodie,’ begint Simmons zacht.

‘Het gaat wel.’

‘Maar als je het aankunt, zou ik graag het hele verhaal van je willen horen. Vóórdat we op het bureau zijn.’

Ik kijk naar haar op en tranen van dankbaarheid prikken in mijn ogen. Eindelijk iemand die het snapt.

Ik vertel haar het verhaal zo goed mogelijk, maar begin te stotteren en te huilen. Ze zegt dat dat waarschijnlijk van de schrik is, maar ik denk dat mijn leven me nu toch heeft ingehaald. De afgelopen twee jaar zijn een hel geweest.

Ik vertel haar wat er met Gemma en Jaz is gebeurd. Ze vraagt me om de vuilnisbelt te beschrijven, waarna ze de chauffeur een bevel toeroept. Tien minuten later zijn we er. Ik wijs naar de plek waar ze volgens mij de meisjes zullen vinden.

‘Zorg direct voor een bergingsteam,’ zegt ze tegen haar collega.

Het verbaast me dat háár stem trilt. Ik kijk naar haar, maar zij staart naar de vuilnisbelt. Haar gezicht is grijs. Ik pak haar hand vast en zo blijven we stilletjes staan. Op dat moment dringt tot me door wat een geluk ik heb gehad.

Daarna gaat alles heel snel. Carole Matthews, Lang en de anderen worden gearresteerd en in staat van beschuldiging gesteld en Grove House wordt gesloten. We worden in groepjes in eenkamerflats ondergebracht, terwijl er nieuwe plaatsen worden gezocht. Voor iedereen, behalve voor mij. Over een paar dagen ben ik zestien en dan kan niemand me nog vertellen waar ik naartoe moet en wat ik moet doen. Ik vind het doodeng maar ook spannend. Ik vraag me af hoe het zal zijn om eindelijk vrij te zijn.

Grace Simmons komt op mijn verjaardag langs met een enorme doos Maltesers en wat kleren van Miss Selfridge.

‘Het is niet veel, maar ik wilde dat je iets kon uitpakken,’ zegt ze.

Ik wil wat zeggen, maar schiet vol.

Ze glimlacht en gaat verder: ‘Er is nog iets wat ik je wil geven.’

Ze doet haar diamanten verlovingsring af en duwt hem in mijn hand. Ik protesteer, maar ze gaat snel verder. ‘Die vent van mij weet dat ik van hem hou. Ik hoef niet zo’n zware steen aan mijn vinger. Zorg dat je er een goeie prijs voor krijgt en gebruik het geld om je leven op de rit te krijgen. Je bent een dappere meid, Jodie, met een goed stel hersens. Je redt het wel, als je tenminste uit de problemen weet te blijven...’

Ze zegt het met een glimlach en dan houd ik het niet meer. Tien minuten lang huil ik met mijn hoofd tegen haar schouder. Ze laat me. Haar kinderen zijn allemaal al volwassen, dus misschien vindt ze het wel fijn om iemand vast te kunnen houden. Hoe dan ook, ik klamp me aan haar vast en vind het heerlijk om haar sterke armen om me heen te voelen.

Als ze weg is, verstop ik de ring onder een losse vloerplank. Ik heb het gevoel dat ik een zaadje plant en de dagen erop peins ik over mijn toekomst. Ik werk verschillende mogelijkheden uit, maar weet al wat ik wil doen. Het voelde fijn, beter dan fijn, om de zwakkeren te verdedigen en om voor gerechtigheid te vechten voor Gemma en Jaz. Meer nog dan dat, het voelde góéd. Grace Simmons heeft me laten zien dat ik dat elke dag zou kunnen doen. Waarom niet? Ik ben er sterk, vastberaden en slim genoeg voor en volgens mij zie ik er best goed uit in dat zwart met witte uniform.

Maar dat is de toekomst. Mijn verjaarscadeau voor mezelf is een schone lei, een nieuwe start. Ik ben oud genoeg om mijn naam te veranderen en dat is precies wat ik ga doen. Ik ben lang genoeg berucht geweest. Dus zeg ik dag tegen Jodie Haines en begroet ik een nieuw leven. In eerste instantie weet ik niet zo goed hoe ik mezelf zal noemen, maar midden in de nacht heb ik een ingeving. Ik leen de namen van twee vrouwen die heel lief voor me zijn geweest: mijn oma en agent Simmons.

Zodra die gedachte in me opkomt, weet ik dat het de juiste keus is. Er gaat een rilling van plezier door me heen als ik het een tijdje later oefen, heel zachtjes, zodat de andere meisjes het niet kunnen horen.

‘Mijn naam is Helen Grace.’

Heb je genoten van dit verhaal en heb je nog nooit iets gelezen van M.J. Arlidge?

Lees dan ook het eerste boek over Helen Grace, *Iene miene mutte*.

Het meisje was amper nog in leven toen ze het bos uit kwam lopen. Het verhaal van haar ontvoering was donkerder dan de meest verschrikkelijke nachtmerrie. Maar alles wat ze zei was waar. Elk gruwelijk detail. Een aantal dagen later wordt een tweede in shock verkerend slachtoffer gevonden en ontstaat er een patroon. In tweetallen worden mensen ontvoerd, vastgehouden en uitgehongerd. Vervolgens krijgen ze een duivels dilemma voorgelegd: doden of gedood worden.

Inspecteur Helen Grace en haar team weten dat ze jacht maken op een ingenieuze psychopaat die zijn slachtoffers gebroken en vol schuldgevoel achterlaat. Niet alleen dienen ze als zijn visitekaartje, ze zijn ook de moordenaars. De slachtoffers lijken lukraak gekozen, de plaats van het misdrijf zorgvuldig uitgekiend. Iets moet alle slachtoffers met elkaar verbinden...

Je weet hoe dit verhaal gaat

Thomas Olde Heuvelt

In oktober 2016 was ik ter promotie van mijn boek *HEX* guest of honor op een genreconventie in Rijeka, Kroatië. Het eerste wat mij opviel is hoe levendig en bruisend de conventie-scene in Kroatië is. Er waren honderden bezoekers, voor het overgrote deel studenten. Misschien een handjevol uitschieters van mensen in de dertig. Als je weet dat de gemiddelde leeftijd op genreconventies in de vs of Engeland op z'n minst 50+ is, kun je je mijn verrassing voorstellen. Het was een verademing om een keer niet de jongste te zijn.

Het tweede wat me opviel is hoe gepassioneerd iedereen bezig was met de inhoud van ons mooie vak. Iedereen vertelde verhalen. Las boeken. Bediscussieerde tv-series, nieuwe romans, klassiekers. Een groepje vrijwillige studenten, allemaal schrijvers-in-spe, gidsten me rond door het land, en waar we ook gingen, iedere plek kende zijn eigen verhalen en zijn eigen mythologie. En de studenten kenden die verhalen. Ze ademden die verhalen, die zaten in hun bloed. Niemand was bezig met carrière maken, alleen maar met hun passie voor een mooi verhaal. Ik heb zelden iets meegemaakt wat meer inspireerde.

Een van de verhalen werd me verteld op weg naar Istrië, toen we door de tunnel onder de berg Učka reden. Een urban legend; je weet hoe dit verhaal gaat. Ik ben een junkie voor griezelverhalen en werd onmiddellijk geprikkeld. Ik dacht hardop: wat nou als... en dit verhaal was geboren. De studenten in die auto – een Toyota Prius – waren mijn eerste toehoorders. Nu vertel ik het aan jou.

Je weet hoe dit verhaal gaat. Je pikt 's nachts een lifter op langs een landweg. Een jonge vrouw. Het is altijd een vrouw. De vrouw, ze is bleek in het maanlicht en praat niet veel. Iets in haar maakt dat het je aan moet ontbreekt avances te maken, al ben jij single en is zij knap. In plaats daarvan vraag je of het wel goed met haar gaat.

‘Nee,’ zegt ze. ‘Het spijt me vreselijk, maar het gaat helemaal niet goed met me. Er gaat iets heel ergs gebeuren. Iets afschuwelijks.’

Je vraagt wat er gaat gebeuren en ze zegt dat ze het koud heeft. Zo koud. Er loopt een druppel bloed uit haar neus.

Toegegeven, op dit punt vraag je je af waarom je zo stom bent geweest om midden in de nacht een lifter op te pikken. Iedereen weet dat dat verkeerd zal aflopen voor tenminste een van beide partijen. Een abortus. Een vechtscheiding. Een lijkschouwing. Maar zo'n zak wil je niet zijn. Deze vrouw, ze is op zoek naar hulp en wie ze tegenkwam was jij.

Je wurmt je uit je jas, gentleman die je bent. Je biedt 'm haar aan. Als ze de jas heeft aangetrokken drukt ze even onverwacht als vluchtig een kus op je wang. Je voelt hoe koud haar lippen zijn.

Als je opnieuw kijkt, is ze verdwenen.

Je weet hoe dit verhaal gaat.

De volgende dag krijg je een vreemd telefoontje. Je jas is gevonden. De man aan de andere kant van de lijn zegt dat-ie je heeft kunnen traceren via de lidmaatschapskaart van de sportschool. Die zat in je binnenzak. En jij opgelucht dat je niet gek bent. Jij opgelucht dat 't alleen een black-out was en je je gewoon niet meer kunt herinneren waar of wanneer de vrouw met de bloedneus is uitgestapt. ‘We moeten 'm allebei zijn vergeten,’ zeg je, nadat je hebt verteld wat er is gebeurd. ‘Die jas. Ze had 'm echt niet hoeven achterlaten voor me. Sommige mensen zijn goed in hun hart.’

Het is lang stil aan de andere kant van de lijn. Dan hoor je die vent zeggen: ‘Sommige mensen zijn gitzwart.’ De man aan de telefoon is toezichthouder op een begraafplaats. Niet ver van waar je die nacht hebt gereden. Dit is al de derde keer dat hij daar een jas vindt, zegt-ie. Een maand geleden was het een sjaal.

En altijd liggen ze op het graf van de jonge vrouw die een jaar daarvoor naakt werd gevonden in een greppel langs de weg. Ingestapt bij iemand met een zwart hart.

Dit verhaal is tig keer verteld. De details verschillen, maar het komt altijd op hetzelfde neer: een nachtelijke lifter verdwijnt op onverklaarbare wijze uit een rijdend voertuig. Vaak met een afgenomen kledingstuk dat later wordt teruggevonden, gedrapeerd over een grafsteen. In andere versies belooft de lifter je zeven jaar ongeluk voor ze verdwijnt. Kijk maar op Wikipedia. Urban legends, asfaltsprookjes, ze zijn altijd en overal hetzelfde.

Ik geloof niet in urban legends en al helemaal niet in spookverhalen. Daarom heb ik ook zo lang gearzeld om het mijne te vertellen. Ik zal je zeggen, ik heb geprobeerd het te vergeten. Maar het lukt niet. Als ik 's nachts wakker word, snijdt de herinnering nog steeds zo scherp als een scheermes. En elke keer dat ik het me herinner, lijkt het erger, meer sinister. Dan lig ik klaarwakker en lijkt ik me niet te kunnen bewegen. Soms neem ik me voor dat ik er de volgende ochtend niet meer aan zal denken. Maar de nachten zijn stil en duren lang.

Gisteravond is alles veranderd. Toen was er ineens dat bericht op NewsOnline en kon ik er niet langer omheen. Iemand had het op Reddit gedeeld, anders had ik het waarschijnlijk niet eens gezien.

Daarom vertel ik het nu. En ik vertel het als een waarschuwing. Zoals alle urban legends als waarschuwing gelden.

Ik heb geen recht van spreken over het oppikken van lifters, want ik ben geen chauffeur. Ik heb geen rijbewijs. Maar waar je ook bent, stap bij niemand in na middernacht.

Vermijd tunnels.

En pas op voor de Lange Vrouw.

Er zat geen goed verhaal achter waarom ik die nacht een lift nam. Niets wat de gebeurtenissen een poëtische rechtvaardiging kan geven. Geef me hier alsjeblieft wat speling. Ik was uitgegaan in de stad, had te veel gedronken

en had mijn rit naar huis gemist omdat ik mijn oog had laten vallen op een leuk meisje. Een hete chick, gebiedt de eerlijkheid te zeggen, maar ik wil niet oppervlakkig overkomen.

Ik kom uit Kroatië en de bewuste stad was Opatija, een omhooggevalen badplaats aan de Adriatische Zee. Dit speelde zich af op een zaterdagavond afgelopen maart, ruim twee maanden voor het toeristenfuckfest. De pubs en nachtclubs waren nog van ons. Alle meisjes leken die avond mooi in het schemerige licht, met volmaakte gezichten, maar mijn projectje had iets onregelmatigs. Een weemoedigheid over haar uitdrukking die haar een imperfecte maar aantrekkelijke schoonheid gaf.

Dit meisje, ik kwam erachter dat ze Tamara heette (klemtoon op de eerste lettergreep, in het Kroatisch) en uit een van de dorpen in de heuvels kwam. De hele avond cirkelde ik om haar heen, proberend haar blik te vangen. Haar kalme zelfverzekerdheid en de lichte spot om haar mondhoeken gaven haar meer macht dan geld of intelligentie of wat dan ook. Daarmee degradeerde ze me tot een schooljongen. Terwijl de Ožujsko mij naar het hoofd steeg dronk zij Biska, schijnbaar zonder dronken te worden. Ik stelde me voor hoe ze naar alcohol en maretak zou smaken als je haar zou zoenen. Dat, en de navelpiercing toen ze danste en de rand van haar shirt omhoog werd getrokken, en ik was een miljoen fonkelingen die explodeerden in mijn buik.

Nee, da's melodramatisch. Maar tegen de tijd dat mijn kameraad aanstalten maakte om te vertrekken, nam ik de welberekende gok dat ik die nacht niet in mijn eigen bed zou slapen. Mijn gezicht een en al Romeo-slaapkamerbluf, liet de mogelijkheid om mee te rijden opzettelijk voorbijgaan.

Je raadt het al: ik liep een blauwtje. In het gele natriumlicht van de straatlantaarns voor de pub ging ze op haar tenen staan en gaf me een kus op mijn wang. Dus ik wilde mijn armen om haar heen slaan en mijn lichaam tegen het hare drukken. Maar voordat ik dat kon doen maakte ze zich los en zette ze met twee vingers de capuchon van haar felrode jas op. 'Ik heb een erg leuke avond met je gehad,' zei ze, en ik zag opnieuw die flauwe spot om haar lippen. 'Ik app je nog wel eens.'

Ze draaide zich om en liep weg. Met haar jas die als een mantel om haar benen wapperde vond ik dat ze leek op Roodkapje. En ik, daar stond ik dan. Keek 'r na. Zo verbouwereerd dat ik me pas bedacht dat ze me niet naar

mijn nummer had gevraagd toen ze was verdwenen. Pas op voor de boze wolf, Roodkapje. Hij raast en hij blaast en had me helemaal tuk.

Glimlachend liep ik bergopwaarts het centrum uit. Ik wist niet waarheen ik ging. Geld voor een hostel had ik niet. Ik was blij met de frisse lucht, maar na een tijdje werd het bijtend koud, niet fris of tintelend. Mijn handen werden gevoelloos en ik stak ze in mijn zakken. Ik keek hoe mijn adem in wolkjes opsteeg. Mijn adem, die op dit moment a little bit of soul in Tamara's longen had kunnen blazen. In mijn beschonken toestand zou ik in staat zijn geweest helemaal naar huis te lopen, tenminste, tot ik diep in de nacht langs een eenzame weg voldoende zou zijn ontnuchterd om te beseffen dat ik een probleem had. Dan zat ik in de val. Ik was er niet op gekleed, zou lijden onder de gevolgen. Ernstig hypothermische gevolgen. Longontsteking. Paradoxaal uitkleden. Zou dat niet even ironisch zijn. Anyway, ik zou pas tegen zonsopkomst in Istrië aankomen. Voor mij wachtte de lange autotunnel onder de berg Učka.

Ik begon spijt te krijgen dat ik zo ver uit het centrum was gelopen. Het was stil hier. Stiller dan verwacht. Een beetje ontluisterend. Dus toen ik eenmaal een auto hoorde, stak ik mijn duim omhoog. Het was een opwelling. Het is een universeel gebaar en ik had het nog nooit gebruikt, en het verbaasde me een beetje dat het meteen werkte. De auto stopte. Ik was dronken genoeg om niet te aarzelen toen ik instapte.

De bestuurder, die gast, bleek een student uit Jušići die net als ik was uitgegaan in de stad. Hij floot toen ik zei waarheen ik ging en bracht me naar de Euro Petrol bij de oprit van de A8. 'Hier moet het niet moeilijk voor je zijn om een lift te krijgen,' zei hij. 'Een lift onder de Učka door.'

Ik bedankte hem en stak mijn hand op toen hij wegreed. Ik vroeg me af of hij net als ik op iets groters had gehoopt voor die nacht.

Het benzinestation was gesloten. Ik liep de oprit naar het viaduct op en bleef op de middenberm staan. Er waren stoplichten. Hier, goed zichtbaar in het gele schijnsel van een lantaarnpaal, had ik de meeste kans. Volgens mijn telefoon was het inmiddels na enen. Op de A8 flitsten zo nu en dan auto's voorbij, mijn schaduw voortduwend in kwartcirkels als een op hol geslagen secondewijzer. De tijd vliegt als het je niet lukt een lift te krijgen, hè? Naarmate de tijd verstreek werden het er steeds minder en werden de tussenpozen steeds groter. Soms kwam er minutenlang niemand. Dan

luisterde ik naar de wind of zocht ik in de verte naar koplampen. Op de oprit had ik nog geen levende ziel gezien.

Wat voelde als een onnatuurlijk lange tijd was ik alleen. Mijn ademhaling klonk extra luid omdat het zo stil was. Ik voelde me misplaatst op deze plek. Ik hoorde er niet thuis. Als een gloednieuwe schommel op het erf van een afgebrande boerderij. Het had iets totaal griezeligs om hier te zijn. Ik husselde mijn handen in mijn jaszakken, draafde een rondje over de middenberm, slaagde er niet in om warm te blijven. Ook niet om dat gevoel van onbehagen kwijt te raken. Plotseling begreep ik hoe dat kwam: ik was hier helemaal niet alleen. Er was iemand in de buurt. Aan de overkant van de autoweg. Net buiten de lichtcirkel van de lantaarnpaal. Het was een vreselijk gevoel. Zoiets was me nooit overkomen. Zoiets irrationeels. Een paar tellen voelde het alsof er iemand in de rotsachtige berm stond. Heel dichtbij. Naar me kijkend. Het was heel echt en heel beangstigend. Mijn hart bonkte. Ik zweette heel erg, ondanks de kou. Gewoonlijk zweet ik niet op die manier.

Het geluid van een auto wekte me uit mijn verdoving. De wagen kwam de oprit opgereden, verblindde me met zijn koplampen en hier stond ik dan, vergetend mijn duim omhoog te steken. Sukkel. De auto rolde aan me voorbij en bleef stilstaan op de strook naar Istrië. Het stoplicht sprong automatisch op groen. Pas toen het raampje omlaagrolde en een hand me traag wuifde, begreep ik dat de bestuurder op mij wachtte.

Vlug liep ik om de achterkant van de auto heen. Een Toyota Prius, in Blue Crush Metallic. Nummerbord uit Rijeka. Ik weet niet waarom er toen niet al alarmbellen rinkelden. Dat had natuurlijk moeten gebeuren, gezien wat er vorig jaar in het nieuws was opgeblazen. Gezien die foto, die iedereen had gezien. Misschien was het omdat in het gele lantaarnlicht dat soort helderblauw er heel anders uitziet. Geel licht heeft iets ziekelijks. Herken je dat? Het kan een kleur lekprikken. Het laat het leven eruit lopen zodat er een ondefinieerbare maar bovenal ongezonde teint ontstaat. Ook de wuivende hand die ik had gezien was in dat licht ondefinieerbaar geweest. Ongezond. Te laat beseftte ik dat dat gebaar van wuiven van alles had kunnen betekenen. Wees welkom, ik breng je waar je naartoe moet. Maar ook: Ik zie je nu. Je zult nooit meer helemaal ongezien zien, zelfs als ik er niet ben.

Ik opende het portier en zei: ‘Dank je wel, ik dacht dat ik nooit een lift zou krijgen.’

Het duurde maar een paar tellen eer ik was gebukt om in de auto te stappen, maar in die paar tellen zag ik een beeld dat ik me op een of andere manier nog levendig herinner. Er zat een vrouw achter het stuur. Die vrouw, ik kon haar hoofd niet zien. Dat bevond zich onder de hemel van de Prius. Ik zag alles beneden haar hoofd. Bleke handen onbewogen op een zwartleren stuur. Een mantel zo dik dat haar lichaam in de plooien ervan verdween. Ik weet niet waarom dit beeld me zo is bijgebleven. Het had iets volkomen gewoons, en toch leek het op allerlei manieren verkeerd.

Misschien was het omdat ik me zo weinig van haar gezichtskenmerken kan herinneren. Eigenlijk bijna niets. Ik heb vaak geprobeerd me voor de geest te halen hoe de vrouw er precies uitzag. Of ze oud of jong was. Het gekke is dat ik die vragen niet kan beantwoorden. Gek omdat ik me het volgende ogenblik op de passagiersplek liet vallen en mijn chauffeur kon zien. Maar hoe ik me haar ook probeer te herinneren, het enige wat ik met zekerheid kan zeggen is dat ze er futloos en somber uitzag, met haar adem die om haar heen omhoogzweefde. Het was in de auto even koud als buiten. De verwarming stond niet aan. Dat viel meteen op.

Ze keek even vlug naar me. Gaf geen hand. Ik wilde haar de mijne toereiken, maar veranderde van gedachten. Wat is gewoonte als iemand je een lift aanbiedt? Bestaat er zoiets als liftersetiquette? Om niet onbeleefd te zijn, zei ik nog eens: ‘Echt, bedankt. Ik waardeer het ontzettend dat u bent gestopt.’

‘Ik hou er niet van om ’s nachts alleen te rijden,’ zei mijn chauffeur. De stilte die ze liet vallen was te lang. Zo lang, dat ik me verplicht voelde haar in te vullen. Maar toen voegde ze er ineens aan toe, alsof het haar zojuist te binnen schoot: ‘Vooral niet als het regent.’

‘Nou ja, het regent tenminste niet,’ zei ik. Dat was stom om te zeggen. Dat wist ik, maar ik was met stomheid geslagen. ‘Er zijn ook geen lantaarns, hogerop langs de weg. Het moet daar erg donker zijn.’

‘Ja, erg donker. Ik kan de regen horen voor hij valt.’

Het stoplicht was weer op rood gesprongen. We wachtten op niemand.

‘Het is een gehoorandoening. Ik hoor gezoem in mijn oren. In het begin dacht ik dat het door oorsmeer kwam, maar dat is niet zo. Het is alsof het

continu regent, achter in mijn hoofd. Het is niet leuk. Het is helemaal niet leuk.'

'Wat naar,' zei ik. En, na een tijdje, omdat ik niet wist wat ik anders moest zeggen: 'Dan is alleen rijden inderdaad niet fijn.'

'Ik rij elke nacht alleen. Ik was op weg naar Udur. Waar moet je naartoe?'

'Ik? Naar Vranja.'

Dat kwam er direct uit. Ik had er geen controle over gehad. Vranja lag direct aan het andere eind van de Učka-autotunnel. Ik wilde niet dat de vrouw wist dat ik helemaal naar Pazin moest, ruim dertig kilometer verder. Dat leek van groot belang. Hoe minder zij van mij wist, hoe beter.

'Vranja. Dat klinkt bekend. Udur is daar wel eens geweest, denk ik. Ik was op weg naar Udur.'

'Cool,' zei ik. Ik probeerde mijn stem luchtig te laten klinken. Ik denk niet dat ik daar helemaal in slaagde. 'Wie is Udur?'

En opnieuw een lange stilte. Ik dacht niet dat de vrouw antwoord zou geven. Toch deed ze dat, toen het stoplicht op groen sprong en ze de Prius de autoweg op stuurde. 'Udur,' zei ze, 'Udur is geen goede man.'

Ik wist niet goed wat ik met die informatie moest. Ik werd er ongemakkelijk van. Ik kon haar vertellen dat het dan misschien geen goed idee was om naar Udur te gaan, als hij zo'n slechte man was. Wat voor naam was dat eigenlijk, Udur? Maar ik deed het niet. Ik voelde me niet in de positie me met haar leven te bemoeien. Bovendien had ze niet gezegd dat hij een slechte man was. Ze zei: Udur is geen goede man. Dat is een wezenlijk verschil.

Ik legde mijn hoofd tegen het raam. Onze snelheid vervaagde wat er buiten was. Het donker at de wereld op. De stoelbekleding, die zat niet lekker, gaf dat drijfzandgevoel, dat je erin wegzakte. Ik legde mijn benen anders, maar echt comfortabel wist ik het niet te maken door de kou. In de weerspiegeling zag ik dat de vrouw onbewogen naar de weg voor ons tuurde, bleek in het dashboardlicht. Ik probeerde me te concentreren op het trillen van het glas tegen mijn voorhoofd. Het was hypnotiserend. Een hersenmassage.

Ik zou hier niet moeten zijn. Echt niet.

Links lag diep onder ons de Adriatische Zee. Normaal hou ik van het landschap op het schiereiland. Het water, de bergen, de lucht. Toen ik jonger was zei mijn ma eens dat de zee in de zomer een levende ziel in de

lucht blaast en die in de herfst weer naar zich toe lokt, als het lied van een sirene. Alsof de zee wanneer het kouder wordt op zoek gaat naar gezelschap. Ze zei dat je daarom de mist van de hellingen ziet rollen en zich over de baai ziet uitspreiden tot er niets meer onbedekt is. Ze zei dat het landschap je op die manier verhalen vertelt. Maar nu was er niets van dat al. Alleen een zwarte diepte. Een levenloze duisternis. Misschien was dat het verhaal.

‘Goh, de kou maakt u niet erg uit, hè?’ zei ik, en ik wreef in mijn handen om mijn woorden kracht bij te zetten.

‘Het probleem met Udur is dat hij de dingen uit elkaar laat vallen,’ zei de vrouw. Ik vroeg me af of ze bewust negeerde wat ik had gezegd. ‘Udur had een hond. Een herdershond. Die heeft hij nu niet meer. Als je hem nu zou zien, zou je niet denken dat hij ooit een hond heeft gehad.’

We reden snel.

‘Wat is ermee gebeurd?’

‘Op het laatst was-ie heel oud. Eén oog was helemaal wit door de staar. Hij moest worden afgemaakt.’

‘Aww,’ zei ik. ‘Altijd zielig als je een hond moet laten inslapen.’

De vrouw keek niet naar me terwijl ze praatte. ‘Ze zijn handenvol werk en duur om te houden. Zeker herdershonden. Udur is geen hondenman.’

Hondenman, zei ze. Niet hondenmens. Ik zou beter moeten weten, maar ik was nieuwsgierig geworden. ‘Was hij ziek of zo? De hond, bedoel ik.’

‘Udur had toen al de baby. Soms is het moeilijk, weet je, vooral de nachten. De nachten waren het ergst. Soms regende het hele nachten, en dan hoorden we de baby huilen in mijn hoofd. Hoe dan ook, Udur was een paar dagen niet meer bij de hond gaan kijken. Hij lag op het erf, aan een paal aangelijnd. Normaal gooiden we het vlees gewoon over het hek, maar de hond had het al dagen niet aangeraakt. Hij lag dag in, dag uit in zijn eigen pis. Dus na een tijdje besloot Udur dat hij eens een kijkje moest nemen. De hond zag er niet goed uit. Helemaal niet goed uit. Hij keek ons aan met één triest oog, met die penetrante, zoete lucht om ‘m heen. Udur zei dat-ie hem zou wassen. Het was een grote hond, een herdershond, maar toch wilde Udur hem optillen. Ik zei nog, dat moet je niet doen. Maar hij deed het toch. Toen hij hem omdraaide zag hij dat er een gat in zijn buik zat, waarin het krioelde van de larven. Ze zaten overal, op de vlekken in zijn vacht en de natte plekken in zijn vlees en aan de binnenkant van zijn poten. Het zag

eruit alsof zijn hele onderlijf was volgepropt met kronkelende rijst. De hond werd levend opgevreten. Van binnenuit. En je zou het nooit geweten hebben als je van een afstandje was blijven kijken. Van veraf had hij in orde geleken. Maar niet van dichtbij. Van dichtbij zijn de dingen heel anders.'

Die woorden, die vrouw, dat is precies wat ze zei. Ik weet het nog woord voor woord.

'Ik denk dat hij besmet raakte met iets. Begon te rotten. Udur heeft geprobeerd het gat dicht te naaien, maar dat lukte niet. Uiteindelijk heeft hij de hond net zolang met een hamer op zijn kop geslagen tot hij dood was. Om hem uit zijn lijden te verlossen. Rust te geven. Dat was het meest genadig.'

Maar ik vond niets genadigs of rustgevends in het beeld dat de vrouw had geschapen. Bovendien was ze steeds sneller gaan rijden terwijl ze praatte. Ik geloof niet dat ze beseft hoe snel we reden. Het voelde onverantwoord, op de tweebaansweg. Het was te bochtig. Te donker.

Ik keek zijlings naar de vrouw, wilde haar niet laten merken dat ik naar haar staarde. Ze was lang. Heel lang. Waarom viel me dat nu pas op? Ze leek te lang om gemakkelijk achter het stuur te zitten, maar haar houding was kaarsrecht. Haar lengte had niets sexy's of aantrekkelijks. Het bracht me van mijn stuk.

Ik merkte dat ik weer zweette. Ondanks de kou. Misschien wel door de kou. 'Anders kunt u me er hier ook wel uit laten, hoor,' hoorde ik mezelf zeggen. Maar mijn stem klonk ver weg. Ik was er niet zeker van of ik de woorden wel echt had uitgesproken.

'Soms zit mijn hoofd vol gezoem,' zei de vrouw. 'Dan houdt het maar niet op. Ik zal er nooit aan wennen. Het zijn net stemmen in de regen. Dat denkt Udur tenminste, maar ik weet dat het geen stemmen zijn. Het zijn wespen.'

Er naderde een auto. Ik probeerde de chauffeur te zien, maar de koplampen verblindden me. Toen hij voorbijflitste, rukte de luchtstroom aan de Prius en schudden we heen en weer.

'Wespen,' herhaalde ze. 'Dat weet ik omdat ik ze heb gezien. Er zit een wesp in het centrum van het heelal die groter is dan alle anderen. Hij kruipt tussen de sterren en als hij je vindt, steekt hij. Dan raak je verlamd. Je bent wakker, maar je kunt je niet bewegen. Als slaapverlamming, ken je dat? Je voelt hem over je heen kruipen. Soms kruipt hij naar binnen door de gaten

in je lichaam, en daar kun je dan niets tegen doen. Het is heel beangstigend. Ik voel hem over de binnenkant van mijn schedel kruipen. Hij legt er zijn eieren. Straks zullen de larven zich ook aan mij voeden.'

Ik wilde eruit. Nu. Het kon me niet schelen dat ik langs de weg zou staan in het donker, alleen, in de middle of fucking nowhere. Desnoods zou ik het hele eind naar de stad teruglopen. Als ik hier maar weg was. Weg van deze vrouw. Er was iets ernstig mis. Ik wilde niet langer naar haar kijken. Maar ik moest wel. Ik kon me niet verroeren. Ik was verlamd.

Haar vingers tastten over het stuur. Gleden eroverheen. Opeens begreep ik dat we al een hele tijd op cruise control hadden gereden. Die vingers. Ze drukten een knopje in. Nog eens. Op het display sprong een nummer omhoog van 102 naar 108 en ik hoorde de motor aantrekken. Maar dat was niet wat me het meest alarmeerde. Er was iets met die vingers. De vingers waarmee ze het knopje had ingedrukt. Ze waren niet langer dan net, maar toch zag het er zo uit. Lang en gebogen. Kil en blauw. Bijna druipend. En ik zag dat er geen nagels aan de uiteinden zaten. Wat was er met haar nagels gebeurd?

Even dacht ik dat ik achter me iets hoorde bewegen. Ik verstarde. Opeens besepte ik dat ik me niet had vergist. Het zat niet in mijn hoofd. Ik hoorde een baby huilen. Bij het horen van dat geluid begon mijn scalp op een afschuwelijke manier over mijn schedel te kruipen. Met een ruk draaide ik me om naar waar het vandaan kwam. Het was moeilijk zien op de achterbank in het donker, maar achter mijn stoel zag ik de contouren van een kinderzitje. Die merkte ik nu pas op. Erin bewoog iets. Ik kon het niet goed zien.

'Er gaat iets heel ergs gebeuren,' fluisterde de vrouw. Wat was ze lang! Ik veerde terug in mijn stoel. Krabbelde weg tegen het portier. Doodsangst vervulde me. Absolute doodsangst. De vrouw, ze was veel te lang om in de Prius te passen, maar toch zat ze daar naast me als een optisch bedrog. Ik geloof dat ik het op dat moment begreep. Er is iets wat heel dicht in de buurt komt van een levende, gezonde vrouw achter het stuur, maar toch heel anders is. Voor het eerst keek ze weer naar mij. Uit haar neus druppelde bloed. 'En ik voel de kou wel,' fluisterde ze. 'Het is altijd koud, hier. Zo koud.'

'Laat me eruit,' zei ik hees. 'Alstublieft, laat me uit de auto.'

We kwamen een bocht om en in de verte zag ik de tunnelmond. Hier was de weg ineens weer verlicht. Een geel, ziekelijk licht. De tunnelmond was een donker gat in de berg. Het kwam met hoge snelheid dichterbij.

Dat licht. Het openbaarde alles. De dode vrouw achter het stuur. Haar verlamde, holle uitdrukking. Handen die zo lang waren dat ze helemaal vanuit de bestuurdersstoel naar het stuur reikten. Gebogen armen in een onmogelijke hoek langs haar lichaam. Opnieuw voerde ze de snelheid op. We zwenkten. De vrouw stuurde de Prius de verkeerde weghelft op.

‘Ik was op weg naar Udur,’ zei ze. ‘Nu zit ik vast in het donker. Jij zult Udur ook zien.’

Die woorden, het aanzwellen van de motor, het huilen van de baby: ik zal het nooit vergeten.

Toen ik weer keek, was ze verdwenen.

Je weet hoe dit verhaal gaat.

De bestuurdersstoel was leeg. Alsof de vrouw er nooit was geweest. En de Prius reed met een enorme vaart op de betonnen pijler links van de tunnelmond af.

Het ging in een reflex. Ik was het. Dit was mijn tweede kans. Dat ik dit kan navertellen berust op puur geluk. Of misschien was het basic instinct. Ik weet het niet. Ik denk niet dat gezond verstand je uit absolute noodsituaties redt. Het is iets meer primitiefs dat de bovenhand voert. Ik weet nog dat ik een ruk gaf aan het stuur. We misten de pilaar op een fractie. De auto zwenkte met een noodgang de tunnel in. Ik werd naar links in mijn gordel geworpen, dwars over de pook. Mijn hart ontplofte bijna. Door de voorruit zag ik de tunnelwand aan de rechterzijde nu vol in mijn koplampen. Ik wist het stuur terug te gooien. We hotsten over de stoeprand. Een afschuwelijk gekrijs. Wegspattende vonken als vallende sterren. Nog een ruk en ik had het stuur met twee handen beet. Voor we in brand konden vliegen, voor we een portier verloren, bonkten we terug de weg op. Maar we bleven maar doorrijden, met onverminderde snelheid dieper het donker in. Even was er een wrang, afschuwelijk gevoel van claustrofobie. Een stem in mijn oren: Ik was op weg naar Udur. Nu zit ik vast in het donker.

De cruise control. Natuurlijk. Hoe zette je cruise control uit? Ook dit was pure mazzel: ik reikte naar beneden en trok aan de handrem. Zonder de ervaring van een rijbewijs had ik de tegendruk niet verwacht. Ik schrok ervan, liet de rem los. Nu begrijp ik dat mijn onervarenheid vermoedelijk

heeft voorkomen dat de Prius niet schaarde of over de kop sloeg. In plaats daarvan voerde ik in schokken druk toe. We minderden snel vaart. Met een flinke ruk sloeg de motor af en kwam de wagen tot stilstand.

Er ging bijna een minuut voorbij voordat ik me kon verroeren. De plotse stilte was vol echo. Wat was er zojuist gebeurd? Ongelovig besepte ik dat er zojuist een aanslag was gepleegd op mijn leven. De mogelijkheid van de plotselinge dood choqueeerde me meer dan de confrontatie met het onmogelijke. Het was het geschokte ongeloof van een zwemmer die wordt aangevallen door een haai: zoiets gebeurde anderen. Niet mij. De dode vrouw met wie ik alleen was geweest, ze had me willen meesleuren in haar donker. Vergeet subtiliteit. Ik moest weg hier. En wel nu. Wat als ze terugkwam?

De baby! Ik keek om. Er was geen kinderzitje. Geen baby.

Maar die was er wel geweest.

Ik gooide het portier open en struikelde uit de auto. Het was onaangenaam koud in de Učkatunnel. Het rook er naar uitlaatgassen en asfalt. En nog iets anders. Iets bedompts. Ik kon het niet plaatsen. Schichtig keek ik om me heen. Beducht voor elk geluid, elke beweging. Ik liep een paar snelle passen van de wagen vandaan. Door de echo's klonk het alsof ik werd gestalkt door een regiment aan geesten. Achter de opeenvolgende poelen van geel zwak licht zag ik de tunnelmond in de verte. De Prius was zeker driehonderd meter naar binnen gereden voor hij tot stilstand was gekomen.

Ik bleef staan. Dit beeld, het beeld van die blauwe Toyota Prius op de dubbele gele middenstreep, bracht met een schok de foto terug die ik me al veel eerder had moeten herinneren. De foto die alle regionale kranten en nieuwssites had gedomineerd. Vorig jaar november. Natuurlijk. Ineens begreep ik alles.

Het was eenzelfde soort wagen geweest. Een Toyota Prius in Blue Crush Metallic. Behalve dan dat deze auto een wrak was geweest. Het was rokend, verwrongen metaal met een naar boven stekende aerodynamische achterstaart voor verbeterde brandstofefficiëntie. Met minstens honderd op de teller was-ie tegen de betonnen pilaar bij de monding van de Učkatunnel op geknald. De bestuurder moest op precies het verkeerde ogenblik zijn weggedommeld. Aan boord waren twee dode passagiers: een student uit Rijeka en een onbekende baby. Dat was het eerste wat het ongeval zo

vreemd had gemaakt. De baby kon niet worden geïdentificeerd. Nergens werd een baby vermist. Het gerucht ging dat het om een familiedrama zou gaan; de bestuurder zou de suïcidale moeder van de baby zijn. Maar dat was niet na te gaan. Dat was het tweede vreemde. Het lichaam van de bestuurder was niet aangetroffen. Alleen de baby en de student. Het verpletterde lichaam van die laatste had met gordel vastgegespt gezeten in de passagiersstoel. Forensisch onderzoek had uitgesloten dat hij de wagen kon hebben bestuurd. Maar wie dan wel? En waar was het lichaam? Er moest een lichaam zijn. Ik heb de foto gezien. Iedereen heeft de foto gezien. Zo'n klap kan een mens niet overleven.

Luisterend naar het getik van de motor probeerde ik me de feiten voor de geest te halen. Ik wist nog dat er een wanhopige oproep was uitgegaan voor getuigen om zich te melden. Als die er al waren geweest, hadden ze het mysterie niet op kunnen helderen. Een aantal dagen na het ongeluk had de Nova List geschreven dat de politie nog altijd in het duister tastte over de afkomst van de Prius en de identiteit van zijn bestuurder. Dat had ik vreemd gevonden. Waarom had de nummerplaatregistratie geen uitkomst geboden? Waarom waren er geen videobeelden van tankstations of snelwegcamera's opgedoken die de blauwe Prius hadden vastgelegd? Er was eenvoudig niets. Geen aanknopingspunten. Zelfs niet via de aangeslagen nabestaanden van de student. Dat hij in die auto had gezeten leek een noodlottig toeval te zijn. De student moest een lift hebben genomen. Ingestapt bij iemand met een zwart hart.

Terwijl ik in de tunnel naar de Prius staarde, denkend dat er niet zoiets bestond als toeval, twijfelde ik niet aan wat er die nacht was gebeurd.

Ik moest iemand spreken. Een levend iemand. En ik moest maken dat ik uit de tunnel kwam. Er was iets mis met de lucht hier. Die stond stil. Buiten zou frisse lucht zijn. Een lange, lange wandeling in de frisse lucht. Het spreekt voor zich dat ik niet iemand zou aanhouden voor een lift, als ik buiten was.

En toch kon ik me niet in beweging zetten. Ik staarde dieper de tunnel in, voorbij het bereik van de koplampen. Er was daar iets. Er klonk gezang.

Er huilde een baby.

Het geluid droeg vreemd door de tunnel. Het echode. Vulde de ruimte. Het afschuwelijke aan het gezang was dat het iets menselijks had, maar dat absoluut niet was.

Mijn ogen traanden. Ik durfde niet te knipperen. Alsof ik hetgeen wat daar dichterbij kwam in mijn blik gevangen kon houden. Daar, waar de tunnel met een knik in het donker verdween. Mijn voeten waren slimmer dan ik en begonnen achteruit te lopen. Ze hadden een eigen wil. Dat heeft mijn leven gered.

Wat dichterbij kwam, vanuit het diepe donker van die tunnel, was niet menselijk. Daar was ze. De vrouw die de auto had bestuurd. De Lange Vrouw. Waarom zou ik haar niet noemen wat ze was. Die vrouw, ze vulde de hele tunnel op. Ze was zo lang dat ze voorovergebogen moest lopen. Haar armen waren gespreid. Haar vingers, bleek en kaal, schraaptten over de betonnen wanden aan weerszijden van de weg. Trokken er groteske schaduwen overheen. Ze zong. Nee, ze zoemde. Als een wesp.

Ik was in haar donker. En zij was nog altijd op zoek naar gezelschap.

Ik weet nog dat ik rende. Ik had nog nooit zo snel gerend. Ik sprong van lichtpoel naar lichtpoel, achtervolgd door een legioen van echo's. Kruiste het duister ertussenin alsof ik vloog. De lichtpoelen zouden me niet beschermen. Ik moest het eind van de tunnel bereiken voor zij mij had bereikt.

Ik hoorde haar. Vlak achter me. Haar gezoem vulde mijn hoofd. En voetstappen. Langzaam. Als je benen hebt die zo lang zijn hoeft je niet snel te lopen om snel vooruit te komen.

Eenmaal keek ik om. Ik weet oprecht niet meer wat ik zag. Als ik iets zag. Het is of mijn brein het heeft afgeschermd. Ik voel wel dat het er zit, ergens heel diep, maar ik kan er niet bij. Daar ben ik dankbaar voor. Als ik eraan terug probeer te denken, zie ik dat het schemert voor mijn ogen. Ik zie iets geels dat over het plafond van de tunnel dichterbij kruipt. Iets geleedpotigs? Waarschijnlijk is dat verbeelding.

Opeens was ik de tunnel uit. Ik hield niet op met rennen. Ik keek niet eens om. Ik rende gewoon door. Mijn doodsangst maakte plaats voor een euforisch gevoel. Koude, frisse lucht wervelde door mijn longen. Alleen al het idee dat ik kon rennen met de bossen, de bergen en een hint van de zee in mijn longen, gaf me golven van hernieuwde energie. Pas honderden meters verderop zakte ik in elkaar van de steken in mijn zij.

De weg achter me was verlaten. De tunnelmond was donker. Even dacht ik nog steeds gezoem te kunnen horen. Het verre gehuil van een baby. Maar ik begreep dat dat de echo was in mijn geest. Het was stil onder de Učka.

Ik zou er alles voor over hebben gehad om die nacht in mijn eigen bed te zijn, in mijn eigen kamer. Zodat ik de volgende dag wakker kon worden en veronderstellen dat het een nachtmerrie was geweest. Maar dan moest ik weer terug door de tunnel.

Of je geld hebt voor een hostel is uiteindelijk een kwestie van prioriteiten.

Vijf maanden later keerde ik voor het eerst weer terug naar de Učkatunnel. Dat was op een zonnige middag in augustus, maar ondergronds zegt dat niets. Ik had een metalige smaak in mijn mond toen de bus het uitgeholde donker in reed. Keer op keer verzekerde ik mezelf ervan dat er niets kwalijks kon zijn hier. Het was een verkeersweg. Niets meer. Er waren honderdduizenden auto's gepasseerd sinds wat ik er dacht te hebben gezien. Dat ik al die tijd de Učka had gemeden lag aan mij. Ik had mijn angst zelf gevoeld. Ze zeggen dat als je van een paard valt, je er meteen weer op moet klimmen. Dat heb ik nagelaten.

De ochtend na het voorval was mijn vader me komen ophalen in Opatija. Ik had hem gebeld. Zei dat ik zware migraine had gekregen en de nacht had doorgebracht in een hotel. Toen mijn vader afremde voor de afslag naar de A8, vroeg ik hem of hij de bergweg wilde nemen. Ik maakte hem wijs dat ik behoefte had aan frisse lucht. De hele weg over de Učka had ik me afgevraagd of daar diep beneden in de tunnel nog steeds die blauwe Prius stond te wachten. Hadden ze hem weggesleept? Of was hij er eenvoudig niet geweest? Daarna had ik het hele voorjaar en de zomer in Istrië doorgebracht. Ik had mezelf ervan proberen te overtuigen dat dat praktisch gewoon zo was gelopen.

Die zonnige middag in augustus kwam ik terug in een impuls. Ik denk dat ik wilde zien of er iets was in de tunnel. Er was niets. Zoals ik al had verwacht.

Toch slaap ik niet goed meer sinds afgelopen maart. Soms schiet ik wakker en zie ik die betonnen pilaar op me afkomen, in dat gele, ziekelijke licht. Of hoor ik een stem: Nu zit ik vast in het donker. Er zijn momenten geweest waarop ik dacht dat ik haar zag. De vrouw uit de auto. Het probleem is dat ik niet met zekerheid kan zeggen of al die momenten verbeelding zijn geweest. Een keer zag ik haar op de parkeerplaats van de

geluidsstudio waar ik werk. Daarachter is zo'n bosje. Ze stond tussen de bomen aan de rand. Ze bewoog niet en keek mijn kant op. Ze was zo ver weg dat ik haar gezicht niet kon zien. Nooit kan ik haar gezicht goed zien. Ik bedoel, het is niet vaak voorgekomen dat ik haar zie. Een paar keer maar. Maar het is vreselijk als het gebeurt. Ze doet niets. Ze staat daar alleen maar. Naar me te kijken. Waarom is ze er?

Ik heb geprobeerd het incident in de tunnel aan mijn verbeelding toe te schrijven. Wat kon ik anders? Er was niets waaraan ik het kon staven. Dit is niet iets wat een therapeut je zal aanraden, maar ik was online obsessief gaan lezen over het ongeluk van afgelopen november en na een poos begon ik te geloven dat ik dat vóór het incident al had gedaan. Op een bepaald punt beseft ik hoe destructief mijn gedrag was. Ik moest het loslaten. Als iets niet is te vatten, is het soms beter om het te vergeten. Dat laat geen ruimte voor twijfel.

Maar elke keer als ik dat probeer, zie ik het gezicht voor me van de student. De student uit Rijeka. Igor Rendić, heette hij. Zijn foto stond in de Nova List. Op die foto ziet hij er vriendelijk uit. Sporen van een glimlach. Bril met dun montuur. Donker haar in een paardenstaart. Iets overgewicht. Ik voel me met hem verbonden. Ik had hem kunnen zijn. Hij had mij kunnen zijn.

Wat heeft ze tegen hem gezegd, die laatste momenten van zijn leven? Heeft ze die hand met die bleke, nagelloze vingers op zijn dijbeen gelegd, voor ze te pletter sloegen?

Laatst zag ik haar weer. Twee weken geleden nog maar. Ze stond zonder iets te zeggen aan de voet van mijn bed, urenlang. Haar gebogen armen hingen tot voorbij haar knieën. Als je wakker wordt en je kunt je niet bewegen door slaapverlamming kunnen zulke abstracties heel realistisch lijken.

Dat is dus mijn spookverhaal. Je weet hoe die verhalen gaan. Een symbolische lading of een bevredigende afloop is er niet. Het is wat het is. Zoals alle urban legends geldt het als waarschuwing. Behalve dan dat dit geen urban legend is. Daar lijkt het misschien op, maar van dichtbij zijn de dingen heel anders. Zoals een hond die dagen op het erf ligt in het eerste

opzicht in orde kan lijken, maar in werkelijkheid een leeglopende hoop vlees is die van binnenuit levend wordt weggevreten.

Ik plaats dit dadelijk online. Als je deze woorden leest, is er een goede kans dat je net als ik bent. Dat je niet gelooft in spookverhalen. Er is ook een goede kans dat je niet uit Kroatië komt. Zelfs al laat je onderbewuste ruimte bestaan voor twijfel – en laten we eerlijk zijn, dat doet het – zit je dubbel-safe, denk je.

Mis.

Als je weet hoe dit soort verhalen gaan, zou je veronderstellen dat een geest trouw blijft aan de plek waar zij is overleden. De vraag is: wie zegt dat dat hier is gebeurd?

Gisteravond stuitte ik toevallig op die discussie op Reddit. Het linkte naar een bericht op NewsOnline, over een dodelijk auto-ongeluk de nacht tevoren bij de Weston Hills Tunnel in Hertfordshire. Even ten noorden van Londen. De auto had de betonnen middenpilaar geraakt. Volgens het bericht was de bestuurder naar buiten geslingerd en op slag dood geweest. Hij was de enige inzittende. NewsOnline gaf geen details prijs over zijn identiteit.

Ik klikte op de foto. Zoomde in. Ik was me onaangenaam bewust van mijn hartslag. Die ging sneller. Het was uitgesloten dat er een verband kon zijn. Toch kwam alles bij me terug. De donkere tunnelmond. De pilaar. De auto op de foto was een Toyota Prius. In Blue Crush Metallic.

Ik zag het niet. Althans, niet meteen. Ik was te veel in beslag genomen door mijn op hol geslagen hartslag. Er zat een groot rond gat aan de linkerzijde van de voorruit. Als een wak in het ijs, waar een schaatser doorheen is gezakt. De rest was spinnenweb. Ik scrolde langs de reacties op Reddit. Keek weer naar de foto. Natuurlijk. In Engeland zit het stuur aan de andere kant. Het zou fysiek onmogelijk zijn geweest voor de bestuurder om aan de linkerkant door de voorruit naar buiten te worden geslingerd en zo'n gat achter te laten. De dode moest op de passagiersstoel hebben gezeten. Daar ging de ophef op Reddit over.

En dat is niet het enige. De hele nacht ben ik wakker geweest. Heb ik gezocht. Ik klikte van artikel naar artikel. Ik had moeite mijn handen stil te houden. Elke keer verwachtte ik háár te zien als ik een link opende. Een vlekkerige afbeelding. Een dashcamfoto. Maar ik moest het zeker weten. Bewijs vergaren.

Alleen al de laatste zes maanden zijn er vergelijkbare dodelijke ongelukken gebeurd in de Belchentunnel in Zwitserland, twee in de Lefortovo-autotunnel in Moskou, en bij de Coentunnel in Amsterdam. Wat ze gemeen hebben is dat ze na middernacht plaatsvonden. Dat het om een blauwe Toyota Prius gaat. En dat het onduidelijk is wie achter het stuur zat. Alleen de Zwitserse autoriteiten geven toe dat de bestuurder wordt vermist. Net als de ouders van de baby die aan boord was, wat dat betreft. In Nederland en Rusland lijken er bewust details te zijn achtergehouden, ondanks de publieke oproer online.

Geen van de zaken is opgelost. Maar de slachtoffers zijn altijd lifters. Daarom wil ik met klem herhalen: stap bij niemand in na middernacht. Vermijd tunnels.

En pas op voor de Lange Vrouw.

Je weet hoe de verhalen gaan: de doden hebben snelwegen. De doden rijden snel. Deze vrouw, ze is altijd op zoek naar gezelschap. Ze houdt er niet van om 's nachts alleen te rijden. Dan hoort ze de regen in haar hoofd. Het klinkt een beetje als het gezoem van een wesp.

Je weet waar ze naartoe gaat, op zulke nachten.
Naar Udur. In het donker.

Heb je genoten van dit verhaal?
Lees dan ook *Orakel*!

Op een mistige winterochtend zien Luca Wolf en Emma Reich een achttiende-eeuws zeilschip in een bollenveld bij de duinen liggen. Orakel, staat er op de achtersteven. Het ligt er, in alle opzichten, verkeerd. Emma kan haar nieuwsgierigheid niet bedwingen en gaat het luik op het hellende dek binnen. Niemand ziet haar nog terug. Luca blijft verbijsterd achter: hij wilde haar wel achternagaan, maar iets hield hem tegen. De uitdrukking op haar gezicht toen ze door het luik ging, maakte hem bang...

Niet veel later zijn er elf mensen verdwenen, worden Luca en zijn moeder afgeschermd van de wereld vastgehouden en staan de geheime diensten voor een raadsel. Alles moet uit de kast worden gehaald om een mediastorm te voorkomen. Maar als men graaft in een ver verleden om het mysterie van de Orakel te ontrafelen, blijkt het schip een voorbode te zijn van iets onheilspellends.

Gekke tante Julla

Nathalie Pagie

Olivia Gustafsson zag de met de hand beschreven lila envelop pas toen haar vriendin Klara hem van de mat pikte, samen met de stapel andere enveloppen, reclamefolders, huis-aan-huis bladen en de tijdschriften die de buurvrouw bij haar door de bus deed, als zij ze zelf gelezen had. De groeiende papierberg lag er al een paar weken en als Klara hem niet had opgepakt en op het dressoir had gesorteerd in kleinere overzichtelijke stapels, met de lila envelop bovenop, was het misschien te laat geweest. Sinds een jaar liet Olivia de post liever liggen. Openmaken leverde te vaak verdriet of teleurstelling op. Scheidingspapieren, aangetekende brieven van Isaks advocaat, bureau Jeugdzorg, incassobureaus en de deurwaarder; ze stapte eroverheen, sloot de deur achter zich en wiste ze uit haar bestaan. Dat het onverstandig was, hoefde niemand haar te vertellen, maar ze kon het simpelweg niet opbrengen. De scheiding, het vertrek van Isak en Nels en het moeras van financiële schulden waarin ze steeds dieper wegzakte, hadden haar een ander mens gemaakt. Zonder Klara, sinds hun tienerjaren haar beste vriendin, zou ze het afgelopen rampjaar niet doorgekomen zijn, daarvan was ze overtuigd. Hun wandelingen langs het meer gaven net voldoende zuurstof om overeind te blijven en daarnaast voorkwam Klara dat het huis, en ook Olivia zelf, vervuilden. In het begin schaamde ze zich als haar vriendin de wasmachine aanzette, een afwas wegwerkte of met een stofzuiger door het huis vloog, maar ook die emotie verdampte. Net zoals woede, onbegrip en frustratie met de tijd vervaagden, totdat er een vreemd soort vacuüm over haar was neergedaald, waarin ze amper nog iets voelde.

Klara was net weg, toen Olivia's oog op de lila envelop viel. Ze liep ernaartoe, pakte hem op en bracht hem naar haar neus. De geur van lavendel herinnerde haar aan het wasmiddel dat haar moeder Molly gebruikte en waarvan de kussenslopen zo zalig gingen ruiken. Na haar dood, dit jaar al dertig jaar geleden, hadden de kussens nooit meer zo lekker geroken, hoezeer haar vader ook zijn best had gedaan. Ze miste Molly, maar wist ook dat het beter was dat die de ellende van haar oudste dochter niet hoefde mee te maken. 'Te zacht voor deze wereld', was vaders liefdevolle omschrijving voor zijn vrouw, maar toen Olivia ouder werd, begreep ze dat

haar moeder een labiel karakter had gehad en dat ze niet was opgewassen tegen de uitdagingen die het leven haar voor de voeten wierp.

Ze stak de nagel van haar pink in een opening in het hoekje en scheurde de envelop open. De ansichtkaart toonde een foto van een zonovergoten kustlijn, die haar vaag bekend voorkwam. Op de achterkant was in hetzelfde krullende handschrift als op de envelop een uitnodiging geschreven: *Lieve Olivia, wat hebben we elkaar lang niet gezien! Kom je bij me logeren op Öland? Als je wilt, stuur dan een berichtje naar onderstaand nummer, dan staat er drie augustus rond het middaguur een taxi voor je deur. Hopelijk tot snel! Je tante Julla.*

Nadat ze de tekst en het eronder gekrabbelde telefoonnummer drie keer had gelezen, drong de boodschap tot haar door. Tante Julla, de enige zus van haar vader, woonde op Öland. Ze draaide de kaart om en herkende nu de foto, op dat strand was ze vaker geweest, met haar vader en Maja, het leek een eeuwigheid geleden. De eerste jaren na moeders dood nam vader hen tijdens schoolvakanties mee naar het huis op Öland, waarin zijn zus de zomermaanden doorbracht. 's Winters stond het huis leeg en maakte Julla verre reizen, maar in de zomer was ze nergens liever dan op 'haar eiland'. Olivia dacht na, ze moest een jaar of negentien geweest zijn toen ze voor het laatst een bezoek aan Öland had gebracht, meer dan twintig jaar geleden. En nu vroeg Julla of ze kwam. Gekke tante Julla. Zo mochten ze haar niet noemen, maar als vader er niet bij was, deden ze dat toch. Met haar wilde krullenbos en kleurige gewaden om haar volle lijf was vaders zus een opvallende verschijning. Ze zong graag hard, schilderde naakte vrouwen en abstracte voorstellingen waarin ze strandzand of fijne schelpen verwerkte en ze kookte de vreemdste maaltijden, die soms verrassend lekker uitvielen, maar meestal niet. De herinnering aan haar tante bezorgde Olivia een milde glimlach om haar lippen, iets dat al tijden niet gebeurd was. Ze keek naar de datum, de kaart was begin juli verstuurd. Wat was het nu? Het laatste huis-aan-huisblad op de stapel was vandaag binnengekomen. Dat wist ze omdat Klara haar gewezen had op de foto op de voorpagina van een border collie met een medaille om zijn nek. De hond had alarm geslagen toen zijn alleenwonende baasje in huis gevallen was. Ze zocht naar de datum op de krant en schrok: twee augustus. Dat betekende dat als ze nu een berichtje stuurde, ze morgen in een taxi naar Öland kon zitten.

Maja

Voor Maja stond geen taxi klaar. Dat aanbod had ze, zodra ze de ansichtkaart met de uitnodiging had ontvangen, afgeslagen. Logeren wilde ze graag, maar ze reed zelf en bleef niet langer dan een week. Het werk ging mee, in haar drukke bestaan waren laptop en telefoon onmisbaar, maar of ze die vanuit een van haar internationale kantoren bediende, of vanaf het terras bij tante Julla, maakte weinig verschil. Een week strand en frisse lucht moest ze zichzelf gunnen, de laatste maanden hadden energie gevreten en ze voelde zich erg gespannen. Haar nek en schouders zaten muurvast en schreeuwden om een behandeling van Liu, haar favoriete masseuse in Singapore, die praktijk hield in dezelfde wolkenkrabber als waar Maja's kantoor gevestigd was. Dat moest wachten, Singapore stond volgende maand pas weer op de agenda, bovendien kwam ze net terug uit Houston en Chicago. Anderhalve dag had ze uitgetrokken om in haar riante huis in Växjö te herstellen van de jetlag, de werkster instructies te geven en een reistasje te pakken, voordat ze de rit over de Ölandsbrug zou maken.

Een uur voor vertrek stond haar tasje bij de deur, lag de outfit die ze tijdens de autorit zou dragen klaar op bed en zat ze zelf met haar ogen dicht in een bad vol lavendelolie. Het blauwe huis liet niet lang op zich wachten. Telkens wanneer ze zichzelf toestond aan haar vroege jeugd te denken, verscheen hetzelfde babyblauw geverfde huis, op de hoek van de straat in een buitenwijk van Göteborg. Ze hadden er maar vijf jaar met zijn vieren gewoond en toch leek het alsof haar hele kindertijd zich daar had afgespeeld. Aan de huizen waarin ze later had gewoond had ze amper een herinnering, aan dit huis wel. Haar moeders pianospel klonk op zomerse dagen door de open ramen en dat vond Maja als klein meisje zo betoverend, dat ze alles om zich heen vergat en volledig opging in de muziek. Zo gebeurde het meer dan eens dat Olivia boos werd omdat ze al heel lang in de tuin verstopt zat en Maja haar niet kwam zoeken. De tuin zelf leek ook een sprookje, met de overhangende wilgenbomen, de krekels in het hoge gras en papa's groentekas. Ze was er graag bij als haar vader nieuwe stekjes plantte en hielp vaak met water geven, totdat er op een dag een houten plaat voor de deur stond en niemand er nog in kon. Haar vader zei dat de kas kapot was en als kind accepteerde ze dat blindelings. Pas toen ze als puber een foto van de kas terugzag en vragen ging stellen, hoorde ze van Olivia

wat er was gebeurd. Ze kreeg het er koud van. In een van haar eerste psychoses was hun moeder 's nachts de tuin in gelopen om de kas met stenen te bekogelen. Alle ruiten vielen aan diggelen, het was een hels kabaal; de bureen waren naar buiten gekomen en hun vader had de dokter gebeld. Zelf had ze er als enige niets van gemerkt en dat vond ze maar wat stom. Het duurde daarna een hele tijd voordat mama thuiskwam uit het ziekenhuis, maar ze was even lief als altijd en speelde nog net zo mooi piano.

Maja opende haar ogen en sloeg een been over de rand van het bad. De jaren in het blauwe huis beschouwde ze als de gelukkigste van haar leven. Dat haar moeder toen al ernstig ziek was, had ze als kind nooit geweten. Dat besef kwam later pas, toen Molly al lang was overleden en ze met Olivia en hun vader van hot naar her verhuisde. Zonder zijn vrouw kon Krister zijn draai nergens vinden, al deed hij echt zijn best. Hij probeerde het op een woonboot, in een appartement, in een aantal huizen en zelfs op een oude kippenboerderij; steeds bouwde hij een nieuw nest om het daarna, soms al na een paar maanden, te verlaten. 'Het werd geen thuis', zei hij dan en dat vonden zij ook. Het voelde nergens zoals thuis en dat had het ook nooit meer gedaan. Op haar vijfendertigste was Maja nog steeds op zoek naar een plek waar ze rust en geluk kon vinden. Er was geen psycholoog voor nodig om te begrijpen dat ze om die reden zo hard werkte en de wereld overvloog. Het stemde haar triest, maar verdriet was geen brandstof, woede wel; met woede kreeg ze dingen voor elkaar, mensen wisten exact wat Maja wilde en ook dat ze beter konden luisteren als ze een opdracht gaf. Het had haar ver gebracht, helemaal tot aan de top van de petrochemische industrie. Woede was het masker waarachter ze haar verdriet verborg. Ideaal was het niet en ergens wilde ze het best anders, maar na al die boze jaren zou ze niet eens weten hoe dat moest.

Als ze in een god zou geloven, wat ze beslist niet deed, want waarom zou een hogere macht in hemelsnaam een moeder uit een jong gezin wegrukken, zou je kunnen denken dat Julla's uitnodiging op een uitgelezen moment voorbijkwam. Voor gekke tante Julla hoefde ze immers de schijn niet op te houden, die had haar als kleine meid al gekend en wist wie ze werkelijk was. Ze was ook het enige familielid dat Maja af en toe nog zag; Molly was dood, Krister op wereldreis en het contact met Olivia had ze een jaar geleden rigoureus verbroken. Misschien kon ze op Öland eindelijk de

teugels weer wat laten vieren. Het masker af en open en vriendelijk zijn, in plaats van die quasi-zelfverzekerde kenau met de grote bek. Ze zuchtte en voelde de tranen branden. De kans dat het zou lukken was uitermate klein, maar godallemachtig, wat was ze eraan toe.

Het weerzien

Julla's zomerhuis aan de rand van Stora Alvar op het zuidelijk deel van Öland was gebouwd vlak voordat Unesco dit grootste kalksteengebied ter wereld op de erfgoedlijst had geplaatst. Hoewel het huis met de strakke witte muren en grote raampartijen, de doorlopende veranda en het terras met gloednieuw zwembad een regelrecht pronkstuk genoemd mocht worden, maakte vooral de ligging het uniek. De natuur op Stora Alvar was overweldigend mooi. De start van de orchideeënbloei in mei was voor Julla jaarlijks een voorname reden om het reizen te staken en huiswaarts te keren. Die bloei was inmiddels voorbij, maar de kilometerslange zandstranden en kliffen waren in alle seizoenen prachtig, net als de meren die bleven inspireren en die ze al tientallen keren had geschilderd. In juli werd het eiland overspoeld door toeristen, veelal uit eigen land, die naar de zwart geteerde molens kwamen kijken en in kleine dorpjes de antiekwinkels bezochten en de terrassen bevolkten. Hoewel ze de reuring gezellig vond, was Julla elk jaar blij als augustus aanbrak en het eiland langzaam leegliep. Dit jaar voelde dat anders, zoals alles dit jaar anders voelde. De weken voorafgaand aan de logeerpartij kon ze nauwelijks nog rust vinden, ze sliep slecht, was verstrooider dan ooit en zelfs voor haar geliefde schilderwerk ontbrak de concentratie. Toen drie augustus eindelijk aanbrak, won de opluchting het dan ook bijna van de spanning die zich in haar lijf had opgehoopt. Bijna, niet helemaal.

Het weerzien tussen Olivia en haar tante verliep bijzonder hartelijk. Zodra ze de taxi uit struikelde en haar plunjezak op het terras liet vallen, voelde Olivia de zachte armen van Julla om zich heen.

‘Kind, wat heerlijk! Ik heb hier zo naar uitgekeken dat ik niet snap waarom ik je niet veel vaker heb gevraagd. De jaren zijn omgevlogen!’ Julla duwde Olivia van zich af en hield haar met gestrekte armen vast om haar van onder tot boven te bekijken. ‘Je bent nog steeds een echte mix, de ogen van Krister, maar Molly’s wipneusje en kin. Prachtig, ik zou je graag

schilderen.’ Ze zag de vertwijfeling in Olivia’s bleke gezicht, de donkere kringen onder de ogen, de afhangende schouders. ‘De zon zal je goed doen, kind, en ik ga je flink verwennen, een beetje meer vet op de botten kan geen kwaad.’

Nadat ze haar oudste nicht met koffie en een schaal geurende kaneelbroodjes op het terras had geïnstalleerd, trok Julla zich terug in de keuken. Zo nerveus als vandaag was ze maar één keer eerder geweest. Olivia had het waarschijnlijk niet in de gaten, het arme wicht zag er nog slechter uit dan Klara aan de telefoon vertelde, maar dat zou niet lang meer duren. Het idee was nu bijna een jaar geleden ontstaan, op de dag dat alles anders werd. Het was een volstrekt krankzinnige gedachte geweest en misschien hield hij juist daarom stand. Ze had er nachten van wakker gelegen, maar toen het plan er eenmaal was, wist ze dat ze het niet anders wilde. Met het verzenden van de uitnodigingen was een onomkeerbaar proces in gang gezet, waarover ze nauwelijks nog controle had. Meer dan hopen op een goede afloop kon ze niet doen. Ze wiste het zweet met een theedoek van haar voorhoofd, vulde een glas onder de kraan en dronk het in één keer leeg. Meer tijd om bij te komen was er niet; de kordate klank van een claxon kondigde de komst van haar tweede gast aan.

Zodra Maja haar auto uit kwam en doorzag welke streek haar tante haar geleverd had, voelde ze de neiging direct terug in te stappen en plankgas weg te rijden. In plaats daarvan trok ze de zonnehoed een fractie dieper over haar ogen en klemde ze haar kaken stevig op elkaar. Met uitgestoken hand liep ze op Julla af. ‘Dag tante, dank voor de uitnodiging, al was die niet volledig, zoals ik nu moet constateren.’

Julla negeerde de hand en drukte een zoen op beide wangen van haar jongste nicht. ‘Welkom, Maja, ik ben blij dat je er bent.’ Met een gemaakt vrolijk grimas gebaarde ze naar Olivia, die eruitzag alsof ze het liefst met stoel en al door een gat in de terrastegels wilde verdwijnen. ‘Misschien had ik het op de kaart al moeten melden, maar dan was er een kans geweest dat jullie niet zouden komen en dat had ik erg jammer gevonden.’ Ze zag hoe de zussen ieder stoïcijns een andere kant op keken en zuchtte theatraal. ‘Doen jullie je gekke tante een plezier en blijf, al is het een paar dagen. Ik wil jullie iets voorstellen, het is belangrijk.’

‘Wat dan? Ik bepaal liever of ik blijf nadat ik heb gehoord wat je te zeggen hebt.’ Zelf hoorde Maja het niet, ze was het gewoon een hautaine

toon aan te slaan als ze iets gedaan wilde krijgen, maar haar zus kromp ineen van schaamte.

‘Zo praat je niet tegen je tante,’ zei ze, zacht, maar duidelijk verstaanbaar. ‘Als papa je zou horen...’

‘Die is hier niet,’ snauwde Maja, die meteen argwanend om zich heen keek. ‘Of heb je nog meer verrassingen in petto, Julla? Is Krister hier? Dat zou fantastisch zijn.’

Julla schudde haar hoofd. ‘Nee, Krister komt niet meer, maar ik verwacht nog wel een derde gast, die mijn voorstel ook moet horen.’

‘Wie is dat dan, tante?’ vroeg Olivia. Ze was uit haar stoel opgestaan en beet nerveus op haar afgekloven nagels.

‘Dat houd ik liever nog even voor me, morgenmiddag zien jullie het vanzelf.’ Julla streek een hand door haar krullen en zuchtte theatraal. ‘Noem me sentimenteel, maar ik zou het zo fijn vinden nog minstens één keer met jullie samen op mijn terras te dineren, net als vroeger. Ik heb allerlei heerlijks in huis gehaald: vers gerookte zalm, aardappelen, salade met tuinbonen, sardientjes voor op de grill en ijs met gemberkoekjes toe.’

Olivia was de eerste die toegaf. ‘Ik wil graag blijven en ben heel nieuwsgierig naar je voorstel.’

Julla knikte dankbaar en keerde zich naar Maja, die de veranda op liep en een blik door de hordeur wierp. In de keuken hing het schilderij dat Julla lang geleden op verzoek van haar vader had gemaakt, Molly en Krister hand in hand in de branding. De gelijkenis was treffend en er straalde zoveel geluk vanaf dat Krister het niet in zijn buurt had kunnen verdragen. Hij gaf het terug en sindsdien hing het bij Julla in huis.

‘Goed,’ zei Maja, zonder zich om te draaien, ‘ik doe het voor jou, Julla. Maar het is uit met de verrassingen, daar heb ik nooit van gehouden.’

Twee keer mis, wist Julla, maar dat zei ze niet.

Net als vroeger

Tot aan het avondeten wisten de zussen elkaar te vermijden. Maja maakte een lange strandwandeling en Olivia keek aan de keukentafel toe hoe Julla de tuinbonen dopte, waarna ze zich terugtrok in haar kamer en in slaap viel. Maar toen Julla riep dat ze aan tafel konden, was er geen ontkomen meer aan. Maja meldde zich als eerste, fris gedoucht en gekleed in een blauwe tuniek die haar slanke lijn accentueerde. Ze drapeerde een wollen vestje

over een stoel en nam plaats. ‘Het is hier nog altijd prachtig,’ zei ze, in een duidelijke poging zich niet te laten kennen. Dat Julla Olivia ook had uitgenodigd, terwijl ze wist dat Maja daar geen prijs op zou stellen, was ronduit vervelend, maar meer ook niet. Op haar werk had ze vaker met onverwachte uitdagingen te dealen en daar draaide ze haar hand niet voor om. Ook nu zou ze zich niet uit het veld laten slaan, zo had ze zichzelf op het strand voorgenomen.

‘De mooiste plek op aarde,’ beaamde Julla. Ze keek naar de ondergaande zon die een zacht goudgeel licht over Stora Alvar liet glijden en voelde haar hart krimpen. Resoluut pakte ze de fles wijn uit de koeler op tafel. ‘Dat moeten we vieren. Ik schenk alvast in, je zuster zal er zo zijn.’

Olivia verscheen niet veel later met dikke slaapogen en een vouw in haar wang. Julla schonk in, schepte op en praatte honderduit, over haar geliefde eiland, de vele vogelaars en koning Carl Gustaf en kroonprinses Victoria die ze al drie keer had gespot, tijdens hun bezoek aan hun buitenverblijf. Maja bleef niet achter en vertelde een paar grappige anekdotes over haar zakenreis naar Houston. Olivia at en dronk zwijgend en gaf enkel kort antwoord als Julla haar iets vroeg. Pas toen het dessert op tafel stond, trok ze haar mond open en werd direct duidelijk hoeveel wijn ze ongemerkt gedronken had.

‘Jullie doen de hele avond al of er niets aan de hand is, maar dat is er wel degelijk,’ zei ze met dubbele tong, terwijl ze een lepel rechtop in haar ijsscoupe stak.

Julla’s ogen schoten naar de twee lege flessen op de grond en Olivia’s lege glas op tafel. ‘Daar heb je gelijk in, lieverd,’ zei ze, voorzichtig, ‘soms is het prettig over koetjes en kalfjes te praten, net als vroeger.’

‘Nou, ik pas ervoor.’ Met een trage beweging draaide Olivia zich naar Maja en voor het eerst die avond keek ze haar zus recht in de ogen aan. ‘Jij was zo boos op mij, zo vreselijk boos dat je mij nooit meer wilde zien. Dat heb je gezegd, waar of waar?’

Maja blikte gegeneerd naar haar tante en overwoog even de tafel te verlaten, maar schrok zich wild toen Olivia’s dessertlepel door de lucht op haar af vloog, bovenop haar hoofd ketste en op het terras viel.

‘Olivia, dat mag je niet doen!’ Julla sprong overeind, maar werd tegengehouden door een fel armgebaar van Maja.

‘Nee, dit handel ik zelf af,’ snauwde ze, om zich vervolgens met vlamme oen tot haar zus te richten. ‘Ik was zeker boos, dat ben ik nog steeds en ik zal je zeggen waarom: om Nels! Welke moeder laat haar kind nou zomaar gaan?’

‘Ik liet hem niet zomaar...’ Olivia stond op en moest zich vasthouden aan de tafelrand om haar evenwicht te bewaren.

‘Dat is wel waar en dat weet je zelf ook! Nels woont fulltime bij zijn vader en jij hebt verdomme niet eens voor de voogdij gevochten! Ik was erbij toen hij het huis uitging, Olivia, ik zag hoe dat kind de oen uit zijn kop jankte, of weet je dat niet meer?’

Olivia leek te verbouwereerd om iets te zeggen. Haar lichaam bewoog licht van voor naar achter, alsof het twijfelde wat beter was, blijven staan of toch gaan zitten.

Het onvermogen van haar zus om voor zichzelf op te komen, maakte Maja ziedend. ‘Je had het voor elkaar,’ schreeuwde ze, ‘een mooi gezin, een fijn huis, een relaxte baan! Jij wel, je weet niet half hoe jaloers ik was!’

‘Stop met schreeuwen, dat is nergens voor nodig.’ Julla’s toon was ferm. Ze stak een waarschuwend vinger op naar Maja en gebod Olivia te gaan zitten. Beide gehoorzaamden met tegenzin.

In de stilte die viel sloeg Maja haar glas achterover en depte Olivia met een servet haar oen droog. ‘Ik wilde mama niet achterna,’ klonk het onverwacht. Met de kin op haar borst, alsof haar hoofd te zwaar was om te tillen, biechte Olivia op wat alleen haar ex-man wist: dat ze twee keer kort na elkaar gedwongen was opgenomen in een psychiatrische inrichting en dat de artsen het voor de veiligheid van Nels beter vonden dat de jongen bij zijn vader introk. ‘Mama maakte er na haar derde opname een eind aan. Ik had er twee gehad en was zo bang... voor mezelf, maar ook voor Nels, wat als ik hem iets aan zou doen?’

Na die woorden zeeg ze voorover en bleef met haar voorhoofd op het tafelblad zitten, totdat Julla haar omhoogtrok en naar bed bracht.

Het voorstel

Maja was de volgende ochtend al vroeg beneden. Ze had nauwelijks geslapen en kon niet wachten het strand op te gaan om het zware gevoel dat de hele nacht als een klamme deken op haar gedrukt had, van zich af te zweten. Na twaalf kilometer waren de steken in haar zij haast niet te harden

en schuurde de ademhaling in haar keel, maar voelde ze zich een stuk lichter. Hijgend liep ze het terras op, waar haar tante en Olivia aan de koffie zaten.

‘Precies op tijd,’ zei Julla monter, alsof de gebeurtenissen van de vorige avond tot een ver verleden behoorden, ‘ik heb besloten dat ik jullie deze ochtend mijn voorstel doe. De tijd is rijp, ik heb geen zin langer te wachten.’

‘En de derde gast?’ vroeg Maja, terwijl ze haar lange blote benen rekte.

‘Die praat ik later bij. Ga zitten, ik heb de stukken al klaargelegd.’ Julla wees op drie witte A4-enveloppen die naast de koffiepote op tafel lagen.

Maja peilde het gezicht van haar zus, maar kon door Olivia’s zonnebril niet goed zien of zij wel geslapen had. Aarzelend ging ze zitten.

‘Ik verkoop het huis,’ begon Julla, ‘het liefst aan een van jullie, of aan mijn derde gast. Öland is vele lenten en zomers mijn thuis geweest, maar die tijd is voorbij, dit is mijn laatste zomer hier.’

‘Maar waarom?’ Maja vroeg het, maar Olivia reageerde al even verbaasd.

‘Omdat ik het niet meer nodig heb, ik ga op reis en kom niet terug.’ Julla lachte haar nichten stralend toe. ‘Mijn zigeunerbloed heeft me al op veel mooie plekken gebracht, maar er zijn er nog zoveel meer en die wil ik allemaal zien. Over twee jaar word ik zeventig, ik weet niet hoelang het leven mij nog gunstig gezind is, maar van de tijd die mij rest ga ik optimaal gebruikmaken. Eind deze maand vlieg ik naar Christchurch, Nieuw Zeeland en daarna wijst de wind mij de weg.’

Maja floot zacht tussen haar tanden. ‘Precies Krister, die had het ook over zijn zigeunerbloed. Hij is flink op dreef, zijn laatste kaartje kwam uit Vanuatu. Ik moest opzoeken waar dat lag.’

‘Onze overgrootvader Gustafsson was een volbloed Roma, reislust zit in onze genen, je doet er niets aan.’ Julla pakte twee enveloppen van tafel. ‘De notaris heeft de aktes opgesteld waarin ik het huis overdraag. Een handtekening is alles wat er nodig is, want van daadwerkelijke verkoop is uiteraard geen sprake; de hypotheek is allang afgelost en ik wil er geen kroon voor hebben.’

Maja opende haar envelop en boog zich over de akte, maar voor Olivia ging het veel te snel. ‘Wil je huis dan niet aanhouden? Als een thuisbasis tussen de reizen door, of voor als het je ergens niet bevalt?’

‘Nee,’ zei Julla, beslist. ‘Ik heb hier goed over nagedacht, dit is wat ik wil. Als ik het ergens niet leuk vind, ga ik door naar een volgende bestemming. Maak je om mij geen zorgen, kind, ik reis mijn hele leven al. Natuurlijk is het ook jammer uit dit huis weg te gaan, daarom laat ik het graag na aan iemand die me lief is.’

Zuchtend maakte nu ook Olivia haar envelop open en begon te lezen. Toen ze opkeek merkte ze dat haar tante er niet meer zat. Ze stond op om door het keukenraam naar binnen te kijken, maar ook daar was Julla niet.

‘Ik denk dat ze naar de winkel is voor wijn, die is gisteren nogal hard gegaan. Heb je er veel last van gehad?’ Maja vroeg het zonder haar blik van de akte af te halen, maar ze had haar oren gespitst en las ondertussen geen letter.

‘Behoorlijk,’ gaf Olivia toe, ‘ik heb er nooit goed tegen gekund.’ En met een glimlach: ‘Weet je nog, die kerst bij Krister drie jaar geleden? Advocaat met slagroom kon geen kwaad, zei hij. Nou, dat heb ik geweten.’ Ze lachte hardop bij de herinnering, het voelde als een bevrijding.

Maja grinnikte mee, al was dat vooral uit opluchting. Plots gooide ze de akte naast zich op de grond en schoof ze naar de rand van haar stoel. ‘Sorry.’

Olivia stopte met lachen en sloeg beschaamd haar ogen neer. Ze hief haar hand al op om Maja’s woorden te weren, maar die liet zich niet tegenhouden.

‘Ik wist het niet, van die opnames in de kliniek. Waarom heb je dat nooit verteld?’ Maja’s stem klonk iel. ‘Dan had ik begrepen waarom je Nels moest laten gaan. Ik had je kunnen helpen.’

‘Niemand kon mij helpen, toen niet,’ zei Olivia. Ze glimlachte door haar tranen heen. ‘Het stapelde zich al jaren op, ik heb het te ver laten komen. Die overspannenheid was het eerste teken aan de wand, toen had ik hulp moeten inschakelen, maar dat is wijsheid achteraf. Na mijn ontslag en de scheiding was er niets meer van me over. Ik kreeg waanideeën, ging dingen zien die er niet waren, dacht voortdurend dat ik achtervolgd werd. Niemand wist het, ook Isak niet, pas na de eerste psychose heb ik hem een beetje verteld. Hij zorgde voor therapie, maar het was te laat. Ik was ervan overtuigd dat ik mama achterna zou gaan, dat ik zou doen wat zij heeft gedaan. Het is een wonder dat ik er bovenop gekomen ben, maar dat was nooit gelukt als ik Nels bij me had gehad.’

Maja was op haar knieën naast haar gaan zitten en toen Olivia uitgesproken was, pakte ze haar hand vast. ‘Het spijt me dat je dit hebt moeten meemaken, wat zal dat eenzaam zijn geweest,’ zei ze zacht, ‘en het spijt me nog meer dat ik er niet voor je was. Jij had alles waar ik ook naar verlangde: een gezin en dat liet je zomaar uit je handen glippen. Zo leek het toch, en ik kon er met mijn pet niet bij.’ Ze boog haar hoofd over hun beide handen. ‘Laat het me goedmaken, ik kan je helpen. Wil je dat?’

‘Graag.’ Ze omhelsden elkaar en huilden om een verloren jaar.

‘Sorry ook voor mijn geschreeuw van gisteravond,’ zuchtte Maja beschaamd, terwijl ze haar gezicht met haar handen droogwreef, ‘dat was niet fraai.’

Olivia trok haar wenkbrauwen op. ‘Was die wijn toch nog ergens goed voor; daar weet ik niets meer van.’

De derde gast

De stemming die middag was in niets te vergelijken met die van een dag eerder. Na de lunch maakten de drie vrouwen een wandeling langs de helblauwe meren van Stora Alvar en bezochten ze een galerie die Julla’s werk verkocht. Even leken alle zorgen de wereld uit, de zon stond hoog aan de hemel en de zilte zeelucht maakte de vakantiesfeer compleet.

Op de weg terug zagen ze Julla’s zomerhuis al van ver liggen. Maja bleef staan om het idyllische plaatje te bewonderen. De anderen volgden haar voorbeeld.

‘Als ik eerlijk ben...’ begon Maja en Olivia wist precies wat ze wilde zeggen.

‘Hoop je dat de derde gast niet meer komt,’ vulde ze aan, ‘die gedachte schoot ook door mijn hoofd.’ Ze keek naar Julla, die haar lippen in een rechte streep trok. ‘Kun je ons nu vertellen wie het is?’

Voor het eerst leek gekke tante Julla zich met de situatie geen raad te weten. Ze sloeg haar handen achter haar rug en hief haar kin naar de zon, die de rode krullenbos nog feller deed oplichten. Na een hap lucht had ze kennelijk genoeg moed verzameld: ‘Er is geen derde gast. Dat was een leugentje om bestwil. Jullie zijn mijn enige logees, er komt niemand bij.’

Even bleef het stil, maar toen begon Olivia te lachen. ‘Je hebt ons voor de gek gehouden? Waarom?’

‘Dus die derde envelop is leeg?’ merkte Maja op.

Julla legde berouwvol een hand tegen haar lippen. ‘Sorry, maar ik moest iets verzinnen om jullie langer te laten blijven. Het heeft goed uitgepakt, of niet?’ Ze knipoogde. ‘De derde envelop is overigens niet leeg, die bevat ook een akte van de notaris. Ik zal hem laten zien.’

Op van de zenuwen snelde Julla vooruit. Haar smoesje over een zwakke blaas en hoge nood had gelukkig geen argwaan gewekt; de zussen lieten haar gaan en wandelden in een rustig tempo verder. Na een jaar radiostilte hadden ze genoeg te bespreken. Deel één van Julla’s plan was glansrijk geslaagd: de strijdbijl was begraven en haar nichten leken elkaar weer gevonden te hebben. Hoe gelukkig Julla daar ook mee was, het stelde geenszins gerust voor deel twee van het plan. Met het zweet op haar voorhoofd en een kurkdroge keel stapte ze haar terras op. In de keuken zakte ze op een stoel en sloeg ze beide handen voor haar gezicht. ‘Rustig blijven,’ zei ze hardop, ‘je hebt geen keus, je doet dit immers niet alleen voor jezelf; denk aan je broer, denk aan Krister.’

Het zwembad

Een jaar eerder was drie augustus in meerdere opzichten een dag geweest om nooit te vergeten. In de ochtend had dokter Olsson in het ziekenhuis in Kalmar haar zijn onheilstijding gebracht en ’s middags stond Krister onverwacht voor haar deur.

‘Ik heb de knoop doorgehakt,’ had hij gezegd, met een twinkeling in zijn ogen, ‘ik heb een ticket naar Zuid Afrika gekocht, morgen vertrek ik.’ Ze was hem om de hals gevlogen en had hem gefeliciteerd met zijn moed. Al sinds de meiden op zichzelf woonden en hij alleen achterbleef was bij Krister het verlangen ontstaan op wereldreis te gaan, maar hij had de stap nooit durven zetten. Steeds was er iets dat hem thuishield, de geboorte van zijn kleinzoon Nels was een belangrijke reden, maar ook in de jaren daarna voelde hij zich niet vrij om te gaan. Hoewel hij er weinig woorden aan vuilmaakte, wist Julla van zijn droom. Een paar keer had ze geprobeerd hem over te halen, maar daar was ze mee opgehouden. Krister was even eigenwijs als hij groot was; als hij iets echt niet wilde, konden geen tien paarden hem daartoe bewegen, laat staan zijn jongere zus.

En nu had hij de huur van zijn appartement opgezegd, zijn oude auto bij Olivia voor de deur geparkeerd en zijn dochters en kleinzoon vaarwel

gezegd. Het bezoek aan Julla was de laatste actie op zijn lijst voordat hij een dag later met een volgestouwde rugzak in het vliegtuig zou stappen.

Ze had gezien hoe opgewonden hij was nu hij de stap eindelijk had durven zetten en was oprecht blij voor hem, maar worstelde tegelijk met haar emoties. ‘Hoelang blijf je weg?’ had ze gevraagd, zonder hem in zijn ogen te kijken om haar angst te verhullen. Hij wist het niet. Een jaar, misschien twee? Nu hij het begin van een onmetelijke vrijheid al kon proeven, weigerde hij zich vast te leggen met afspraken of beloftes. ‘Ik heb de meiden gezegd dat ik kaarten zal sturen, waar ik ook ben. Dat zal ik ook naar jou doen. Met computers heb ik nooit overweg gekund, ouderwetse kaartjes zijn even effectief. Ze doen er alleen wat langer over, maar dat lijkt me geen probleem.’

Geen probleem. Julla huiverde bij de herinnering. Het was een bloedhete dag geweest en ze waren naar het strand gelopen voor een verkwikkende duik in zee, want het zwembad naast haar terras was toen nog in aanbouw. Het was heerlijk, onder water spoelden de zorgen van haar af en toen ze met het zout op haar lippen en een strandlaken om haar schouders ter bescherming tegen de felle zon, terugliep naar huis, voelde ze zich sterk. Er wachtte haar een zware strijd, maar die kon ze aan. Vechten zou ze en Krister hoefde niets te weten, die had zijn eigen weg te bewandelen. Het was goed dat ze haar hart niet bij hem had uitgestort toen hij zo plots voor haar neus stond.

Na het avondeten, waarbij de wijn rijkelijk gevloeid had, was Krister wat spraakzamer geworden. Hij biechtte op dat één van de redenen waarom hij niet eerder op reis was gegaan, zijn eigen angst was geweest. Er deden meer dan genoeg verhalen de ronde over backpackers die werden overvallen, beroofd, ontvoerd, of vermoord en het idee dat hij zijn dochters en kleinzoon nooit meer zou zien, benauwde hem genoeg om thuis te blijven. Het had jaren geduurd eer hij die doemgedachten opzij kon zetten.

‘Hun moeder is aan haar eigen angsten ten onder gegaan en ik wil niet dat hun vader zich ook door angst laat regeren. Wat voor voorbeeld geef ik dan?’ Hij was naar de kuil naast het terras gelopen die een paar dagen eerder door een graafmachine was geschept. Aan de rand had hij zich naar haar omgedraaid. ‘Het leven is te kort, voor je het weet is het voorbij. Ik ben al een oude man, heb veel tijd verspild, maar het is nooit te laat voor een nieuw begin.’ Hij spreidde zijn armen alsof hij vloog. ‘Morgen vlieg ik

weg, Julla, ik begin opnieuw en als ik terugkom vertel ik mijn dochters en kleinzoon over de avonturen van een dappere man. Dan zijn we weer samen, hier op dit terras.’ Hij draaide zich terug naar de kuil, zijn armen nog steeds gespreid en begon te lopen, sneller, als een vliegtuig dat zich opmaakt om op te stijgen. Bij de hoek van de kuil maakte hij een scherpe bocht en gleed uit, zijn rechterbeen schoot omhoog, het lichaam helde naar links, de armen maakten wilde maaiende bewegingen en ineens was hij weg, geluidloos opgeslokt door het gapende gat.

Julla bevroor. Vanaf het terras had ze Krister met groeiende onrust gadeslagen. Ze had willen roepen dat hij uit moest kijken, dat het rulle zand geen stevige ondergrond bood en dat hij te veel gedronken had. Maar hij was zo gelukkig, zo uitgelaten en ontspannen en dat gunde ze hem ook. Ze was in shock blijven zitten en had wanhopig geluisterd of ze een kreun, een vloek, een teken van leven kon opvangen dat een einde zou maken aan de afschuwelijke gedachten en beelden die haar hersenen bestookten. Het bleef doodstil. Zelf roepen lukte ook niet, ze kon amper ademen en kreeg geen geluid uit haar keel. Elk besef van tijd leek verloren. Na een paar seconden, mogelijk minuten, stond ze op en schuifelde ze voet voor voet naar de door maanlicht verlichte kuil die haar broer had verzwolgen. Omdat ze bang was te vallen, zakte ze door haar knieën en kroop ze de laatste meters op handen en voeten. Bij de rand aangekomen klauwde ze haar vingers in het zand en dwong ze zichzelf naar beneden te kijken.

Zijn bovenlichaam was toen al weggezaakt. Alleen een stuk van zijn rechterschouder en rug, zijn benen en schoenen lagen nog bovenop het zachte beton onderin de kuil, de bodem van het zwembad dat die middag was gestort. Luchtbellen verschenen waar de contouren van het lichaam in de moerasachtige substantie verdwenen.

Julla voelde alle kracht uit haar lichaam vloeien en zakte op haar borst in het zand. Kokhalzend keek ze toe hoe het slurpende beton zich om Kristers lichaam sloot, de schouder en rug, het linker- en het rechterbeen en als laatste de schoenen. Alleen de bubbelende bellen verrieden nog wat er zojuist gebeurd was, tot ook de laatste bel stuk spatte en haar broer was weggewist.

Op reis

Het was warm in de tuin van het hospice waar Julla zojuist had ingecheckt. Haar koffer stond al in de kamer waar ze haar laatste levensfase zou doorbrengen. Het was een kleine maar knusse ruimte en door het raam had ze uitzicht op de parkachtige tuin. Ze was naar buiten gelopen en laafde zich aan de geur van lavendel die het deel van de tuin direct achter het pand domineerde. Als ze straks haar raam openzette, zou ze het zeker kunnen ruiken. Op de een of andere manier bood die gedachte rust en dat was precies waar ze naar verlangde. Ze was moe, haar lichaam had het na de definitieve diagnose nog verbijsterend lang volgehouden, maar de batterij was nu echt bijna leeg en opladen ging niet meer.

Het was drie weken geleden dat ze afscheid had genomen van haar huis en eiland. Olivia en Maja waren zo lief geweest allebei te komen om haar uit te zwaaien. Dat Christchurch, Nieuw Zeeland, haar bestemming niet was, hoefden ze voorlopig niet te weten. Ze was zo trots op hen. Nu ze samen eigenaar waren geworden van het huis, wat met beider handtekening onder de akte in de derde envelop was vastgelegd, kon Olivia haar eigen huis verkopen en met de winst een deel van haar schulden afbetalen. Er bleef een geringe restschuld over, maar met Maja's hulp zou ook dat goed komen. Julla zuchtte tevreden. Het was jammer dat ze de komst van Nels niet meer mocht meemaken. Olivia's verhuizing stond over drie weken gepland en direct daarna zou haar zoon een weekend op Öland komen logeren. Olivia straalde toen ze het Julla vertelde, voor het eerst in tijden zag ze de toekomst weer zonnig in. Ook Maja leek een ander mens, ze had twee maanden vrijaf geregeld en wilde die periode benutten om, zoals ze het zelf zei: haar targets te herdefiniëren. Haar eigen huis in Växjö hield ze aan, maar nu ze vaker bij haar zus op Öland zou zijn, leek keihard werken in kille kantoren en vreemde landen ineens stukken minder aantrekkelijk.

Julla zoog haar longen vol lucht en sloot haar ogen. In gedachten zag ze weer haar nichten op de dag van haar vertrek, hun laatste dag samen. Zelf in badpak, de meiden in bikini, op de rand van het zonovergoten zwembad, de voeten in het water. Ze praatten, lachten en spatten elkaar nat. Over een kleine maand zou haar eerste kaartje uit Nieuw Zeeland op Öland aankomen en een paar weken daarna het volgende. Met het juiste computerprogramma was het verraderlijk eenvoudig mensen om de tuin te leiden met post uit het buitenland. De kaartjes uit naam van Krister werden steeds met een glimlach ontvangen en zo zou het met die van haarzelf ook

gaan. Ze had voor elk kaartje een ander tekstje opgesteld, niet te specifiek, maar persoonlijk genoeg om de lezers het gevoel te geven dat het de reiziger in kwestie goed ging.

Toen ze terug naar binnen liep klonk in gedachten Kristers stem: 'Dan zijn we samen.' En zo was het; Krister, Olivia en Maja waren weer samen. Zijn laatste wens was uitgekomen, haar missie was volbracht.

Heb je genoten van dit verhaal?
Lees dan ook *Camping Oosthoek*!

Als echtscheidingsadvocate Diana van Assendelft onverwacht haar kapitale villa wordt uitgezet en met drie kinderen op de verloederde camping Oosthoek in Brabant terechtkomt, staat haar wereld op zijn kop. Haar man John blijkt torenhoge schulden te hebben waar zij niets vanaf wist. Hem om opheldering vragen gaat niet, want John is spoorloos verdwenen. Dan ontvangt ze een briefje waarin tien miljoen euro losgeld wordt geëist voor zijn vrijlating. Diana is de wanhoop nabij. Waar haalt ze dat geld vandaan?

Criminele campingbaas Franco Bergmans biedt uitkomst: hij is bereid bij te springen in ruil voor een riskante klus die Diana voor hem mag opknappen. Diana zet voet in een wereld waarin ze beter blijkt te passen dan ze ooit had kunnen vermoeden. Met haar verborgen talenten maakt ze snel naam als ijskoude 'Lady'. Dan is het losgeld verdiend en lijkt Johns terugkeer nabij. Maar wil Diana nog wel terug naar haar normale leven?

Op leven en dood

Michael Connelly

Het telefoontje kwam toen de gebruikelijke moorduren al verstreken waren. Bosch keek op de klok terwijl hij naar de rand van het bed rolde en overeind kwam. Het was 05.45 uur, laat voor een moord.

Inspecteur Larry Gandle was degene die het nieuws bracht.

‘Harry, Ignacio en jij moeten op pad. Pacific draagt een zaak aan ons over. Vrouw, achtendertig jaar, naam Tracey Blitzstein. Vanmorgen doodgeschoten in haar auto. Kogel door het hoofd. Ze stond geparkeerd op haar eigen oprit.’

De naam kwam Bosch vaag bekend voor, maar hij kon hem niet meteen thuisbrengen.

‘Wie is het en waarom gaat de zaak naar ons?’

‘Ze is min of meer een tv-ster. Speelt poker, onder de naam Tracey Blitz. Haar man speelt ook, heb ik me laten vertellen. Als je wel eens poker kijkt op de kabel, heb je haar vast gezien. Ze komt vaak langs. Ze zit ook in die reclamespotjes. Een knappe vrouw, kennelijk de mooiste die ze hadden op het gebied van beroepspokeraars.’

Bosch knikte. Hij keek alleen poker op tv als hij last had van slapeloosheid en ESPN herhalingen uitzond van het WK, de World Series of Poker. Hij wist dat het heel populair was. Maar daar kende hij de naam Tracey Blitz niet van. Die was jaren geleden regelmatig gevallen, toen zijn ex-vrouw eveneens haar brood verdiende met pokeren. Eleanor Wish, zijn ex, had het professionele poker altijd een mannenwereld genoemd en volgehouden dan een vrouw nooit de World Series zou winnen. Ze zei dat een zekere Tracey Blitz alles in zich had om de belangrijkste pokertitel op haar naam te zetten, maar dat de mannen dat gewoon niet zouden laten gebeuren: ze zouden er gezamenlijk alles aan om haar uit te schakelen, mocht ze ooit in de finale belanden. Het was een kwestie van de dominante soort, had Eleanor Wish gezegd.

Nu zou Tracey Blitz nooit meer de kans krijgen om het grote toernooi te winnen. Ze was op een andere manier uitgeschakeld, voorgoed.

Bosch vroeg Gandle waar de plaats delict was en kreeg een adres in Venice, aan een van de grachten.

‘Verder nog iets, inspecteur?’ vroeg Bosch. ‘Zijn er getuigen?’

‘Nog niet – we zijn nog geen uur met de zaak bezig. Ik heb gehoord dat haar man thuis lag te slapen. Hij werd wakker, ging naar buiten en trof haar aan in de auto. Hij heeft geen verdachte of vluchtwagen gezien.’

‘Waar is de echtgenoot nu?’

‘Ik heb gezegd dat ze hem moesten meenemen naar Parker Center.’

‘Wie is het? Ook een pokeraar, zei je?’

‘Ja, maar niet van hetzelfde niveau als zijn vrouw. David Blitzstein heet hij.’

Bosch dacht even na. Zijn gedachten werden scherper nu hij de slaap van zich afgeschud had en hij zich concentreerde op wat hij te horen kreeg.

‘Zijn Ignacio en ik de enigen?’ vroeg hij. Ignacio was zijn collega.

‘Jullie hebben de leiding. Ik laat Reggie Sauer komen, dan kan hij vanuit Parker Center de boel coördineren en op de echtgenoot passen tot jullie er zijn. En je mag de mensen van Pacific zo lang je ze nodig hebt inzetten.’

Bosch knikte. Daar zou hij niet veel aan hebben. Wanneer plaatselijke rechercheurs werden vervangen door mensen van Moordzaken, waren ze daar meestal niet blij mee. Het viel niet mee om hen dan zover te krijgen dat ze behulpzaam waren bij het onderzoek.

‘Heb je namen doorgekregen van Pacific?’

‘Eentje maar.’

Gandle gaf hem de naam en het mobiele nummer van de rechercheur van bureau Pacific bij wie die morgen om 05.01 uur het eerste telefoontje was binnengekomen. Bosch was onder de indruk dat er zo snel een beslissing was genomen, en dat hij al binnen een uur op de zaak was gezet. Dat was een goed teken. Hij zei tegen de inspecteur dat hij zou bellen zodra er vorderingen in de zaak waren en hing op. Meteen daarna belde hij Ignacio Ferras wakker uit een diepe slaap en spoorde hem aan in actie te komen. Ferras woonde ruim een uur van Venice, en Bosch droeg hem op geen tijd te verspillen.

De volgende die hij belde was de rechercheur van Pacific, wier naam hij van Gandle had gekregen. Kimber Gunn nam snel op, waarna Bosch vertelde wie hij was en uitlegde dat hij zojuist was aangewezen om de zaak over te nemen. Hij verontschuldigde zich en zei dat hij ook alleen maar orders opvolgde. De overdracht van de zaak was geen nieuws voor haar, maar Bosch ging in dat soort gevallen altijd voorzichtig te werk. Hij had

nooit met Gunn samengewerkt, en ze verraste hem door haar hulp aan te bieden en te zeggen dat ze zijn aanwijzingen zou afwachten.

‘Ik zou best wat hulp kunnen gebruiken,’ antwoordde Bosch. ‘Ik zit hier zo’n half uur van de plaats delict en mijn partner woont in Diamond Bar, dus die heeft nog meer tijd nodig om er te komen.’

‘In Diamond Bar? Dan kun je hem misschien beter naar Commerce sturen. Dat is voor hem dichterbij dan Venice.’

‘Commerce? Wat is er in Commerce?’

‘Volgens de echtgenoot van het slachtoffer had ze de hele nacht gepokerd in het casino van Commerce. Hij zei dat ze hem vlak voor vertrek belde en vertelde dat ze een fors bedrag had gewonnen.’

‘Heeft hij ook verteld hoeveel?’

‘Meer dan zesduizend dollar contant. Mijn partner en ik, eh...’

‘Ja?’

‘We willen niet op de zaak vooruitlopen, maar we vermoeden dat iemand haar is gevolgd vanaf het casino.’

Daar dacht Bosch een paar tellen over na voordat hij reageerde. ‘Weet je wat, ik bel mijn partner om hem die kant op te sturen, dan bel ik je zo terug.’

Hij verbrak de verbinding en belde Ferras, die nog thuis bleek te zijn. Bosch vertelde hem wat hij zojuist had gehoord en droeg hem op naar het casino van Commerce te gaan en daar aan zijn deel van het onderzoek te beginnen. Toen belde hij Gunn terug.

‘Wat heeft de echtgenoot van het slachtoffer nog meer gezegd, rechercheur Gunn?’

‘Dat hij na haar telefoontje in slaap is gevallen. Hij werd wakker toen ze de inrit op reed; ze had een Mustang waarvan de uitlaat nogal wat lawaai maakt. Hij lag in bed en hoorde nog dat ze de motor afzette, maar ze kwam niet naar binnen. Nadat hij een paar minuten had gewacht, is hij gaan kijken. Hij trof haar dood aan in de auto. Hij zag verder niemand, ook geen andere auto’s. Dat is alles. Noem me trouwens maar gewoon Kim.’

‘Oké, Kim. Heeft iemand haar man door de computer gehaald?’

‘Ja, mijn partner. Geen strafblad.’

‘Geregistreerde wapens?’

‘Hebben we ook nagetrokken. Geen wapenbezit. Zij ook niet.’

Bosch klemde de telefoon tussen zijn schouder en oor om zijn overhemd dicht te knopen. ‘Zijn er monsters genomen?’

‘Kruitsporen? Dat leek ons iets wat jullie moeten beslissen. De echtgenoot werkt braaf mee, dat wilden we niet verpesten.’

Het was goed dat ze dit aan Bosch overliet. Mensen testen op kruitsporen om vast te stellen of ze een wapen hadden afgevuurd was de afgelopen jaren steeds lastiger geworden. Juridisch gezien was het een grijs gebied, en de keuze die je als rechercheur nu maakte, zou later herhaaldelijk in twijfel getrokken worden door een hele rij betrokkenen, van de hoogste baas tot verslaggevers, openbare aanklagers, de advocaat van de tegenpartij, rechters en juryleden.

Het punt was dat je iemand met een dergelijke test meteen wegzette als verdachte. Hij of zij moest in dat geval ook worden behandeld als een verdachte: je moest zo iemand op zijn rechten wijzen en gelegenheid geven om een advocaat te nemen. Dat verkilde de samenwerking nogal.

Bovendien stond in de recente richtlijnen van het om dat testen op kruitsporen werd beschouwd als een ingrijpende vorm van bewijsmateriaal verzamelen die alleen op vrijwillige basis mocht worden uitgevoerd, en pas na goedkeuring van een rechter. Ook dat laatste kon een signaal zijn dat iemand als verdachte werd beschouwd. De tijd dat je als rechercheur nonchalant tegen een interessante betrokkene kon zeggen dat de kruittest puur routine was, was helaas voorbij. Tegenwoordig gaf je er onomstotelijk mee aan dat je iemand als verdachte aanmerkte.

Zoals Gunn al had gezegd, werkte David Blitzstein nu nog bereidwillig mee. Het was te vroeg in het onderzoek om hem als verdachte aan te merken.

‘Goed, dat komt later wel,’ zei Bosch. ‘Waar is je partner nu?’

‘Die brengt Blitzstein naar het bureau. Hij komt straks hierheen.’

‘Hoe heet hij?’

‘Glenn Simmons.’

Bosch kende hem niet. Tot nu toe kende hij niemand die aan deze zaak werkte, en dat was lastig. Veel van zijn werk draaide om karaktereigenschappen en relaties. Het hielp altijd als je wist wat voor vlees je in de kuip had.

‘Is de forensische dienst er al?’ vroeg hij.

‘Ze komen net aan. Ik houd wel een oogje in het zeil tot je er bent.’

Bosch keek op zijn horloge. Het was nu zes uur, en hij wist dat hij zijn belofte om er over een half uur te zijn niet kon nakomen. Hij zou onderweg nog moeten stoppen om koffie te halen.

‘Ik weet iets beters,’ zei hij. ‘Als jij nou eens bij wat mensen in de buurt langsgaat, voordat ze allemaal vertrekken naar hun werk en naar school. Ga na of ze wat gezien of gehoord hebben.’

Hij hoorde haar bijna knikken door de telefoon.

‘Er staan hier al wat buurtbewoners op straat,’ zei Gunn. ‘Het kan nooit moeilijk zijn om getuigen te vinden.’

‘Mooi,’ zei Bosch. ‘Dan zie ik je straks.’

De plaats delict gonsde van de bedrijvigheid toen Bosch er arriveerde. Hij parkeerde zijn auto een eindje verderop in de straat en oriënteerde zich op zijn omgeving terwijl hij het laatste stukje lopend aflegde. Het drong tot hem door dat de huizen aan de linkerkant van de straat met de achterkant aan een van de grachten van Venice grensden, en de huizen rechts, die kleiner en ouder waren, niet. Het gevolg daarvan was dat de panden links aanzienlijk meer waard waren dan de huizen rechts. Een economische tweedeling in één straat. De bewoners links hadden geld, hun huizen waren nieuwer, groter en beter onderhouden dan de woningen pal tegenover hen. Tracey Blitzstein had in een van de grachtenpanden gewoond. Toen hij de felle lichten naderde die door de forensische dienst rondom een zwarte Mustang waren geplaatst, maakte een vrouw zich los van het gezelschap en kwam naar hem toe gelopen. Ze droeg een donkerblauwe broek en een zwarte coltrui. Er hing een politiepenning aan haar riem, en ze stelde zich voor als Kim Gunn. Bosch gaf haar de extra beker koffie die hij had meegebracht, en ze nam hem oprecht verheugd aan. Ze leek hem erg jong om bij Moordzaken te werken, zelfs voor een regionale afdeling. Voor Bosch was het een teken dat ze goed was in haar werk of politieke connecties had – of allebei.

‘Je bent vast de dochter van een politieman,’ zei Bosch.

‘Hoezo?’

‘Ik hoorde dat je voluit Kimber Gunn heet. Alleen een smeris zou zijn kind zo noemen.’

Ze glimlachte en knikte. Kimber was de naam van een wapenfabriek waar de tactische pistolen werden vervaardigd die door speciale eenheden van de

sterke arm der wet werden gebruikt.

‘Betragt,’ zei ze. ‘Mijn vader maakte in de jaren zeventig deel uit van het SWAT-team van de LAPD. Toch kom ik er beter vanaf dan hij: hij heet Tommy Gunn.’

Bosch knikte. Die naam kon hij zich nog herinneren uit de tijd dat hij pas bij het korps zat, als surveillant.

‘Ik heb destijds wel van hem gehoord, maar ik kende hem niet persoonlijk.’

‘Nou, ik heb ook van jou gehoord, dus dan staan we quitte.’

‘Van mij gehoord?’

‘Ja, via mijn vriendin Kiz Rider. We gaan samen naar BPO-bijeenkomsten.’

Bosch knikte. Rider was zijn voormalige partner, die nu voor de hoofdcommissaris werkte. Daarnaast was ze onlangs gekozen tot hoofd van de Black Peace Officers Association, een groepering die toezicht hield op rassendiscriminatie en promoties en degradaties in het korps.

‘Ik mis haar als collega, en er zijn niet veel mensen van wie ik dat kan zeggen,’ zei Bosch.

‘Zij zegt hetzelfde over jou. Zullen we de plaats delict gaan bekijken?’

‘Graag.’

Ze liepen naar de felle lampen en de Mustang.

‘Heeft het buurtonderzoek al iets opgeleverd?’ vroeg Bosch.

Gunn knikte. ‘Aan getuigen geen gebrek,’ zei ze. ‘Toen David Blitzstein op straat begon te schreeuwen, werd de hele buurt wakker. Ik heb de bruikbaarste getuigen naar het bureau laten brengen om een formele verklaring af te leggen.’

‘Heeft iemand het schot gehoord?’

‘Nee.’

Bosch bleef staan en keek haar aan. ‘Niemand?’

‘Niemand van de mensen die we hebben ondervraagd – inclusief Blitzstein zelf. Ik heb de hele straat gesproken en niemand heeft een schot gehoord. Iedereen heeft hem horen roepen en een heleboel mensen hebben uit het raam gekeken en zagen hem op straat staan. Niemand die een schot heeft gehoord, en niemand die de vluchtauto heeft gehoord of gezien.’

‘Als die er al is geweest.’

‘Als die er al is geweest.’

Bosch wilde weer naar de Mustang lopen, maar bleef opnieuw staan. ‘Wat was jouw indruk van de echtgenoot?’

‘Zoals ik al zei: tot nu toe heeft hij alle medewerking verleend. Verdenk jij de echtgenoot?’

‘Op dit moment verdenk ik iedereen. Wat had hij aan toen hij midden op straat om hulp stond te roepen?’

‘Een spijkerbroek. Ontbloot bovenlijf, blote voeten.’

‘Bloedsporen?’

‘Niet dat ik heb gezien.’

Bosch’ telefoon trilde. Het was zijn partner.

‘Harry, ik heb de bedrijfsleider van dat casino gesproken. Volgens hem had Tracey Blitz gisteravond een smak geld gewonnen.’

‘Hoeveel is een smak?’

‘Ze heeft vienzestighonderd dollar verzilverd.’

Dat strookte met wat David Blitzstein aan Kimber Gunn had verteld.

‘Hebben ze camera’s op het parkeerterrein?’ vroeg Bosch.

‘Ogenblikje.’

Ferras dekte de hoorn af met zijn hand en Bosch hoorde een gedempt gesprek. Toen kwam Ferras weer aan de lijn. ‘Ja. Ik mag de beelden bekijken om te zien of ze is gevolgd toen ze het terrein verliet.’

‘Mooi. Laat het me weten,’ Bosch verbrak de verbinding.

‘Dat was mijn partner in het casino,’ zei hij tegen Gunn. ‘Hij bevestigt dat ze gisteravond vienzestighonderd dollar heeft gewonnen. Hij gaat de camerabeelden bekijken om te zien of ze bij vertrek is gevolgd.’

Gunn knikte.

‘Laten we maar eens een kijkje gaan nemen bij het slachtoffer,’ zei Bosch.

Bosch bekeek minutenlang zwijgend en aandachtig de plaats delict en probeerde de kleinste nuances in zich op te nemen. Tracey Blitzstein had een contactwond aan de linkerkant van haar hoofd, vlak boven het oor. Het bovenste gedeelte van haar rechterwang was grotendeels verdwenen door de uitgangswond. Haar lijf zat achter het stuur van de Mustang en werd op z’n plaats gehouden door de veiligheidsgordel. Ze was dus vermoord voordat ze aanstalten had gemaakt om uit te stappen.

Haar tasje, een clutch, lag open geritst op haar schoot. Haar hoofd was enigszins naar rechts gezakt, met de kin op de borst. Er zaten bloedspatten en stukjes hersenweefsel op het stuur en het dashboard, en op de stoel en het portier aan de passagierskant. Er was echter maar weinig bloed op haar kleding en haar tasje gedropen. Ze was op slag dood geweest; het hart had niet de kans gehad om bloed uit de wonden te pompen.

Bosch zag dat de ramen van de Mustang nog allemaal intact waren. Het fatale schot was gelost door het openstaande portier aan de bestuurderskant. Bosch reed zelf ook in een Mustang. Hij wist dat wanneer de auto in de versnelling werd gezet, de portieren automatisch vergrendeld werden. Dat betekende dat de schutter het portier niet had opengemaakt. Dat had het slachtoffer gedaan. Waarschijnlijk had ze de auto geparkeerd, de motor uitgezet en het portier opengedaan nog voordat ze de gordel losmaakte. Op het moment dat ze het portier opende, was de moordenaar tevoorschijn gekomen, waarschijnlijk van achter de auto, en had hij het fatale schot in haar hersenen afgevuurd terwijl hij schuin achter haar stond. Er was een grote kans dat ze hem niet had gezien en niet had geweten wat haar overkwam.

Bosch zag een gele post-it op het portier aan de passagierskant. In de gestoffeerde armsteun zat een gat. De gele plakkers werden door het team gebruikt om aan te geven waar zich ballistisch materiaal bevond. Hij wist dat de kogel die Tracey Blitzstein fataal was geworden was afgeremd door het autoportier.

Bosch zag nog een geel briefje op de motorkap van de auto. Het markeerde de plek waar een patroonhuls was aangetroffen in de spleet tussen de motorkap en de rechtersporer. Dat was hoogst waarschijnlijk de huls die was uitgeworpen door het wapen van de moordenaar. Patroonhulzen vlogen meestal in een boog aan de rechterachterkant van het wapen de patroonkamer uit. Dat was met opzet zo ontworpen, omdat vrijwel alle automatische wapens gemaakt werden voor rechtshandige schutters, zodat de huls met een boog van de schutter weg werd geworpen.

Maar er had ook gemakkelijk een huls naar voren kunnen vliegen nadat die was afgeketst op een ander voorwerp. En als het wapen was afgevuurd door iemand die linkshandig was, kon dat 'voorwerp' ook de schutter zelf zijn. Bosch was linkshandig en had daar persoonlijk ervaring mee: hij had

ooit een gloeiende huls in zijn oog gekregen toen die op de schietbaan werd uitgeworpen. Hij wist dat, afhankelijk van de houding van de schutter en de manier waarop het wapen werd gericht, het in dit geval mogelijk was dat de uitgeworpen patroonhuls de schutter had geraakt en naar voren was afgeketst; hij had dan terecht kunnen komen op de motorkap van de auto, nadat de schutter naar binnen had gevuurd.

Bosch knikte bij zichzelf. Hij had een voorgevoel dat hij op zoek moest gaan naar een pistool voor linkshandigen.

‘Wat is er?’ vroeg Gunn.

‘Het is nog niet meer dan een theorie.’

Puneet Pram was de assistent-lijkschouwer die op de plaats delict samenwerkte met een forensisch team van de Scientific Investigation Division van de LAPD. Waar sommige schouwartsen voortdurend alles wat ze deden en zagen hardop becommentarieerden, werkte Pram in stilte. Bosch was hem al eerder tegengekomen bij een moordonderzoek en wist dat de man niet veel zou loslaten vóór de autopsie. Donald Dussein, het hoofd van het forensisch team, was een ander geval. Hij was een bekend typetje op het bureau en had meerdere bijnamen, uiteenlopend van Donald Duck tot Dubbel D. Hij was over het algemeen zeer gul met informatie – hij ging zelfs zo ver dat hij de feiten omhoog tot een theorie en hij leek niet te begrijpen wat zijn rol was op een plaats delict. Bosch had ook met hem samengewerkt en wist dat hij hem zou moeten intomen en hem bij de les zou moeten houden.

En kort na aanvang van Dusseins eerste briefing moest Bosch dat inderdaad doen.

‘Eerst een paar dingen,’ zei Dussein. ‘Die contactwond in het hoofd. Strak en schoon. Te schoon als je het mij vraagt.’

‘Goed, maar ik heb wel een vraag,’ zei Bosch. ‘Wat bedoel je met schoon?’

‘Nou, Harry, ik heb er in al die tijd aardig wat gezien, en dit lijkt me het werk van een huurmoordenaar. Binnen de clandestiene wereld van gokken en geld waarin dit slachtoffer zich begaf, kun je met een moord als deze al gauw één plus één bij elkaar...’

‘Wacht even, Dubbel D. Als jij je nou bij het forensische werk houdt, dan spelen wij wel voor rechercheurtje, oké? Ik wil feiten van je horen, geen theorieën. Wat bedoel je met “te schone” contactwond?’

Dussein knikte nederig. ‘De schroeiplek is te klein,’ zei hij. ‘Als je de mond van een pistoolloop tegen de zijkant van iemands hoofd zet en de trekker overhaalt, ontstaat er normaal gesproken een brandplek van zo’n zeven tot twaalf centimeter, in het haar en op de huid. De hete gassen die uit de loop komen verspreiden zich en verbranden. Volg je me?’

‘We volgen je,’ zei Bosch.

‘Goed zo. Nou, in dit geval is er geen schroeiplek. We hebben wel een contactwond, maar geen schroeiplek. Geen gas, en je weet wat dat betekent.’

Bosch knikte. Dat wist hij inderdaad. Het betekende dat het wapen dat was gebruikt voor de moord op Tracey Blitzstein waarschijnlijk was uitgerust met een geluiddemper, een demper die het geluid van het schot in een nieuwe baan leidde, en daarmee ook de explosie van de hete gassen. Die gassen werden dan via de op de loop vast geklikte demper achteruit geblazen naar de schutter, zodat het haar van het slachtoffer niet verschroeide, behalve vlak langs de rand van de wond.

‘Dat zou verklaren waarom geen van de getuigen het schot heeft gehoord,’ zei hij.

Dussein knikte.

‘Wil je zeggen dat de schutter een geluiddemper heeft gebruikt?’ vroeg Gunn.

‘Dat wil ik zeggen, ja,’ antwoordde Dussein. Hij gebaarde naar het lijk. ‘Geen schroeiplek. We hebben een contactwond zonder schroeiplek. De schutter heeft een geluiddemper gebruikt, wat ik je brom.’

Bosch knikte. Het leek hem het beste om door te gaan. ‘Goed,’ zei hij. ‘Dan nu het ballistische aspect.’

‘Wat dat betreft hebben we mazzel,’ zei Dussein. ‘De kogel is ingeslagen in de bekleding van het portier en we hebben hem er vrijwel ongeschonden uit kunnen krijgen. Bovendien hebben we de huls teruggevonden: in de voorkant van het voertuig. Een .40 federal. Door de combinatie van kogel en huls kunnen we er een wapen aan koppelen. Dat moeten jullie alleen nog even vinden.’

Bosch knikte. ‘Ik vraag me af hoe de huls op de motorkap terechtgekomen is,’ zei hij.

‘Da’s een goeie vraag,’ zei Dussein. ‘Wil je mijn theorie horen?’

‘Zal ik je eerst de mijne geven?’ Bosch liep naar het geopende portier van de Mustang en reikte met zijn linkerhand naar binnen, tot op zo’n vijftien centimeter van het hoofd van het slachtoffer.

‘Ik vermoed dat de schutter linkshandig was. Vanuit deze positie kon de huls afketsen op zijn lichaam en vervolgens naar voren vliegen, over het dak naar de motorkap.’

‘Dat is ook mijn theorie, ja.’ Dussein straalde. Bosch knikte alleen maar. ‘En het handtasje?’ vroeg hij. ‘Mogen we dat al meenemen?’

‘Geef me vijf minuten,’ antwoordde Dussein.

Bosch knikte weer en deed een stapje bij de auto vandaan. Hij wenkte Gunn, zodat ze in alle rust konden overleggen.

‘Vertel me nog eens wat de getuigen zeiden over de echtgenoot, wat er gebeurde toen ze hem op straat zagen.’

‘Ze zeiden dat hij midden op straat om hulp stond te roepen, dingen als “bel de politie” en “bel een ambulance”. De overbuurman was als eerste buiten en heeft gekeken hoe het slachtoffer eraan toe was. Hij zag dat er geen hoop was en heeft de echtgenoot meegenomen naar zijn huis. Hij zat samen met hem op de veranda toen de politie arriveerde.’

Gunn wees naar de overkant van de straat, naar het oude vakwerkhuis met aan de voorkant over de gehele breedte een veranda.

‘De buurman heeft hem ook kleren gegeven,’ voegde ze eraan toe. ‘Een T-shirt en sandalen. Blitzstein is niet meer terug geweest in zijn eigen huis voordat we hem meenamen naar het bureau.’

‘Goed gedaan. Laten we ervoor zorgen dat niemand dat huis binnengaat voordat we een huiszoekingsbevel hebben.’ Hij keek om zich heen op de plaats delict.

Gunn kwam wat dichterbij hem staan en dempte haar stem.

‘Je bent helemaal op hem gefocust, hè? Ik wou dat ik wist wat ik over het hoofd zie.’

Bosch schudde zijn hoofd. ‘Ik weet het niet. Waarschijnlijk zie je niets over het hoofd. Het voelt gewoon niet goed. Weet jij of David Blitzstein links- of rechtshandig is?’

‘Nee, dat weet ik niet. Zal ik mijn partner bellen? Hij is waarschijnlijk nog met hem bezig, hij zou het kunnen vragen.’

‘Nee, dan ruikt hij lont. Laat maar even zitten. Dat komt wel als we...’

Hij maakte de zin niet af. *Als we wat?* Dat wist hij nog niet.

‘Wat klopt er voor jouw gevoel dan niet?’ drong Gunn aan. ‘Ik kan nog wat van je leren.’

‘Het is een gevoel, meer niet. Het autoportier was vergrendeld toen ze de inrit op reed. Dat weet ik omdat ik zelf ook een Mustang heb, het gaat automatisch.’

‘Oké, het portier was op slot, maar ze heeft het opengedaan.’

Bosch schudde weer zijn hoofd. ‘Dat snap ik juist niet. Ik ken dit type vrouw. Mijn ex was ook zo. Iemand zoals zij, een vrouw die in een mannenwereld leeft, die de hele avond pokert en veel geld wint... een vrouw die de gevaren kent die dat alles met zich meebrengt... die zie ik niet het portier opengooien voordat ze haar gordel losmaakt. Ze zou de auto nooit opendoen voordat ze klaar was om uit te stappen.’

Gunn liet Bosch’ gedachtegang even tot zich doordringen en knikte. ‘Maar ze zou het portier wel opendoen voor iemand die ze vertrouwde,’ zei ze.

Bosch richtte een vinger op haar als een pistool en knikte.

‘Er is alleen één probleem met dat scenario,’ zei Gunn. ‘Waar is het wapen? Ik heb een stuk of tien getuigen die Blitzstein midden op straat hebben zien staan met niets anders dan een spijkerbroek aan.’

Bosch was op dat argument voorbereid.

‘Dat wapen kan overal liggen. In huis of in de gracht erachter. Het doet er niet toe, want het wapen en het schot leggen het tijdstip van de moord niet vast. De getuigen hebben niet uit het raam gekeken omdat ze een schot hoorden, ze keken uit het raam omdat Blitzstein op straat liep te schreeuwen.’

Bosch zag Gunns ogen oplichten.

‘Je bedoelt dat hij de tijd heeft gehad om zich van het wapen te ontdoen omdat niemand weet hoeveel tijd er is verstreken tussen het moment dat zij is omgebracht – met geluiddemper – en het moment dat hij de straat op ging en de hele buurt wakker schreeuwde.’

Bosch knikte. ‘Dat is ook zoiets. Dat hij op straat om hulp ging lopen roepen. Alsof hij gezien wilde worden door de burens. Ik weet het niet, maar als het mijn vrouw was die met een aan flarden geschoten hersenpan in de auto zat... dan denk ik niet dat ik later over straat zou lopen zonder een druppeltje bloed op mijn lijf. Dat zie ik niet voor me.’

Zijn telefoon begon te trillen en hij viste het toestel uit zijn zak.

‘Kijk even of Dussein klaar is met dat handtasje,’ zei hij. ‘Ik heb iemand bij Parker Center die ermee aan de slag wil. Ik zal een huiszoekingsbevel regelen.’

‘Ik ga al.’

Bosch keek op zijn telefoon. Het was Ignacio Ferras.

‘Harry, ik heb alle opnamen bekeken van de camera’s bij de ingang van het casino en van het parkeerterrein. Het ziet ernaar uit dat iemand haar is gevolgd.’

Bosch zweeg even. Een achtervolger zou de theorie die hij zojuist samen met Gunn had besproken volledig op losse schroeven zetten.

‘Weet je het zeker, Ignacio?’

‘Niets is zeker, maar ik heb beelden waarop ze het casino verlaat onder escorte van een bewaker. Die is met haar meegelopen naar haar auto en op het parkeerterrein blijven wachten tot ze wegreed. Alles prima in orde. Maar toen reden er, met een tussenpoos van een halve minuut, nog twee auto’s het terrein af, die dezelfde richting kozen als zij: naar de oprit van de snelweg aan het einde van de straat.’

‘Twee auto’s...’

‘Ja, twee.’

‘Oké, maar ze rijden daar toch af en aan? Zelfs midden in de nacht? En de meeste auto’s die vertrekken, zullen wel naar de snelweg gaan, neem ik aan.’

‘Ja, dat klopt. Dag en nacht – het casino is vierentwintig uur per dag open. Maar toen ik zag dat ze was gevolgd door twee auto’s, ben ik de beelden gaan bekijken om de identiteit van de bestuurders vast te stellen. Een van hen bleek een paar minuten voor het slachtoffer naar buiten gekomen te zijn. Hij stapte in zijn auto en wachtte een poos met wegrijden. Ik geloof dat hij heeft zitten roken. Zo kon het slachtoffer vóór hem vertrekken.’

‘Oké, en de tweede auto?’

‘Dat is het punt, Harry. Ik kon niemand vinden die uit het casino was gekomen en naar die auto was gelopen. Aanvankelijk niet. Dus moest ik een uur teruggaan met het bekijken van de beelden om hem te vinden. Hij is een uur voor het slachtoffer naar buiten gegaan en heeft daar in zijn auto op haar zitten wachten.’

Bosch begon door de straat te ijsberen terwijl hij die woorden tot zich liet doordringen. ‘Heb je die kerel ook bekeken op de opnames die in het casino zijn gemaakt? Binnen?’ vroeg hij.

‘Ja. Hij gokte niet, Harry. Hij keek alleen maar. Hij liep rond en gedroeg zich als een gokker, maar hij heeft geen moment gespeeld. Hij hield de tafels in de gaten, en het laatste uur heeft hij naar haar staan kijken. Naar het slachtoffer. Hij richtte al zijn aandacht op haar voordat hij vertrok en haar op het parkeerterrein opwachtte.’

Bosch knikte traag. De zaak nam ineens een compleet andere wending. Op dat moment liep Kim Gunn naar hem toe, en hij stak snel een vinger op om het gesprek te kunnen afronden.

‘Ignacio, heb je de kentekens van de auto’s die na Tracey Blitzstein zijn vertrokken?’

‘Ja, die hebben we op tape. De eerste auto staat op naam van een zekere Douglas Pennington in Beverly Hills. De tweede op naam van Charles Turnbull in Hollywood.’

Beverly Hills en Hollywood lagen in het westen, net als Venice. Als Pennington en Turnbull vanuit het casino in Commerce naar huis gereden waren, zouden ze in dezelfde richting vertrokken zijn als Tracey Blitzstein. Dat was verklaarbaar, in ieder geval voor Pennington. Maar Turnbolls activiteiten in het casino en de wachttijd van een uur op het parkeerterrein waren dat niet – nog niet tenminste.

‘En heb je ze door de computer gehaald?’ vroeg Bosch aan zijn partner.

‘Ja, allebei schoon. Turnbull heeft een hoop parkeerboetes en overtredingen op zijn naam staan, maar dat is alles.’

Bosch keek Gunn aan terwijl hij probeerde te bedenken wat de volgende stap moest zijn. Ze trok haar wenkbrauwen op. Hij zag dat ze aanvoelde dat het onderzoek een andere wending nam.

‘Wat zal ik doen?’ vroeg Ferras.

‘Ga naar Parker Center. Ik ga Sauer vragen een huiszoekingsbevel voor de woning van het slachtoffer te regelen. Hopelijk heeft hij dat ondertekend en wel binnen tegen de tijd dat jij daar aankomt. Haal het op en neem het mee hierheen, dan kijken we wel verder.’

‘En die Turnbull?’

‘Geef me zijn adres, dan ga ik even kijken.’

Toen hij had opgehangen, nam Gunn als eerste het woord. ‘Ik heb het tasje bekeken. Het geld is weg. Heb jij nieuws?’

‘Heb je hier vervoer beschikbaar?’

‘Ja, een rammelbak van een surveillancewagen uit de ouwe stal van Pacific.’

‘Mooi. Jij rijdt. Ik vertel je onderweg wel hoe het ervoor staat. Alles wat ik je daarnet heb verteld – waar we het over hebben gehad – is volledig onderuitgehaald.’

Het adres van Charles Turnbull dat Bosch van Ferras had gekregen bracht hen naar een appartementencomplex op Franklin Avenue. Op weg ernaartoe had Bosch Gunn bijgepraat over Ferras’ bevindingen bij het casino in Commerce.

Afgezien van wat Ferras had doorgegeven hadden ze geen achtergrondinformatie over Turnbull. Toen ze echter bij de ingang van het appartementencomplex kwamen, werd daar een nieuwe dimensie aan toegevoegd. Naast de bel van appartement 4b stond TURNBULL – PRIVÉDETECTIVE. Voordat hij op de bel drukte, belde Bosch Jim Sauer in Parker Center en vroeg hem om de naam Charles Turnbull op te zoeken in het vergunningenbestand. Een paar minuten later hing hij op.

‘Hij staat al zestien jaar officieel geregistreerd als privédetective,’ liet hij Gunn weten. ‘Daarvoor zat hij bij het korps van Santa Monica.’

Bosch drukte op de bel van privédetective Turnbull. Toen er geen reactie kwam, drukte hij nog twee keer, telkens wat langer. Hij had zijn telefoon weer uit zijn zak gehaald en wilde net het nummer van Turnbull opvragen, toen er uit het speakertje boven het bellenpaneel een slaperige, geërgerde stem klonk.

‘Wat moet je?’

Bosch boog zich naar de speaker toe. ‘Meneer Turnbull?’

‘Ja, wat? Het is acht uur!’

‘Politie, meneer Turnbull. We moeten u spreken.’

‘Waarover?’

‘Een noodgeval, meneer, waarbij een van uw cliënten betrokken is. Mogen we even boven komen?’

‘Welke cliënt?’

‘Laat u ons even binnen?’

Vijf tellen lang kwam er geen reactie. Toen klonk er gezoem en werd de toegangsdeur elektronisch ontgrendeld. Ze namen de lift naar de vierde verdieping, en onderweg trok Bosch de beveiligingsflap van zijn holster los. Gunn deed hetzelfde met de hare.

‘Is dat een Kimber?’ vroeg Bosch.

‘Ja, de Ultra Carry.’

Bosch knikte. Hetzelfde wapen als hij zelf droeg. ‘Goed ding. Weigert nooit.’

‘Ik hoop niet dat we het nodig hebben.’

Toen ze de lift uit kwamen, stond er een man in de hal in een blauwe spijkerboek en een wit t-shirt. Daaroverheen had hij een aftandse badjas aangetrokken, die zijn middel verborg en alles wat hij daar eventueel droeg. Hij was op blote voeten en zijn donkerbruine haar stak één kant op. Hij had liggen slapen.

‘Turnbull?’ vroeg Bosch, en hij gebruikte zijn rechterhand om de man zijn penning te tonen.

‘Waar gaat dit over?’

‘Niet hier in de hal. Mogen we binnenkomen, meneer Turnbull?’

‘Welja.’

Hij wees naar de openstaande deur van appartement b, maar Bosch gaf aan dat Turnbull zelf als eerste naar binnen moest gaan. Hij wilde hem vóór zich hebben, in het zicht.

‘Ga zitten, als je een plekje kunt vinden,’ zei Turnbull toen ze binnen waren. ‘Koffie?’

‘Dat kan ik wel gebruiken,’ zei Bosch.

‘Graag,’ zei Gunn.

Ze bleven allebei staan. Het appartement was modern ingericht, maar erg rommelig als gevolg van Turnbuls werk. De salontafel en de bank lagen volgestapeld met dossiers. Het was duidelijk dat de huiskamer het dynamisch centrum van zijn praktijk was.

Bosch liep met hem mee naar de keukenhoek, nog steeds om hem in het oog te kunnen houden. Turnbull vulde al pratend een glazen koffiepot met water.

‘Welke cliënt zit er in de shit?’ vroeg hij.

‘Hoe bedoelt u?’

‘U had het over een noodgeval. Dus vraag ik welke cliënt er in de shit zit.’

Bosch besloot maar gewoon te kijken wat er zou gebeuren.

‘David Blitzstein,’ zei hij.

Turnbull wilde net het water in het reservoir gieten, maar bleef staan met de glazen kan boven het koffiezetapparaat. Hij schudde zijn hoofd. ‘Die naam zegt me niets. Dat is geen cliënt van mij.’

‘Niet? U hebt gisteravond nog voor hem gewerkt,’ zei Bosch.

Turnbull glimlachte. ‘U bent niet op de hoogte van de feiten, rechercheur.’ Hij goot het water in het reservoir schoof de glazen pot op z’n plaats.

‘Bezit u een wapen, meneer Turnbull? U weet dat ik dat met één telefoontje kan natrekken.’

‘Waarschijnlijk hebt u dat al gedaan. Ja, ik heb een wapen, maar dat draag ik zelden. Een stokoud ding, uit mijn politietijd. Een .38 Smith & Wesson revolver. Geen enkele politieman zou hem vandaag de dag nog gebruiken.’

Een revolver. Geen patroonhulzen die uitgeworpen werden. En een ander kaliber. Dit was niet het wapen dat was gebruikt voor de moord op Blitzstein.

‘We trekken het toch even na. Kunt u het me laten zien?’

Turnbull leunde tegen het aanrecht en sloeg in een gebaar van frustratie zijn armen over elkaar. ‘Ja, best. Ik zal hem u na negen uur laten zien, als de bank hier verderop in de straat opengaat. Hij ligt namelijk in een kluis. Zoals ik al zei: ik gebruik dat ding zelden. Jullie zitten behoorlijk op het verkeerde spoor, of ik ben zo onnozel om iets over het hoofd te zien. Ik ken geen David Blitzstein. Ik weet niet waar jullie het over hebben.’

Bosch geloofde hem instinctief. En hij meende ook dat er iets niet klopte. Ze zaten inderdaad op het verkeerde spoor. Hij probeerde het met de rechtstreekse aanpak.

‘Oké, laten we er niet langer omheen draaien. U was gisteravond in het casino van Commerce. Wat deed u daar?’

Turnbull trok zijn wenkbrauwen op. Eindelijk iets waar hij wat mee kon. ‘Ik was aan het werk. Maar niet voor of tegen David Blitzstein.’

‘Laten we dan beginnen met de vraag wie u had ingehuurd.’

‘Een advocaat, ene Robert Suggs. Ik werk veel voor hem. Hij is gespecialiseerd in echtscheidingen.’

‘Juist. En wat deed u daar?’

‘Ik schaduwde een individu voor een ander individu, een cliënt van Bob Suggs.’

Bosch knikte om aan te geven dat hij het begreep.

‘Meneer Turnbull, ik geloof dat we een fout hebben gemaakt, maar ik moet het zeker weten. Wat is de naam van het individu dat u schaduwde?’

‘Voor ik dat prijsgeef, zou ik eerst Suggs moeten bellen.’

‘Was het Douglas Pennington uit Brentwood?’

Bosch zag het aan Turnbuls ogen. Hij kende de naam.

‘Dat kan ik niet zeggen,’ zei Turnbull.

‘Dat hebt u zojuist gedaan,’ zei Bosch. ‘Moet u horen, ik begrijp uw positie. Ik heb ook twee jaar als privédetective gewerkt en ik weet hoe het gaat. Maar we hebben het hier over een moordzaak. Laten we een compromis bedenken waarin u niet alleen ons helpt, maar ook uzelf, door deze kwestie meteen af te handelen. Laat de namen maar zitten, we houden het op “individuen”. Vertel ons zo veel mogelijk over de zaak waaraan u gisteravond hebt gewerkt.’

De koffie begon de pot in te druppelen en de geur ervan vulde langzaam het appartement. Bosch snakte ernaar. De energie die zijn eerste kop koffie van die dag hem had gegeven was allang uitgewerkt.

‘Een individu heeft mijn opdrachtgever ingehuurd om de ontbinding van zijn huwelijk in gang te zetten. Alleen weet de echtgenoot van het individu nog van niets. We zitten nu in de zogenaamde fase van informatie najagen en vergaren. Zij zegt dat ze haar man ervan verdenkt er een vriendin op na te houden. Hij blijft een of twee keer per week de hele nacht weg en zegt dan tegen haar dat hij aan het pokeren was. Het is haar opgevallen dat hun bankrekening maandelijks met acht- tot tienduizend dollar slinkt door opnames van zijn kant.’

‘Dus bent u hem vannacht gevolgd,’ zei Bosch.

Turnbull knikte. ‘Klopt.’

‘En hij bleek inderdaad te pokeren.’

‘Ook dat klopt.’

‘Hoeveel heeft hij verloren?’

‘Zo’n tweeduizend dollar. Hij speelde aan een tafel met hoge inzet en werd compleet uitgekleeft door een vrouw. In die zin had zijn echtgenote het bij het rechte eind: zijn geld is naar een andere vrouw gegaan.’

Turnbull glimlachte, knipte toen met zijn vingers en wees naar Bosch.

‘Blitz. Ik heb gehoord dat de vrouw die alle winst binnenhaalde aan die tafel Blitz heette. Is dat degene die is vermoord?’

Hij liep naar een kast, zijn blik nog altijd gericht op Bosch, en haalde er drie bekers uit. Die zette hij op het aanrecht naast het koffiezetapparaat.

‘Ja, inderdaad,’ zei Bosch.

‘Ze is ongeveer tegelijk met mijn doelwit vertrokken, dus hebben jullie door de camera’s op het parkeerterrein de indruk gekregen dat ik haar volgde in plaats van hem.’ ‘Zoiets, ja.’

Turnbull zette de schakelaar van het koffiezetapparaat om en pakte de glazen pot. Nadat hij drie bekers had volgeschonken, vroeg hij of iemand suiker of melk wilde. Ze schudden beiden hun hoofd.

‘Ach, natuurlijk niet,’ zei hij. ‘Politie.’

Bosch nam een slok uit de beker die hij kreeg aangereikt; de koffie was sterk en heet, precies zoals hij hem graag had. Hij ontspande zich een beetje. Turnbull was een dood spoor als verdachte, maar misschien kon hij nog nuttig zijn als getuige.

‘U bent ongeveer een uur eerder dan uw doelwit naar buiten gegaan,’ zei hij. ‘Waarom was dat?’

‘Omdat ik het beu was om te doen alsof ik daar thuishoorde. Ik moest óf zelf gaan spelen óf maken dat ik wegkwam. Ik poker niet. Geen belangstelling. Dus ben ik buiten in de auto gaan zitten.’

‘Hebt u daar nog iets ongebruikelijks gezien?’

‘Alleen mensen die kwamen en gingen.’

‘En die vrouw? Hebt u haar gezien toen ze naar buiten kwam?’

‘Ja. Mijn doelwit was al naar buiten gekomen en zat in zijn auto te roken. Hij probeerde een beetje af te koelen na het verlies van al dat geld. En toen kwam zij naar buiten, met een kerel van de beveiliging. Dat vond ik een goede zet van haar. Ze zal wel een hoop geld bij zich hebben gehad, na wat ik aan de speeltafel had gezien. Ze maakte iedereen in, niet alleen de man die ik volgde.’

Bosch knikte.

‘En toen?’

‘Toen niks. Ik heb zitten kijken omdat mijn doelwit in zijn auto zat en ik dacht dat áls er iets tussen die twee aan de hand was, ik het daar misschien

zou kunnen zien. Maar ze stapte in haar auto en vertrok. Daarna reed de man die ik volgde weg en ben ik achter hem aan gegaan.'

'Verder was er dus niets met haar aan de hand op het parkeerterrein?'

'Niet op het parkeerterrein.'

'Maar wel...?'

'Ik weet niet of het iets te betekenen heeft, maar ik heb lang, lang geleden ook politiewerk gedaan en ik weet dat jullie overal alles van willen weten. Dus geef ik jullie alles. Op de snelweg verloor ze bijna de controle over het stuur.'

'Hoe dat zo?'

'Ik weet het niet precies, maar volgens mij was ze ergens mee bezig; ze liet iets vallen of wilde iets pakken of zo, waardoor ze helemaal uit haar rijbaan zwenkte – en weer terug. Het leek wel of ze dronken achter het stuur zat, maar ze had niet gedronken. Al die tijd dat ik haar in de gaten heb gehouden met kaarten dronk ze alleen water uit een flesje.'

'Misschien haar telefoon? Keek ze omlaag tijdens het rijden?'

'Volgens mij niet. Geen telefoon. Dan had ik het schijnsel wel gezien. Maar toen ze uitzwenkte reed ik pal achter haar, en ik heb even mijn groot licht aangedaan om te kijken of alles oké was. Toen zag ik geen telefoon. Ze zat een beetje voorovergebogen, alsof ze iets had laten vallen vlak naast het portier. Op het moment dat ik het groot licht aan deed, kwam ze overeind. Ze keek naar me via de binnenspiegel en toen heb ik het groot licht uitgeschakeld.'

Daar dacht Bosch een paar minuten over na; hij vroeg zich af wat Tracey Blitzstein had zitten doen. Toen drong het tot hem door dat ze misschien wel dezelfde vergissing had begaan als hij, dat ze Turnbull had aangezien voor een achtervolger en daarom het geld dat ze had gewonnen had verstoppt onder de stoel, als voorzorgsmaatregel in het geval van een beroving.

'Zou ze gezien hebben dat u het casino verliet?' vroeg hij.

'Weet ik niet. Zou kunnen.'

'Is het mogelijk dat ze dacht dat u haar volgde? Of dat ze dacht dat de man die u volgde háár volgde?'

Turnbull nam een slok koffie en dacht over zijn antwoord na voordat hij het formuleerde.

'Als ze al iemand ervan verdacht haar te volgen, dan was ik dat. We reden allemaal dezelfde kant op, maar mijn doelwit reed voor haar uit. Dus als ze

in de spiegels keek, zag ze mij. En als ik zo veel geld had gewonnen, zou ik ook in mijn spiegels kijken.'

Bosch knikte en dacht daar even over na. 'Wanneer was dat precies, dat ze zo uitzwenkte?' vroeg hij toen.

'Vrijwel meteen nadat we de snelweg op waren gegaan. Zoals ik al zei: mijn doelwit reed voor ons. Ik ging een eindje achter haar rijden en gebruikte haar auto min of meer om me af te schermen van de man die ik volgde – voor het geval hij ook in zijn spiegels zou kijken. Ze had dus makkelijk kunnen denken dat ik haar volgde in plaats van hem.'

Turnbull schonk nog een kop koffie voor zichzelf in en hield Bosch en Gunn de pot voor, maar ze sloegen het aanbod af.

'Er schiet me ineens iets te binnen,' zei Turnbull. 'Iets wat erop zou kunnen wijzen dat ze dacht dat ik haar volgde.'

'Wat dan?' vroeg Bosch.

'Een minuut of tien na dat uitzwenken maakte ze nog een rare manoeuvre. Ik dacht dat ze misschien in slaap gevallen was en bijna haar afslag had gemist, maar nu snap ik het. Ze probeerde te kijken of ze werd gevolgd.'

'Wat deed ze precies?'

'We reden dus op de 10 in westelijke richting, en toen we bij La Cienega kwamen, schoot ze ineens twee rijbanen over om de afrit te nemen.'

'Alsof ze wilde kijken of iemand achter haar de snelweg zou verlaten?'

'Ja, alsof ze wilde zien of wij haar voorbeeld zouden volgen, dwars over die rijbanen heen. Het was wel een goede zet, want ze zou óf haar achtervolger opmerken óf hem afschudden.'

Bosch knikte en gluurde even naar Gunn om te kijken of zij er iets aan toe te voegen had, maar ze zweeg.

'Hebt u haar daarna nog gezien?' vroeg Bosch.

'Nee, daarna niet meer,' zei Turnbull. 'Ze verdween om de hoek.'

In meer dan één opzicht, dacht Bosch. Hij rondde het gesprek af. Hij moest weg bij Turnbull, een telefoontje plegen.

'Meneer Turnbull, het spijt ons dat we u uit bed gebeld hebben nadat u de hele nacht hebt gewerkt,' zei hij. 'Maar u hebt ons geholpen en dat waarderen we zeer.'

Turnbull stak zijn handen op, alsof de inspanning minimaal was geweest. 'Ik ben allang blij dat ik niet langer verdachte ben. Veel succes met het oppakken van de slechterik.'

Bosch zette zijn lege beker op het aanrecht. ‘En ook bedankt voor de koffie.’

Zodra ze het gebouw uit waren en naar de auto liepen, haalde Bosch zijn telefoon tevoorschijn. Hij belde zijn partner.

‘Met mij,’ zei hij. ‘Ben je al op de plaats delict?’

‘Ik kom net aan. Met een huiszoekingsbevel.’

‘Mooi. Maar voordat je naar binnen gaat, wil ik dat je met Dussein gaat praten. Van de forensische dienst.’

‘Oké.’

‘Zeg dat hij indien nodig het hele interieur van die Mustang mag slopen, want ik denk dat het vermiste geld er nog ergens in moet liggen.’

‘Bedoel je dat ze niet is gevolgd naar haar huis?’

‘Dat weet ik nog niet, maar volgens mij vermoedde ze onderweg dat ze een achtervolger had. Ik denk dat ze het geld ergens in de auto heeft verstopt, op een plek waar ze bij kon terwijl ze reed. Dat moet haast wel onder de stoel zijn, maar ik mag toch aannemen dat Dussein daar al heeft gekeken.’

‘Ik ga het regelen.’

‘Bel me zodra je meer weet.’

Bosch borg zijn telefoon op. Hij zei niets meer tot ze weer in Gunns auto zaten.

‘Ik denk dat we toch weer bij de echtgenoot uitkomen,’ zei hij toen.

‘Turnbulls verhaal versterkt die theorie. Als ze bang was of dacht dat ze werd gevolgd, had ze het portier nooit zomaar opengedaan voordat ze klaar was om naar binnen te hollen. Ze dacht dat ze veilig was.’

Gunn knikte. ‘Ik ben nog iets vergeten te vertellen over dat handtasje,’ zei ze.

‘Van het slachtoffer? Wat dan?’

‘Er zat een busje pepperspray in. Dat heeft ze er niet uitgehaald.’

Daar dacht Bosch even over na; het paste precies in zijn nieuwe theorie. ‘Precies. Als ze dacht dat ze gevolgd was, en zelfs wanneer ze meende dat ze haar achtervolger had afgeschud met die manoeuvre op de snelweg, zou ze nooit het portier opengemaakt hebben en de pepperspray in haar tas laten zitten – tenzij ze dacht dat de kust veilig was.’

‘Tenzij er iemand bij de auto stond bij wie ze zich veilig voelde.’

‘Haar echtgenoot. Misschien droeg hij het pistool zichtbaar bij zich, maar dacht ze dat hij haar daarmee wilde beschermen. Ze deed het portier open en hij richtte het wapen op haar.’

Gunn knikte alsof ze dat scenario geloofde, maar speelde nog even advocaat van de duivel. ‘We kunnen niets van dat alles bewijzen. We hebben niets. Geen wapen, geen motief. Zelfs al zouden we het geld in haar auto aantreffen, dan maakt dat niets uit. Het sluit niet uit dat ze is gevolgd én we kunnen hem niks maken.’

‘Dan wordt het een drie-bij-driezaak.’

‘Wat wil dat zeggen?’

‘Dat het aankomt op de gebeurtenissen in de verhoorkamer van drie bij drie op Parker Center. We gaan met hem praten en wachten tot hij een fout maakt.’

‘Hij is beroepspokeraar, weet je nog?’

‘Ja, dat weet ik nog.’

Het kostte hun een half uur om in de ochtendspits van Hollywood naar Parker Center te rijden. Op de afdeling Berovingen-Moordzaken op de tweede verdieping keek Bosch vijf minuten door het spiegelglas naar David Blitzstein die zich voorbereidde op het verhoor. Blitzstein zag er niet uit als een man die rouwde om de dood van zijn vrouw. Hij deed Bosch eerder denken aan een gekooide tijger die door zijn hok ijsbeerde. Daar was weinig ruimte voor, met de tafel en twee stoelen die vrijwel de gehele verhoorkamer in beslag namen, maar Blitzstein liep van de ene muur naar de andere, telkens weer. Dat patroon voerde hem telkens tot op een paar centimeter van het glas – dat alleen aan zijn kant spiegelde – en elke keer dat hij zichzelf in de ogen keek, staarde hij zonder het te weten in die van Bosch aan de andere kant.

‘Goed,’ zei Bosch uiteindelijk. ‘Ik ben zover.’

Hij gaf Gunn zijn telefoon. ‘Hou deze bij je. Als mijn partner belt met nieuws, kom je binnen en zeg je dat je de hoofdcommissaris aan de lijn hebt.’

‘Doe ik.’

Ze gingen de researchkamer binnen, en Bosch schonk twee bekertjes koffie in. In een ervan leegde hij vier zakjes suiker voordat hij met beide bekertjes naar de verhoorkamer liep. Daar zette hij de mierzoete koffie neer aan de

andere kant van de tafel die in het midden stond, en nam hij plaats op de stoel ertegenover.

‘Gaaf u zitten, meneer Blitzstein,’ zei hij. ‘Neem een kop koffie. Het wordt een lange dag voor u.’

Blitzstein liep naar de tafel en ging zitten. ‘Bedankt,’ zei hij. ‘Wie bent u? Wat is er allemaal aan de hand met mijn vrouw?’

‘Mijn naam is Harry Bosch. Ik ben aangesteld om het onderzoek naar de moord op uw vrouw te leiden. Gecondoleerd met uw verlies. Het spijt me dat ik u heb laten wachten, maar ik hoop u zo snel mogelijk te kunnen laten gaan, zodat u bij uw familie kunt zijn en u de begrafenis van uw vrouw kunt gaan regelen.’

Blitzstein knikte een bedankje. Hij pakte zijn koffie en nam een slok. Zijn gezicht betrok toen hij die proefde, maar hij klaagde niet. Dat was mooi. Bosch wilde dat hij de zoete koffie zou opdrinken in de hoop dat de stoot suiker zijn uitwerking zou hebben. Veel mensen verwarden een suikerkick met helderheid van geest. Bosch wist dat die kick er in werkelijkheid voor zorgde dat ze risico’s namen en fouten gingen maken.

Toen Blitzstein de beker neerzette, zag Bosch dat hij zijn linkerhand had gebruikt. Dat was de eerste fout.

‘Ik moet nog het een en ander met u doornemen voordat we u kunnen laten gaan,’ zei Bosch.

‘Ik heb alles wat ik weet al aan dat zwarte meisje verteld.’

‘Rechercheur Gunn, bedoelt u? Dat was meer een oriënterend gesprek. Toen was ik nog niet op de zaak gezet. Ik moet het verhaal met eigen oren horen. Bovendien hebben we inmiddels de plaats delict grondig onderzocht en met getuigen gesproken.’

Blitzsteins wenkbrauwen schoten even omhoog en hij probeerde zich snel te herstellen door nog een grote slok koffie te nemen. Maar Bosch had nu een van zijn zwakke punten ontdekt en prentte dat in zijn geheugen.

‘Echt waar?’ riep Blitzstein uit. ‘Bedoelt u dat er getuigen zijn?’

‘Op die getuigen komen we zo,’ zei Bosch. ‘Eerst wil ik uw versie van de gebeurtenissen nog een keer horen. Op die manier heb ik het rechtsreeks van u en niet uit de tweede hand via rechercheur Gunn, zodat het verhaal niet wordt gekleurd door dingen die anderen hebben verteld of door wat ze beweren gezien te hebben.’

‘Hoe bedoelt u, “wat ze beweren gezien te hebben”?’

‘Gewoon bij wijze van spreken, meneer Blitzstein,’ zei Bosch.

Blitzstein blies geërgerd zijn adem uit en begon aan het verhaal dat hij twee uur daarvoor aan Gunn had verteld. Hij voegde er geen nieuwe details aan toe en liet niets van zijn eerste relaas weg. Dat was ongebruikelijk. Waar gebeurde verhalen ontwikkelen zich naarmate er meer bijzonderheden naar boven komen en men andere details vergeet. Een onwaar verhaal, dat men in gedachten oefent, blijft meestal constant. Dat wist Bosch, en hij voelde zijn verdenking tegen Blitzstein stevig post vatten.

‘Dus hoe snel was u na het schot bij de auto?’

‘Dat weet ik niet, want ik heb het schot niet gehoord. Maar ik geloof niet dat er veel tijd tussen zat. Ik hoorde haar de oprit op rijden. Ik wachtte en toen ze niet naar binnen kwam, ben ik gaan kijken wat er mis was.’

‘Dus als iemand beweert dat u al bij de auto was toen dat schot werd gelost, vergist die persoon zich?’

‘Wat? Bij de...? Echt niet, ik was er niet bij toen dat schot werd gelost. Ik heb niet eens gezien dat er werd geschoten. Wat wilt u nou eigenlijk beweren?’

Bosch schudde zijn hoofd. ‘Ik beweer helemaal niets. Ik probeer alles zo goed mogelijk op een rijtje te krijgen. Zoals u zich misschien wel kunt voorstellen, spreken de verhalen elkaar tegen. Mensen zeggen verschillende dingen. Ik heb ooit een partner gehad die zei dat als je twintig mensen in een vertrek zet en je laat er een naakte man doorheen rennen, je twaalf mensen hebt die beweren dat hij blank was, zeven die “zwart” zeggen en minstens één persoon die volhoudt dat het een vrouw was.’

Blitzstein kon er niet om lachen.

‘Weet u wat?’ zei Bosch. ‘Als u me nu eens zegt wat er volgens u precies is gebeurd.’

Daar hoefde Blitzstein niet over na te denken. ‘Heel eenvoudig. Ze had een fors bedrag gewonnen en iemand is haar vanuit dat casino naar huis gevolgd en heeft haar er om vermoord.’

Bosch knikte alsof het allemaal in zijn theorie paste. ‘Hoe weet u dat ze een fors bedrag had gewonnen?’

‘Dat vertelde ze me toen ze vanuit de kooi belde om te zeggen dat ze naar huis kwam.’

‘De kooi?’

‘De geldkooi. Ze heeft haar fiches laten uitbetalen en mocht daar even bellen omdat ze vaste klant was. Ze was gisteravond haar telefoon vergeten. Ze belde me vanuit de kooi om te zeggen dat ze naar huis kwam.’

‘Vond ze dat niet eng, zo veel contant geld op zak?’

‘Niet echt. Ze won vaker dan ze verloor, en ze had zo haar voorzorgsmaatregelen.’

‘Droeg ze een wapen?’

‘Nee. Hoewel... ik geloof dat ze een busje traangas in haar tas had.’

Bosch knikte. ‘Pepperspray. Dat hebben we gevonden. Maar was dat alles?’

‘Voor zover ik weet wel.’

‘Goed. En uzelf? Pokerde u daar ook? Ging u wel eens met haar mee?’

‘Vroeger wel. Maar nu al ongeveer een jaar niet meer.’

‘Hoe komt dat?’

‘Ik mag dat casino niet meer in, zal ik maar zeggen. Er is vorig jaar een misverstand geweest.’

Bosch nam nog een slok koffie en vroeg zich af of hij hierop door moest gaan. Het kon een afleiding zijn waarvan Blitzstein hoopte dat hij erop doorging. Hij besloot voorzichtig te zijn. ‘Wat voor misverstand?’

‘Dat heeft hier niks mee te maken.’

‘Als het te maken heeft met het casino in Commerce, heeft het hier zeker mee te maken. Als u me wilt helpen de moordenaar van uw vrouw te vinden, zult u mijn vragen moeten beantwoorden en het aan mij moeten overlaten om te bepalen wat belangrijk is en wat niet. Wat voor misverstand?’

‘Goed, als u het per se wilt weten, zal ik het u vertellen. Ik werd beschuldigd van vals spelen, en ik kon me niet verdedigen. Ik speelde niet vals, het was hun woord tegen het mijne. Einde verhaal. Ik ben eruit gegoooid en mag daar niet meer komen. Een verbod voor het leven.’

‘Maar het maakte ze niet uit dat uw vrouw nog wel kwam?’

Blitzstein schudde kwaad zijn hoofd. ‘Natuurlijk niet. Ze trekt mensen, door haar doen ze daar goede zaken. Als zij in dat casino pokert, duiken er van alle kanten kerels op die willen spelen tegen de vrouw van het WK en de tv-reclames. Ze willen haar allemaal innemen. Zo zijn mannen. Ze willen hun territorium afbakenen, zoeken de confrontatie. Zo vergaat het alle vrouwen in die wereld.’

Bosch zweeg even. Dit was geen afleidingsmanoeuvre van Blitzstein. Bosch begon zicht te krijgen op een motief voor de moord, of in ieder geval op een deel daarvan. Blitzstein wist dat als de moord op zijn echtgenote – een geliefde en bekende pokerspeelster – zou worden toegeschreven aan een achtervolger vanuit het casino in Commerce, dat een pr-ramp voor hun zijn, met gevolgen voor hun omzet en reputatie. Alsof hij dat had uitgesproken, begon Blitzstein te koken van woede. Dat gaf Bosch nog meer inzicht in de zaak.

‘Ik zal u één ding zeggen,’ zei hij. ‘Als blijkt dat ze gevolgd is, dan sleep ik die tent voor de rechter. Dat wordt de vetste jackpot die ik ooit zal binnenhalen.’

Bosch knikte alleen maar, in de hoop dat Blitzstein nog even zou doorgaan. Maar waarschijnlijk beseftte hij dat hij te veel had gezegd. Hij zweeg, en Bosch sloeg een andere weg in.

‘Hoe zou u uw relatie met uw vrouw omschrijven?’

‘Hoe bedoelt u?’

‘Gewoon, was u gelukkig samen, werd het een sleur, vond u het vervelend dat zij een beroemdheid was binnen de pokerwereld en u niet?’ Bij die laatste woorden keek Bosch hem doordringend aan.

Blitzstein reageerde onmiddellijk. ‘Het ging prima tussen ons. We waren nog steeds verliefd en het kon me geen donder schelen wie er een beroemdheid was en wie niet. Weet u waar poker uit bestaat? Twintig procent talent en tachtig procent geluk. Sommige mensen hebben meer talent dan andere, maar het draait altijd om geluk.’

Weer wachtte Bosch af of er nog meer zou komen, maar Blitzstein zweeg. Bosch nam het woord weer. ‘Goed, het casino in Commerce is dus verboden terrein. Waar pokert u dan? Bij The Hustler of in de pokerzaal bij het circuit van Hollywood Park?’

‘Nee, nergens. Casino’s spelen allemaal onder één hoedje. Als je ergens op de zwarte lijst staat, hangen ze overal je foto aan de muur. Dat is goddomme streng verboden, maar je doet er niks tegen.’

‘Dus u speelt alleen mee bij besloten pokerwedstrijden?’

‘Als ik de kans krijg, ja. Intussen was ik de manager van mijn vrouw.’

Bosch dacht aan zijn ex en de verhalen die zij had verteld over besloten wedstrijden, aan de persoonlijke spullen die soms werden vergokt, van autosleutels tot... wapens.

‘Hebt u ooit iets anders dan geld gewonnen bij dergelijke wedstrijden?’

‘Waar doelt u op?’

‘Mijn ex-vrouw pokerde ook. Misschien kent u haar wel: Eleanor Wish?’

Blitzstein aarzelde en knikte toen. ‘Ja, ik kan me haar wel herinneren. Ik geloof dat Tracey zei dat ze tegenwoordig in Hongkong of Macau zit. Ik heb zelfs overwogen om daar naartoe te gaan voor de casino’s.’

Bosch zag een ingang en greep die aan. ‘Sinds wanneer overweegt u dat?’

‘Wat?’

‘Verhuizen naar Hongkong of Macau.’

‘Ga me nou geen woorden in de mond leggen, man. Ik zei dat ik overwoog om er te gaan gokken, niet om er te gaan wónen. Waarom zou ik dat doen?’

‘Omdat u hier op de zwarte lijst staat. Geldt dat ook voor Las Vegas? Misschien dacht u aan verkassen?’

‘Hé man, dat gaat je niks aan. Ik dacht helemaal niet aan verhuizen, nergens naartoe. We hebben hier een huis en ik was gelukkig. Trace maakte een roerige tijd door in haar carrière en ik was haar manager. Ik hoef me tegenover jou niet te verdedigen.’

Bosch stak zijn handen op alsof hij wilde zeggen: rustig maar. ‘Inderdaad, dat hoeft niet. Maar even terug naar het onderwerp. Mijn vrouw pokert tegenwoordig inderdaad in Macau. Dat bevalt haar goed. Ze heeft me destijds verteld over de besloten wedstrijden waaraan ze deelnam toen ze nog hier woonde. Je kon er de gekste dingen winnen. Het was alsof je naar een pandjeshuis ging. De mensen zetten sieraden in, auto’s, wapens... Hebt u ooit iets dergelijks gewonnen?’

Blitzstein keek Bosch een hele tijd aan, en zijn ogen gingen van licht gloeiend naar kil naar witheet.

‘Krijg de tering, rechercheur Bosch. Ik wil een advocaat.’

‘Wat is er nou?’

‘Helemaal niks, behalve dat jij me van achteren probeert te naaien. Ik wil verdomme een telefoon om een advocaat te bellen.’

Bosch leunde achterover in zijn stoel.

‘Dat mag als we hier klaar zijn. Maar dan kan ik niet meer met u praten en kan ik u niet helpen. Weet u zeker dat u me niet...’

‘Me helpen? Ja, de gevangenis in voor iets wat ik niet heb gedaan. Krijg de tering. Geef me een telefoon, we zijn uitgepraat.’

Bosch roffelde even met zijn vingers op tafel en knikte toen. ‘Goed, wat u wilt. Ik haal de telefoon.’

Langzaam kwam hij overeind, om Blitzstein nog een laatste gelegenheid te geven zich te bedenken. Toen hij dat niet deed, liep Bosch het vertrek uit.

Gunn kwam op de gang naar hem toe. ‘Dat scheelde niet veel,’ zei ze. ‘Mij heb je overtuigd – of eigenlijk heeft hij dat zelf gedaan – maar ik denk nog steeds dat we niet genoeg hebben om hem te beschuldigen.’

‘Misschien niet. Heeft mijn partner nog gebeld?’

‘O, shit, je telefoon! Waar is die? Ik... ik geloof dat ik hem op je bureau heb laten liggen toen we koffie gingen halen.’

Ze liepen samen naar de researchkamer, waar Bosch’ telefoon lag. Hij had drie gemiste oproepen van Ferras, die had gebeld toen hij met Blitzstein in de verhoorkamer zat. Hij belde meteen terug.

‘Harry, waar zat je nou?’

‘Een verhoor. Heb je iets gevonden?’

‘De jackpot, man. We hebben alles.’

‘Vertel.’

‘Je had gelijk. Er bleek een geheim vak in het portier aan de bestuurderskant te zitten. De armleuning kan los, die klik je open. Het grendeltje zat verstopt achter de geluidsbox in het portier.’

‘Wat hebben jullie gevonden?’

‘Het geld, het wapen, een sportshirt en handschoenen. Allemaal in dat vak. Er zat ook een demper op dat wapen. Zelfgemaakt. In het vak lag ook nog een armband, die moet zij erin gelegd hebben. Gewonnen in de kwalificatieronde van het WK poker in 2004.’

Bosch keek geërgerd naar Gunn. Het was allemaal informatie die hij had kunnen gebruiken voordat Blitzstein een einde maakte aan het verhoor om zijn advocaat te bellen. Hij wendde zich af en richtte zijn aandacht weer op Ferras.

‘Heb je het wapen al nagetrokken?’

‘Ja, daarnet. Het spoor loopt dood. Negen maanden geleden is het als gestolen opgegeven door de oorspronkelijke eigenaar in Long Beach. Een wapenhandelaar die Kermit Lodge heet. Volgens hem is het van een tafel gestolen bij een wapenbeurs in Pomono.’

Bosch wist dat het geen dood spoor was. Als ze een link konden vinden tussen de oorspronkelijke eigenaar van het wapen en Blitzstein, kon dit

dode spoor een belangrijke schakel in de bewijsvoering worden. Maar dat was van later zorg. Hij vroeg Ferras naar het sportshirt en de handschoenen.

‘Het is een plastic geval met lange mouwen. Je weet wel, zo’n zweetpakje om af te vallen.’

‘En de handschoenen?’

‘Doorsnee werkhandschoenen. Ze zien er nieuw uit. Er zit restmateriaal op het shirt en de handschoenen. Het punt is, Harry, dat de schutter op de hoogte was van dat geheime vak. Hij heeft haar neergeschoten en toen het wapen, het shirt en de handschoenen in dat vak gedumpt. De echtgenoot, Harry. Hij heeft haar doodgeschoten, de boel verstopt in dat geheime vak en is toen om hulp gaan roepen.’

‘Ja, en nu hoeven we het alleen nog maar te bewijzen. Hij heeft zojuist om een advocaat gevraagd.’

Ferras reageerde niet, en in de stilte die volgde, schoot Bosch iets te binnen. Een laatste poging.

‘Wat voor werkhandschoenen zijn het? Leer, plastic, katoen?’

‘Katoen.’

Bosch voelde een sprankje hoop opkomen. De moordenaar had waarschijnlijk het shirt en de handschoenen gedragen om te voorkomen dat hij restmateriaal – bloed, hersenweefsel en kruitresten – op zijn lichaam zou krijgen. Maar je had vele vormen van restmateriaal, ook microscopisch kleine deeltjes, en katoen was poreus.

‘Oké, ik wil dat je daar vertrekt,’ zei Bosch. ‘Ga naar Long Beach om de wapenhandelaar op te halen. Breng hem hierheen, naar het hoofdbureau.’

‘Wat moet ik als reden geven?’

‘Zeg maar dat het wapen dat hij als gestolen heeft opgegeven is teruggevonden en dat hij naar het bureau moet komen om het te identificeren. Meer hoeft hij niet te weten, als je hem maar hiernaartoe brengt.’

‘Ik ben al onderweg.’

‘Mooi.’ Bosch verbrak de verbinding.

‘Wat hebben ze gevonden?’ vroeg Gunn.

‘Alles.’

Hij vertelde haar over het telefoontje, en ze verontschuldigde zich onmiddellijk voor het vergeten van zijn telefoon. Ze wist dat hij de informatie over het geheime vak had kunnen gebruiken om Gunn onder

druk te zetten. Het leek voor de hand te liggen dat hij op de hoogte was van de aanwezigheid van dat vak in de auto van zijn vrouw, en toch had hij er niets over gezegd toen ze het over haar voorzorgsmaatregelen hadden.

‘Zit er maar niet over in,’ zei Bosch. ‘Het is niet anders.’

‘Wat wordt nu de volgende stap?’

Bosch antwoordde niet meteen. Hij haalde een stapeltje geld uit zijn zak. Er zaten drie biljetten van één dollar bij. Die bekeek hij aandachtig, waarna hij Gunn vroeg of ze briefjes van één had. Ze haalde haar geld tevoorschijn en hield twee dollarbiljetten omhoog.

Bosch koos een van Gunns dollars uit en gaf haar er een van hemzelf in ruil. Toen stopte hij de losse dollars in de ene zak en zijn stapel contanten opgevouwen in de andere. ‘Goed,’ zei hij. ‘We zullen eens zien wat voor pokeraar David Blitzstein is.’

Bosch liep de verhoorkamer weer in en legde zijn telefoon voor Blitzstein op tafel.

‘Alstublieft, de telefoon,’ zei hij. ‘Maar aangezien u een advocaat gaat bellen, moet ik u officieel op uw rechten wijzen en me ervan verzekeren dat u die volledig begrijpt. Dat hoort bij de procedure.’

‘Schiet maar op dan,’ zei Blitzstein. ‘Ik wil bellen.’

Bosch haalde een visitekaartje tevoorschijn en ging tegenover Blitzstein aan de verhoortafel zitten. De hele riedel van de rechten stond op de achterkant gedrukt. Die las hij eerst voor, waarna Blitzstein de tekst zelf nog eens las en zijn handtekening zette. Bosch keek toe hoe de verdachte tekende met zijn linkerhand.

Bosch schoof de telefoon over de tafel naar hem toe. ‘Wie gaat u bellen?’ vroeg hij.

Daar leek Blitzstein geen antwoord op te hebben. ‘Ik weet het niet. Ik ken geen strafpleiters.’

Bosch keek naar het plafond alsof hij erover nadacht. ‘Eens kijken... Johnny Cochran is dood en Maury Swann zit in de gevangenis. Dan hebben we nog Dan Daly en Roger Mills. Die zijn goed. En Mickey Haller. Ik heb gehoord dat die weer aan het werk is.’

‘Haller, daar heb ik van gehoord. Hij komt vaak op tv, dus dan moet hij wel goed zijn.’

Bosch haalde zijn schouders op.

Blitzstein drukte een knopje in op de telefoon en toetste 411 in. Hij vroeg de medewerker van Inlichtingen om het nummer van Haller. Vervolgens hing hij op zonder te bedanken en belde Haller. Er werd opgenomen en hij werd doorverbonden. Er volgde een lange stilte voordat Blitzstein de advocaat aan de lijn kreeg. Na een paar minuten overleg in korte zinnen verbrak hij de verbinding.

‘Hij komt eraan,’ zei Blitzstein. ‘Hij haalt me hier uit.’

‘Wat een vertrouwen in iemand die u nooit heeft ontmoet,’ zei Bosch.

‘Ik zal toch in iémand vertrouwen moeten hebben. Jullie proberen me dit in de schoenen te schuiven.’

‘We zoeken naar bewijsmateriaal, en dat voert ons ergens naartoe. Het is niet de bedoeling iemand iets in de schoenen te schuiven – tenzij diegene het verdient.’

‘Ja, ja.’

‘Meer heb ik er niet over te zeggen. U vroeg om een advocaat, dus mag ik de zaak niet meer met u bespreken. Zo zijn de regels.’

‘Reken maar. Je kunt nu wel gaan.’

‘Nog niet. Ik moet blijven tot uw advocaat er is. Dat is ook een van de regels. Het is wel eens voorgekomen dat mensen zichzelf iets aandeden nadat we ze alleen hadden gelaten. Dan proberen ze ons daar de schuld van te geven.’

‘Goh, dat is niet eens zo’n slecht idee. Misschien moet ik mezelf een oog uitsteken en zeggen dat jij dat hebt gedaan.’

‘Als u dat probeert, zorg ik er persoonlijk voor dat u verslag uitbrengt vanuit het ziekenhuis.’

Daarna viel er een ongemakkelijke stilte die drie minuten duurde. Bosch keek aandachtig naar Blitzstein en wachtte het juiste moment af.

Uiteindelijk vroeg hij: ‘Nog koffie?’

‘Nee, die smaakte naar smeerolie.’

Bosch knikte en liet nog een halve minuut verstrijken. ‘Wanneer bent u met poker begonnen?’

Blitzstein schokschouderde. ‘Als kind al. Mijn pa was een zuiplap die een paar avonden per week met zijn drankmaten in de garage pokerde. Ik keek toe en mocht zijn kaarten vasthouden als hij moest pissen.’

‘Met zo’n vroege start zult u in de loop der jaren wel heel wat potjes poker hebben gespeeld.’

‘Te veel om te tellen.’

‘Ik heb nooit tegen mijn vrouw gespeeld. U wel tegen Tracey?’

‘Dat probeerden we te vermijden. Trace en ik kenden elkaar te goed. We herkenden ieder teken.’

Bosch knikte. ‘Ik heb het altijd al eens willen opnemen tegen een professional,’ zei hij. ‘Zullen we...?’

Blitzstein schudde verbaasd zijn hoofd. ‘Wat bedoel je nou?’

Bosch boog zich over de tafel heen en haalde zijn geld uit zijn zak. ‘Liar’s poker, ken je dat?’

Blitzstein maakte een wegwerpgebaar met zijn linkerhand. ‘Dat heb ik sinds mijn dertiende niet meer gespeeld.’

Bosch hield het dollarbiljet omhoog dat hij met Gunn had geruild. Hij vouwde het zo dat Blitzstein het serienummer niet kon lezen. ‘Vijf zessen,’ zei hij.

De bedoeling van het spel was dat je het totale aantal van een specifieke letter of een bepaald cijfer in het serienummer van alle dollarbiljetten in het spel raadde. Als Blitzstein hapte, zou het gaan om een totaal van slechts twee dollarbiljetten. Vijf zessen was een hoge inzet.

Blitzstein schudde zijn hoofd. ‘Ik speel niet tegen amateurs.’

‘Nu u nergens meer binnen mag, hebt u niemand anders meer om tegen te spelen, zou ik zeggen. Zes zessen.’

‘Jezus,’ zei Blitzstein op geërgerde toon.

‘Kom op, meneer de beroepspokeraar. Wat heb je?’

‘Ik heb een uur met jou in dit vertrek en ik denk dat ik dadelijk knettergek van je word.’

‘Dan win ik omdat je niet meedoet.’ Bosch begon het geld weer op te bergen.

Blitzstein boog zich naar hem toe. ‘Ogenblikje, jongen.’ Hij stak zijn hand in zijn broekzak en haalde er een stapeltje geld uit. Toen hij een biljet van één dollar had gevonden, frommelde hij dat op in zijn vuist.

‘Dus jij biedt zes zessen? Dat durf ik aan zonder te kijken. Ik weet dat je bluft. Je verradt jezelf gigantisch.’

‘O ja? Waarmee dan?’

‘Je wendt je blik af, precies op het moment dat je je tegenstander strak zou moeten aankijken.’

‘Ach, heus?’

Blitzstein gooide zijn dollarbiljet op tafel en Bosch deed hetzelfde. Bosch had vijf zessen in zijn serienummer zitten. Zorgvuldig vouwde hij Blitzsteins briefje open: één zes. Bosch nam beide briefjes van de tafel.

Dat van Blitzstein hield hij lachend omhoog. ‘Deze lijst ik in!’

Hij stopte het biljet in zijn borstzakje, propte zijn eigen winnende briefje in zijn broekzak en glimlachte. ‘Nu kan ik zeggen dat ik een pokerprof heb verslagen.’

‘Tjonge. Ik hoop dat je er blij mee bent.’

Deze keer staarde Bosch zijn tegenstander strak aan. En hij merkte op dat Blitzstein iets weggaf. Een kort moment liet zijn zelfvertrouwen hem in de steek en vroeg hij zich af of hij zojuist in een val was gelopen.

‘Daar ben ik inderdaad blij mee,’ zei Bosch. ‘Heel blij.’

Bosch en Gunn gingen naar het lab van de forensische dienst op de derde verdieping en vroegen de vrouw achter de balie of laborant Ronald Cantor aan het werk was. Ze hadden geluk: Cantor was in het lab en ze mochten doorlopen.

Cantor was een laboratoriummedewerker die vooral bewijsmateriaal analyseerde met de rasterlektronenmicroscop. De normale wachttijd voor deze analyse was vier tot zes maanden, maar dat viel wel te omzeilen. Laboranten hadden koffie-, lunch- en theepauzes. Wat ze in die pauzes deden, mochten ze zelf weten. Dat was hun eigen tijd. Als ze bijvoorbeeld zin hadden om bewijsmateriaal van een bepaalde zaak onder de lens van de elektronenmicroscop te leggen, dan kon dat. Het draaide allemaal om de beloning die er tegenover stond.

Ronald Cantor stond bij Bosch in het krijt. Vijf jaar terug had Bosch de moord op zijn negenjarige nichtje opgelost. Het meisje was ontvoerd uit haar eigen voortuin in Laurel Canyon, door een man die zogenaamd zijn hond kwijt was. Ondanks het enorme verdriet om het verlies van het kind, was de familie Cantor Bosch eeuwig dankbaar, voornamelijk omdat hij niet alleen de zaak had opgelost, maar hun ook nog eens de kwelling van een rechtszaak had bespaard. Bij het overmeesteren van de moordenaar had Bosch de man doodgeschoten, nadat deze had geprobeerd zijn wapen af te pakken. Sindsdien stond Bosch op nummer één als het ging om extra tijd met de elektronenmicroscop.

‘Ronnie, alles goed?’ vroeg Bosch toen hij kwam aanlopen.

‘Prima, Harry. Is dat je nieuwe partner?’

‘Voor vandaag wel, zou je kunnen zeggen. Rechercheur Gunn, dit is onze expert Ronnie Cantor. Heb je je koffiepauze al gehad, Ronnie?’

‘Nee, ik zat er eigenlijk net over te denken om een beker warme chocolademelk te gaan drinken.’

‘Ik heb hier een dingetje waarvan ik hoopte dat jij er even naar zou kunnen kijken. Er zit een man in de verhoorkamer die we binnen een uur te pakken moeten nemen, anders is hij weg. Je zou ons kunnen helpen terwijl ik die chocolademelk voor je ga halen.’

Cantor draaide zijn stoel om van het werkblad en keek Bosch strak aan. ‘Wat heb je?’ vroeg hij.

Bosch viste met twee vingers Blitzsteins dollarbiljet uit zijn borstzakje en hield het omhoog.

‘Shit,’ zei Cantor. ‘Had je dat nou in je zak zitten?’

‘Een paar minuten maar. De verdachte bewaarde het ook in zijn zak en had het net nog in zijn handen. Ik kan alles gebruiken: kruitsporen, bloed, wat dan ook. We denken dat hij vanochtend zijn vrouw heeft vermoord, maar de stap van denken naar weten is nogal lastig. Er is al een dure, bekende advocaat onderweg.’

Cantor pakte een pincet van de labtafel en gebruikte die om het dollarbiljet van Bosch aan te pakken.

‘Gaat het lukken?’ drong Bosch aan.

‘Ja, het gaat lukken. Maar de kans op vervuiling van sporen is heel groot.’

‘Dit is niet officieel. Als je iets vindt, arresteren we hem en dan doen we het nog eens over volgens het protocol.’

‘Goed dan.’

‘Fijn, Ronnie. Ik ga je chocolademelk halen, ik ben zo terug.’

Gunn bood aan om in zijn plaats naar de kantine te gaan, maar Bosch droeg haar op in het lab te blijven en te kijken hoe Cantor het aanpakte. Misschien kon ze er nog wat van leren, zei hij, en van chocolademelk halen leerde ze vast niets.

Bosch bleef een kwartier weg en kwam toen terug met twee bekers zwarte koffie en een warme chocolademelk. Cantor was klaar met de analyse van het dollarbiljet.

Hij zette de piepschuimen beker even opzij en bracht verslag uit. Het klonk afgemeten, met dezelfde woorden en toon die hij zou bezigen tijdens een getuigenverklaring in de rechtbank.

‘De elektronenanalyse heeft geleid tot aantoonbare hoeveelheden ontstekingspoeder, geleidingsmateriaal en de producten van een ontbranding. Hoewel de hoeveelheden die bij deze analyse zijn aangetroffen klein zijn, zou ik met een gerust hart durven getuigen dat degene die dit bankbiljet in handen heeft gehad, recentelijk een vuurwapen heeft afgeschoten.’

Bosch voelde de opwindning door zijn borst razen. Even zag hij Tracey Blitzstein in gedachten weer dood in haar auto zitten. Hij knikte. Haar moordenaar zou hier niet ongestraft mee wegkomen.

‘Dank je wel, Ronnie.’

‘Ik ben nog niet klaar,’ zei Cantor. ‘Nadere analyse heeft aangetoond dat het onderzochte materiaal bovendien microscopisch kleine deeltjes bloed bevat.’

Bosch hief zijn koffiebeker naar Cantor. ‘Proost, jongen. We gaan hem bij zijn kraag vatten.’

Bosch en Gunn verlieten haastig het lab. Terwijl ze op de lift stonden te wachten, bespraken ze hun volgende stap. Ten eerste zouden ze David Blitzstein officieel voor moord in staat van beschuldiging stellen, en hem vastzetten zonder gelegenheid om op borgtocht vrij te komen. Mickey Haller zou hem vandaag niet vrij krijgen, zo veel was zeker. Ten tweede zouden ze een nieuw huiszoekingsbevel aanvragen waarmee ze in de weer mochten met plakschijfjes en chemisch behandelde wattenstaafjes voor het afnemen van kruitspoormonsters van de handen en armen van de verdachte. Daarnaast zouden ze de rechter toestemming vragen voor een luminoltest, waarmee ze ook microscopische bloedspetters op het lichaam van de verdachte konden lokaliseren.

De opluchting was van hun gezichten te lezen. Ze hadden een goed gevoel over de afhandeling van de zaak-Blitzstein. Het onderzoek was nog geen vier uur bezig en ze stonden al op het punt de verdachte te arresteren.

‘Dat ging soepel,’ zei Gunn. ‘Dankzij jou, Harry. Kiz Rider had gelijk.’

‘O ja? Wat zei ze dan?’

‘Dat ik nooit met jou moest poken.’

Bosch glimlachte. De liftdeuren gingen open en ze stapten in.

Heb je genoten van dit verhaal?
Lees dan ook *Het holst van de nacht*!

Er heerst altijd chaos in Hollywood op oudejaarsavond. LAPD-rechercheur Renée Ballard heeft nachtdienst. Terwijl honderden feestvierders tijdens de laatste seconden van het oude jaar met hun geweren in de aanslag staan voor de traditionele geweersalvo's, zoekt Ballard beschutting tegen de kogelregen. Vlak na middernacht krijgt ze de melding dat de eigenaar van een autowerkplaats dodelijk is geraakt door een kogel bij een druk straatfeest.

Het duurt niet lang voordat Ballard vaststelt dat er opzet in het spel is. Daarbij vermoedt ze dat deze moord in verband staat met een andere onopgeloste moord – een zaak die ooit werd behandeld door rechercheur Harry Bosch. Ballard en Bosch gaan opnieuw samenwerken om uit te zoeken waar de oude en nieuwe zaken elkaar kruisen. Al die tijd moeten ze op hun hoede zijn, want de moordenaar die zo lang onopgemerkt is gebleven, weet dat ze achter hem aan zitten.

Dieprood
Floris Kleijne

Je hoort wel eens dat reuk van alle zintuigen de sterkste associaties oproept. Tot die middag begreep ik nooit wat daarmee werd bedoeld.

Toen ik thuiskwam van mijn werk en de drie sloten van mijn voordeur ontgrendelde, vlogen de geuren van chloor, boenwas en Glassex me aan, tekenen dat mijn huishoudster die dag was langsgeweest. In deze nasale kakofonie van schoonmaak was het nauwelijks mogelijk om iets anders te ruiken, maar het reptielenbrein dat zulke associaties voor zijn rekening neemt, pikte er toch een nauwelijks waarneembare vierde geur uit. Toen sloeg mijn onderbewuste op hol, en daar had ik acht op moeten slaan.

Een diepe huivering trok langs mijn ruggengraat, een van die langdurige rillingen die zelfs je armen laat beven.

Zonder enig idee waar die huivering vandaan kwam, keek ik de hal rond, maar alles was in orde: een stapeltje enveloppen op het tafeltje onderaan de trap, waar mijn huishoudster de post altijd neerlegde ondanks mijn instructies over de keukentafel; de trap naar boven opvallend netjes met de verzameling boeken en papieren opgestapeld op de derde en vierde trede. De drie deuren die uitkwamen op de hal stonden open, zoals ik het wilde, en zonlicht stroomde de hal in, waardoor ik wist dat ook alle gordijnen open waren. Het huis rook schoon en fris, en onder de schoonmaakgeuren pikte mijn neus nog het oude hout op, de open haard, en de planten waarmee ik het huis had gevuld. Alles was zoals het moest zijn. Er was niets mis.

Mijn ruggengraat beefde weer, alsof die mijn geruststellende gedachten wilde afschudden.

Misschien had ik te lang een veilig, beschermd leven geleid. Drie jaar eerder had ik zo'n waarschuwing nooit genegeerd. Man, wat moet ik me veilig hebben gevoeld, dat ik me zo onverklaarbaar niet op mijn gemak voelde zonder meteen Mark te bellen. Hij had me laten beloven — zweren — om meteen contact met hem op te nemen als er ook maar iets verkeerd voelde.

Maar er was niets mis, vertelde ik mezelf. Dit soort willekeurig ongemak was te verwachten, zelfs nu nog, vier jaar later. Ik ging Mark echt niet bellen op basis van wat onwillekeurige rillingen. Ik zou hem ongetwijfeld

op zijn werk storen, hij zou van het bureau moeten komen, en dat allemaal alleen maar om mijn handje vast te houden?

Dus ja, ik was met de jaren kennelijk slordiger geworden, maar was er ook niet wat trots in het spel? Tuurlijk. Het trieste is nog wel dat de terugkeer van mijn zelfvertrouwen goed nieuws had moeten zijn. Diezelfde trots weerhield me ervan om snel even het hele huis te controleren. Maar achteraf weet ik dat dat bar weinig verschil zou hebben gemaakt.

Ik liep naar de voorkamer en schonk mijn gebruikelijke halfje whisky in, gaf toen de planten snel wat water en zeeg neer in mijn favoriete leunstoel. Ik liet mijn blik rond de kamer glijden en genoot van het luxe gevoel van thuiskomen in een schoon en opgeruimd huis. Andrea vond mijn huishoudster een overbodige luxe. Ze zou zichzelf met alle plezier af en toe binnenlaten en de boel gratis voor me doen. Maar zo vroeg in onze relatie voelde ik me nog niet veilig genoeg om dat aanbod aan te nemen, dus ik bleef de huishoudster betalen voor de schoonmaak.

Nippend aan mijn glas rokerig goud dook ik in mijn nieuwste leesproject. Ik vond de pagina waar ik was gebleven en betrad de grimmige fictieve wereld van Iain Banks, terwijl de whisky zijn warmte verspreidde in mijn buik. De laatste kille overblijfselen van mijn schrik bij de deur kropen langs mijn nek en verdwenen. Na twee hoofdstukken voelde ik mezelf indommelen. Ik vouwde mijn boekenlegger tussen de pagina's van *Medeplichtig*, legde het op de koffietafel, en draaide mijn lijf in een comfortabele houding voor mijn middagdutje. Er was niets mis. Alles was zoals het moest zijn.

Het onderbewustzijn laat zich niet zo makkelijk het zwijgen opleggen. Die middag kreeg ik voor het eerst overdag bezoek van mijn nachtmerrie. De droom, die herhaling van mijn zwartste momenten, was te langen leste aan het verdwijnen uit mijn nachten. Dankzij de verhuizing, een therapeut die ik eindelijk vertrouwde, en Andrea, sliep ik de laatste tijd de meeste nachten redelijk goed. Die holle blik in mijn ogen was steeds minder zichtbaar. Ik viel die middag in slaap zonder enig angstig voor gevoel.

Maar meteen toen ik de grillige, kolkende wolken boven mijn hoofd zag, wist ik met de machteloze helderheid van de lucide dromer dat mijn nachtmerrie me weer te grazen nam. Met dezelfde helderheid wist ik dat ik niets anders kon dan hem ondergaan tot het einde.

In de droom doemt het huis voor de duizendste keer voor me op. Alsof ik ben uitgetreden uit mijn lichaam, zie ik mezelf het huis aarzelend naderen. Ik reik naar de deurknop en merk het geforceerde slot op, het modderige voetspoor. Ik zie mijn bovenlichaam schokken doordat mijn hart een slag overslaat. Het volgende moment sta ik in de keuken, zonder te weten hoe ik er ben gekomen.

Twee stoelen liggen omver. Een pak melk is op de tegelvloer uit elkaar gespat en heeft een wit meer gevormd onder de open deur van de koelkast; heet water stoomt in de gootsteen; schuimvlokken dwarrelen in de tocht van het open raam. Spetters rood. Dieprood. In een klap vliegt de geur van bloed me aan.

In werkelijkheid belde ik toen 112. De droom biedt geen plek voor hulp van buitenstaanders.

Boven plonst iets. Ik ren tergend traag, ijsig koud de trap op, alsof ik door een meter sneeuw een heuvel op waad. De geur wordt sterker. Zwaar, zoet en metalig. Maar heel vaag, als een valse noot in de verte, dat parfum.

In werkelijkheid heb ik nooit gezien hoe het boven was. Maar de droom geeft me beelden van karmozijnen verwoesting, Johanna's geschonden lichaam op het bed, bloed op de muren.

Na een eeuwigheid bereik ik de overloop. Fenne verschijnt en mijn hart stopt.

Haar blonde haar plakt van het bloed, het druipt van haar gezicht, het heeft zoveel van haar kleren doorweekt dat ik de kleur ervan niet meer kan zien. Haar ogen staan wijd open en glanzen, glanzen. En ze grijnst. Die grijns achtervolgt me nog steeds. In de droom weet ik wat ze in de slaapkamer heeft gedaan. En ik heb haar nog nooit zo gelukkig, zo opgetogen gezien.

Diep Red omhult haar, wasemt uit elke porie. Het lijkt wel of ze een bad heeft genomen in dat parfum. De geur verzwelgt me, vertroebelt mijn geest, tot ik alleen dat nog maar ruik, alleen haar grijns nog maar zie. Haar lippen gaan uiteen, en in de droom spreekt ze twee woorden.

‘Hé, schatje...’ zegt ze, en de kalme, tedere toon van haar woorden tilt de verschrikking naar een ondraaglijk niveau. Maar nog steeds mag ik niet wakker worden.

Fenne heeft een bijl vast die in dieprode verf gedoopt lijkt. Ze zwaait hem naar achteren. Ik sta als bevroren, ook al weet ik wat er hierna gebeurt.

Tijdens het proces hield Fenne vol dat ze me alleen bewusteloos wilde slaan, van de trap wilde meppen, dat ze me wilde laten leven met mijn verschrikkelijke verlies. Ze wilde alleen de vrouw afslachten die in haar zieke geest haar plaats had ingenomen. En omdat dat ook precies was wat er was gebeurd, ging de rechter erin mee. Maar ik weet wat ik heb gezien. Ik weet dat het meer is dan een beeld uit mijn nachtmerries. Ik heb gezien wat er is gebeurd, en ik heb de intentie in haar ogen gezien, en haar grijns.

In de droom lacht Fenne haar eindeloze, afschuwelijke grijns, en spreekt ze nog twee woorden.

‘Vaarwel, schatje.’

Ze zwiept de bijl in een lage boog naar voren. In onmogelijk detail zie ik individuele druppels van Johanna’s bloed van het lemmet af vliegen, en hoor ik hoe de bijl een wond door de lucht snijdt. Ik zie het scherp naar mijn hoofd suizen. En dan zie ik de steel slippen in haar hand, waardoor de bijl draait in haar greep. Het plat raakt me tussen de ogen, en ik val achterover van de trap, met Johanna’s kleverige bloed op mijn gezicht en de smaak ervan op mijn lippen. Ondanks mijn buiteling zie ik nog steeds Fennes grijns. Haar gruwelijke grijns.

Dan klapt mijn achterhoofd op de grond, en mijn oren beginnen te piepen... piepen...

Piepen!

Happend naar adem, met nog steeds de herinnering aan pijn in mijn achterhoofd, tuimelde ik half uit mijn stoel en graaide ik naar mijn iPhone. Een huiveringwekkend moment lang leek ik terug te zijn in het oude huis en stond niets waar ik het verwachtte. Toen klikte de werkelijkheid weer op zijn plek, en vond mijn hand mijn telefoon.

‘Ja?’

‘Thomas? Wat is er?’

Mark! Ik moest buiten adem en totaal verward hebben geklonken. Goddank was het Mark. Ik zou met niemand anders hebben kunnen praten

over mijn nachtmerries, over Fenne. Andrea wist alleen dat er een verschrikking in mijn verleden lag, maar kende geen van de details.

‘Maak je geen zorgen, Mark,’ wist ik uit te brengen, ‘alles is oké. Ik had even bezoek van mijn favoriete droom, da’s alles. Net toen ik dacht dat ik die onder controle had.’

Heel ongebruikelijk voor hem zei Mark een paar seconden helemaal niets. Toen: ‘Weet je zeker dat alles oké is? Ben je alleen?’ En na nog een aarzeling: ‘Ja of nee is genoeg.’

De vijf woorden van die bizarre instructie waren genoeg om de huivering in mijn ruggengraat weer op te roepen.

‘Ja, ik ben alleen. Andrea is nog op haar werk, de huishoudster is al weg. Ik ben alleen, Mark, en er is niks aan de hand. Wat is er? Ik begin me een beetje zorgen te maken.’

‘We hebben net een telefoontje gekregen... Tom, ga anders eerst even zitten.’

‘Doe me dit niet aan, Mark. Maak er niet zo’n hele dramatische filmscene van. Wat voor telefoontje?’

‘Ik zweer je dat het pas net binnenkwam. Ik heb geen idee waarom ze het zo lang onder de pet hebben gehouden. Zodra ik het hoorde, heb ik jou gebeld, geloof me alsjeblieft.’

‘Mark, je weet dat ik je vertrouw. Zeg het nou gewoon.’

‘Het kwam van... De Berken.’

De Berken. De tbs-kliniek in de Achterhoek. Fenne.

‘Nee.’ Dat ene woord was alles wat ik kon uitbrengen. Het was alles wat ik kon denken.

‘Tom, luister. We hebben geen enkele aanwijzing dat ze weet waar je woont.’

‘Nee.’ Een doods gevoel verspreidde zich vanuit mijn hart door mijn hele lijf.

‘Blijf alsjeblieft kalm, Tom. Ze is er op blote voeten vandoor. Ze komt geen tien kilometer ver.’

‘Nee.’ Mijn ontkenning klonk zo vlak en levenloos als ik me voelde.

‘Tom, luister nou! Ze kan niet twee provincies doorkruisen op blote voeten. Ze kan jou niet vinden. Je bent volkomen veilig.’

Die laatste bespottelijke bewering schokte me uit mijn trance. Ik voelde mijn woede opborrelen. En mijn angst.

‘Wanneer, Mark? Wanneer hebben ze haar laten ontsnappen?’

De stilte lengde en Mark zweeg.

‘WANNEER?’

‘Twee dagen geleden, Tom, maar...’

‘TWE E D A G E N ! Wat hebben ze al die tijd in godsnaam uitgevreten? Hebben ze goddomme enig idee wat ze hebben laten ontsnappen? Ze komt hierheen, Mark, het boeit me niet wat je zegt, het boeit me niet hoe onmogelijk het is, ze is een monster! In twee dagen kan ze het hebben gefietst, Mark. Ze kan hebben gelift, of iemand hebben vermoord voor een auto. Vertel mij niet wat er voor Fenne onmogelijk is, Mark!’

‘Rustig nou, Tom...’

‘Niks rustig! Ze kan elk moment voor mijn deur staan! Ze kan op dit moment al in mijn huis zijn! Ze...’

Een deken van verlamme nde angst viel over me heen.

‘Tom?’

Het huis in. De geur van was en chloor. Oude planken en roet. Planten en potaarde. En een onwillekeurige rilling.

‘Tom? Ben je er nog?’

Deep Red.

Dat was de geur onder de normale aroma’s van mijn huis. Nu het tot me doordrong, was het pijnlijk, afschuwelijk duidelijk. De geur was vaag, maar hij was overal.

‘Tom?’

‘Ze is hier, Mark.’

‘Tom, nu niet in paniek schieten. Ze kan niet...’

‘Ze is hier, Mark! Ik ruik haar parfum! Ze is hier!’

Mark viel stil. Hij kende het hele verhaal. En het volgende wat hij zei was:

‘Pak je pistool. Ik kom eraan.’

Hij hing op voor ik kon reageren.

Op weg naar de keuken durfde ik bijna niet te ademen. Ook daar leek alles in orde. Maar ook daar hing de misselijkmakende geur van Deep Red om me heen. Het forensisch onderzoek wees later uit dat ze het hele huis moet zijn afgegaan om overal parfum in het rond te spuiten. Ze wilde me laten weten dat ze er was — alsof ze er trots op was.

Ik pakte de Glock uit de onderste keukenla en verifieerde dat het pistool nog steeds geladen was. Ik maakte een haastig rondje door de keuken. Achterdeur? Beide sloten op slot. Ramen intact. Wat nu? Leunstoel in een hoek, pistool op schoot, wachten op Mark. Langzaam, behoedzaam sloop ik terug naar de hal, op weg naar de voorkamer.

Boven plonsde iets.

Ik zwenkte naar de trap. Niets. Maar het geluid kwam van boven.

Duisternis overspoelde het huis, dat zich om mij sloot. Het rationele deel van mijn brein wist dat het nog steeds een zonnige dag was, maar mijn onderbewuste hield vol dat er wolken kolkten boven het dak. Ik zette vier stappen naar de trap en een diepe kou trok mijn benen in. Ik keek naar boven maar zag niet de verwachte bloedvlekken op de muur. Stilte. Maar Deep Red bleef me verzwelgen tot ik bijna kokhalsde.

Ik klom naar boven. Mijn hart bonsde achter mijn ribben. Mijn hand omklemde het pistool en mijn vinger krulde om de trekker. Automatisch laadde ik het pistool door. Tree na krakende tree naderde ik de overloop. Oppervlakkig ademend. Een wakende nachtmerrie.

Op de overloop. De werkelijkheid flikkerde en een seconde lang zag ik Fenne uithalen met haar bijl. Ik knipperde en ze was weg.

Badkamer dicht, logeerkamer dicht. Slaapkamer... op een kier. Binnen brandde een flakkerend licht. Ik schrok van een duister silhouet, maar het was mijn eigen spiegelbeeld in de spiegel aan het eind van de overloop.

Ik liep naar de slaapkamer. Elke stap duurde een eeuwigheid. Weer flikkerde de werkelijkheid en ik wist zeker dat Johanna verminkt op het bed lag. Ik schudde mijn hoofd. Johanna was al vier jaar dood. Dit was een andere tijd, een ander huis. Dit keer waren het alleen zij en ik. En dit keer was ik gewapend.

Een klik.

Mijn hart stopte. Ik kon daadwerkelijk de seconden tellen voor het weer begon te kloppen.

Achter me ging de badkamerdeur open. Angst vertroebelde mijn zicht. Licht overstroomde de overloop.

Tijdens de rechtszaak legde de forensisch expert uit dat ze een bad had genomen en zichzelf daarna had ondergespoten met Deep Red. Ze hadden

de gebruikte flacon op de tegels naast het bad gevonden. Ze had zich niet afgedroogd voordat ze deur had geopend en de overloop op was gekomen.

Ik staarde naar de spiegel. Ik zag de reflectie van haar linkerhand, die druipend uitstak naast mijn eigen silhouet. Ik zag haar rechterhand, die iets vast had met een lange steel en een kop. De geur van Deep Red was sterker dan ooit. Ze zei:

‘Hé, schatje...’

Ze wist niet dat ik gewapend was. Mijn blikveld werd rood van razernij. Ik draaide om mijn as en mijn vinger spande zich om de trekker.

Tijdens de rechtszaak beschreef de schouwarts het effect van mijn kogel op haar lichaam. Hij gaf een schatting van het bloedverlies. Hij vertelde de rechter dat mijn schot niet meteen fataal was geweest, maar tot een langdurige, pijnlijke doodstrijd door bloedverlies en shock had geleid.

Ze was naakt en ze droop, maar terwijl mijn pistool tot stilstand kwam, besepte ik dat er iets niet klopte. Ze sprak weer, maar hoewel mijn geest volhield dat ze ‘Vaarwel, schatje’ zei, waren haar woorden ‘Wil je mijn rug...’, en de rest van haar zin werd uiteengereten omdat ik mijn vinger niet meer kon tegenhouden, en ik haalde de trekker over en het pistool vlamde en blafte, en een dieprode roos ontvouwde zich op haar buik, en haar haar, niet het blond van Fenne maar het rood van Andrea, deinde rond haar hoofd terwijl ze achterover de badkamer in tuimelde en over de natte tegels gleed, en haar gezicht, verwrongen van onbegrip en schok, was het gezicht van Andrea, Andrea die mijn scherpe neus kende, en wilde dat ik haar rug zou borstelen, en haar nieuwe parfum zou ruiken. Het was Andrea, en haar bloed rook dik en zoet en metalig.

Fenne loopt nog steeds vrij rond.

Ik niet.

Heb je genoten van dit verhaal?
Lees dan ook *Klaverblad*!

Zorah was vijf toen haar vader haar moeder doodsloeg met een bijl. Vijfentwintig jaar later is ze een zeer succesvolle consultant die op het punt staat de deal van haar leven te sluiten. Tot ze een bericht krijgt met een afbeelding van een bloederige bijl.

Wat heeft het bericht te betekenen? Wie weet er van Zorahs verleden af? En is de timing toevallig, of zijn Zorahs privé- en zakelijke leven onlosmakelijk met elkaar verbonden? Om antwoord te krijgen op haar vele vragen neemt Zorah privédetective Roelant in de arm. De twee vallen al snel voor elkaar, maar is Roelant wel wie hij beweert te zijn, of brengt hij Zorah alleen maar verder in gevaar?

Als de vogels zingen

Samantha Stroombergen

Hij hoort krekels tjirpen, water klotsen, takjes kraken.

Er is iemand buiten. Dat denkt Casper in ieder geval. Hij trekt zijn slaapzak tot zijn neus en wiebelt met zijn tenen in de hoop dat zijn ijsvoeten daardoor iets warmer worden. Weer een takje, dit keer breekt het. Casper houdt zich stil en durft bijna niet te ademen, al zou hij dat nooit toegeven, want hij is al groot. Er is iemand.

Na een volle minuut – hij houdt de tel bij – moet hij een beetje lachen. Hij is in maart tien geworden en tieners zijn niet bang, ze zijn stoer. Dat is de reden waarom hij erop stond om tijdens hun zoveelste vakantie aan het Gardameer een kleine privétent te krijgen, pal naast de grote van zijn ouders en zijn zusje. Het is echt niet meer cool om naast je ouders te slapen. Daar kan hij op school echt niet mee aankomen. En deze nachten stellen niets voor en zijn zo voorbij, net als alle geluiden. Als de vogels zingen, zegt zijn mams iedere avond, dan zien we elkaar weer. En de vogels zingen altijd vroeg.

Er is niemand buiten. Of misschien is er wel iemand, maar is dat gewoon een vakantieganger op zoek naar de openbare wc. Vast Toni, een leeftijdsgenoot die hij drie dagen geleden leerde kennen, al leek het eerder drie jaar. Casper weet al veel over hem, bijvoorbeeld dat hij van zwarte auto's houdt, gelooft dat er een monster in het Gardameer woont – ze noemen haar grappend Garsie van Nessie – en vooral dat hij heel vaak moet piesen.

Casper wiebelt weer met zijn tenen en duwt zijn benen iets steviger tegen elkaar. Nu moet hij ook piesen. Hij ritst zijn slaapzak open en spitst zijn oren terwijl hij langzaam overeind komt. Het is net een avontuur. Zijn naam is Bond, Casper Bond.

De koude nachtlucht begroet hem als hij zijn tent openmaakt. Hij zoekt met zijn blote voeten op de tast naar zijn slippers in de voortent en klemt zijn zaklamp stevig in zijn hand. Iets houdt hem tegen het licht aan te klikken. Het is waar dat hij dan eindelijk iets ziet, maar tegelijk kunnen anderen hem dan ook zien.

Hij schudt zijn hoofd. 'Stomkop,' mompelt hij in zichzelf en hij knipt het licht aan.

Het getjirp van de krekels zwelt aan.

Het water van het meer klotst.

En hij hoort ritselende blaadjes in de verte.

De aanwezigheid van zijn ouders in de tent naast hem voelt geruststellend. De openbare wc's zijn niet zo ver weg, slechts een paar meter van de buitenste tenten vandaan. Hij aarzelt even. Hij zou zweren dat het geluid van de takjes en de blaadjes uit die richting kwam.

Toni. Of een hond, dacht hij. Hij hield van honden. Vooral van golden retrievers.

'Ik ben Bond. Casper Bond,' fluistert hij in zichzelf en hij begint aan zijn weg.

Hij moet een beetje gniffelen als hij gedempt gesnurk uit een van de tenten hoort komen. Het klinkt geruststellend, want zijn vader kan ook snurken als een trucker. Casper begint zelfs een beetje in zichzelf te neuriën terwijl hij het houten wc-huisje in gaat en zijn behoefte doet.

Als hij de rits van zijn gulp dichtdoet, weet hij het weer zeker.

Iemand houdt hem in de gaten.

'Hallo?' vraagt hij en hij hoopt zowel wel als geen antwoord te krijgen. Hij verlaat het wc-huisje en blijft onder de overkoepeling staan. Zijn tent lijkt ineens heel ver weg. De wind trekt aan de bladeren van de boom naast hem. Het gevoel bekeken te worden ebt niet weg. Hij herhaalt: 'Hallo? Is daar iemand?'

Hij richt zijn zaklamp eerst naar links, dan naar rechts.

Links van hem knapt een takje. Hij hoopt dat als hij maar stil genoeg blijft staan, hij onzichtbaar wordt. Iemand haalt een grap met hem uit, Toni, of misschien zijn vader, en hij wil niet laten merken dat hij bang is. Aarzelend begint hij in zijn hoofd te tellen, te tellen tot tien, want in zo veel seconden weet hij vast zijn moed weer te vinden. Morgenochtend, nadat de vogels zingen, vertelt hij dit verhaal lachend aan zijn ouders: 'Ik dacht dat er iemand stond, dus ik hield de zaklamp voor me als een wapen. Casper Bond!'

'Ciao,' klinkt een hese mannenstem, zo dichtbij dat het woord bijna tastbaar lijkt.

Het duurt even totdat Casper de groet registreert. Hij draait zich langzaam om, tot hij de kale, dunne man ziet staan die hem met donkere kraalogen aanstaart. Iets in die blik laat Caspers haren rechtovereind staan. Hij weet

zeker dat hij deze man hier niet eerder heeft gezien en zijn moeder drukt hem altijd op het hart dat hij vreemdelingen niet zomaar moet vertrouwen – vooral niet een die hem overduidelijk in de gaten hield en is gevolgd.

Casper zegt niets terug. Hij zou niet weten wat. Hij spreekt geen woord Italiaans, op *una pizza con quattro formaggi per favore* na, en hij weet zeker dat zijn stem hem in de steek zou laten. Snel zet hij een stap naar voren, naar rechts, zodat hij de man kan passeren en een sprintje kan trekken naar de tent van zijn moeder. De man anticipeert en zet ook een stap opzij. Dichterbij.

Glimlacht.

‘*Non aver paura,*’ zegt de man zacht terwijl hij beide handen uitsteekt als om hem te kalmeren. Zijn stem klinkt als nagels op een krijtbord. Hij zet weer een stap dichterbij en nu ziet Casper dat hij aan de gesp van zijn riem zit te prutsen.

Casper begint te rennen, naar het Gardameer, naar de bomen die hem hopelijk aan het zicht kunnen onttrekken. Hij luistert. Achter hem klinkt gehijg, luid als een tornado.

Hij versnelt terwijl hij voelt hoe zijn hart razend tekeergaat. Tranen prikken in zijn ogen. Hij kan er niets aan doen. Alles is in het donker anders en hij heeft geen idee waar hij heen rent of hoe ver hij van zijn ouders vandaan is – en belangrijker: waar die engerd zich bevindt.

Als zijn eigen gehijg dat van zijn achtervolger overstemt, stelt dat hem iets gerust. Hij mindert vaart en laat zich zijwaarts achter een grote boom vallen. Daar drukt hij zijn frêle lijf zo dicht tegen de schors dat het bijna pijn doet. Zijn borst gaat gejaagd op en neer. Hij tuurt strak voor zich uit, naar de horizon. Het kan niet lang meer duren tot de zon op begint te komen, tot de vogels zingen.

Hij begint weer te tellen.

Een.

Twee.

Drie.

Zijn hoofd knalt naar achteren als de man plots voor hem opdoemt en hem bij de keel grijpt. Hij lacht zijn scheve tanden bloot en prevelt iets in het Italiaans. Casper begint zachtjes te huilen, probeert op te staan, weg te komen, ver, ver, niet hier, weg, naar de tent, naar papa, naar mama, naar Isa.

Dan laat de man hem los.

Ik steel nooit meer snoepjes uit de kast en ik zal altijd lief zijn tegen Isa en oppassen als dat nodig is. Caspers wereld draait door de klap tegen zijn hoofd. Hij krabbelt weer overeind, valt direct weer op zijn kont, haalt uit, raakt de lucht. *Ik beloof altijd mijn spruitjes op te eten.*

De man trekt zijn T-shirt uit. In plaats van dat weg te gooien, maakt hij er een prop van.

Casper begint te roepen. ‘Papa!’

Hij schopt zo hard hij kan, raakt de man in zijn gezicht en grijpt zijn kans. Zo snel mogelijk tijgert hij over de drassige bodem, op handen en voeten, terug richting de kampeerplek. Het begint licht te worden, realiseert hij zich met iets van vreugde, van hoop.

De ijzeren greep om zijn enkel komt zo onverwacht dat hij onderuitgaat. Hij proeft aarde in zijn mond.

‘Pa –’

‘*Sta’ zitto!*’ De man klinkt boos en Casper ziet nog net zijn eindeloze zwarte ogen voordat het T-shirt hem het zicht ontnemt en zijn neus en mond dichtdrukt.

Casper schopt, slaat, probeert te hoesten, naar adem te happen, te léven. Hij moet nog groot worden, *help, papa*, hij moet de kans krijgen groot te worden. Net zo groot als papa. Zijn armen en benen voelen zwaar.

En in de verte, in de verte begint een vogel te zingen.

Heb je genoten van dit verhaal?
Lees dan ook *De dwalenden*!

Rechercheur Léon Coeur en zijn nicht Hanna worden geconfronteerd met het nooit echt verwerkte trauma uit Hanna's jeugd: de moord op haar beste vriendin.

Rechercheur Léon Coeur ontvangt een polaroidfoto van een doodsbang tienermeisje in een donker weiland. Op de achterkant staan coördinaten. Léon ziet direct de overeenkomsten met de omstandigheden waarin Lena Delfosse werd gevonden, de beste vriendin van zijn nichtje Hanna, die ruim tien jaar geleden werd vermoord. Als hij op de locatie arriveert, blijkt het meisje al dood te zijn. Hoewel Léon zich om gezondheidsredenen had voorgenomen het rustiger aan te doen, kan hij deze zaak onmogelijk aan iemand anders overlaten. Adam Rooijmans, Lena's moordenaar, zit nog steeds vast in de gevangenis in Vught, dus de vraag is: wie is hem aan het kopiëren en waarom?

Voor Hanna, die haar trauma na vele moeilijke jaren eindelijk achter zich begon te laten, komt de copycatmoord als een grote klap. Voor haar eigen bestwil mag ze zich van haar baas bij de politie niet bezighouden met de zaak. Dan laat Adam Rooijmans doorschemeren dat hij bereid is te vertellen wat hij weet. Op één voorwaarde: Hanna is de enige met wie hij wil praten. En ze moet alleen zijn.

Lees nu het eerste hoofdstuk van
Oorverdovend
James Patterson & J.D. Barker

Er hing een bepaalde geur in het bos, de dauwachtige vochtigheid van de Columbia River vermengd met douglasspar, ponderosa, rode ceder, hemlockspar en esdoorn. 's Nachts was er vanaf Mount Hood een mistbank naar beneden gezakt, en nu raakten de knisperende zonnestralen het spookachtige landschap. De glanzende schaduwen werden onderbroken door witte vlekken die in de dageraad begonnen op te warmen.

Elke beweging van de zestienjarige Tennant Riggin was er een van geoefende precisie, haar voetstappen maakten nauwelijks geluid. Ze ontweek alle twijgen, gevallen takken, bladeren en dennennaalden, en haar leren laarzen lieten geen sporen achter. Precies zoals papa het haar had geleerd.

Haar achtjarige zusje Sophie, die één meter links van haar liep, was minder voorzichtig. Ze denderde door het kreupelhout en mepte met haar gebogen wandelstok alsof ze alle schepsels van Moeder Natuur wilde wekken die het lef hadden om nog te slapen terwijl zij al wakker was.

‘Kun je niet wat stiller zijn?’ vroeg Tennant op dringende toon.

‘Nee. Als je het stiller wilt hebben, had je me maar moeten laten liggen,’ kaatste Sophie terug.

‘Mama wil dat je ook leert jagen.’

‘Dat had ik net zo goed een uur later kunnen leren. Waarom denk je trouwens dat je iets hebt gevangen?’

Sophie was irritant, maar ze had wel gelijk. Hoewel Tennants vallen in de loop der jaren behoorlijk waren verbeterd, waren ze nog steeds niet zo goed als die van papa. Meer dan eens was haar lokaas meegenomen, het paaltje gebroken of de strik verdwenen. Ze had gisteren nog gezien hoe een flinke haas in haar strik van twijgen terecht kwam, maar zich met succes losmaakte en met het lokaas wegrende, de halve val in zijn kielzog. Uiteindelijk kreeg ze hem te pakken, maar dat was pas na een klein uur. Dat had ze mama en papa niet erbij verteld. Maar Sophie wist het. Vanaf een rots had ze lachend toegekeken hoe haar zus achter die verdomde haas aanzat.

Tennant had gisteren zes vallen gezet, deze keer van ijzerdraad.

De zusjes Riggins waren vierde generatie preppers, ze waren allebei binnen een straal van driehonderd meter van hier geboren, en geen van hen had ooit de bossen van Oregon verlaten. Ze hadden verhalen gehoord, ze wisten dat daarbuiten nog een andere wereld was, maar ze koesterden geen verlangen die te zien. Oma Riggins had Tennant en Sophie vaak genoeg bij haar laten zitten om hen over de boze buitenwereld te vertellen, met zijn vervuiling, hebzucht en verspilling, en ze had hun vorige herfst op haar sterfbed laten beloven dat ze nooit zouden meedoen aan al die losbandigheden. Tennant had haar gezegd dat ze dat nooit zou doen. Ze had het gezworen. Ze hield van hun kleine dorp met 187 – pardon, 188, nu Lily vorige week was geboren – inwoners, en met die buitenwereld had ze niets te maken. Om nu te zeggen dat Sophie er hetzelfde over dacht zou een gotspe zijn. Toen Kruger, de zoon van Kaitlin en Jeremiah, voor bijna drie maanden naar Portland vertrok was ze vragen beginnen te stellen. Hij was veranderd toen hij terugkwam, en Tennant had gezien hoe Sophie op hem lette, hem volgde en aan zijn lippen hing. Ze was zeer nieuwsgierig voor een achtjarige, en de meeste volwassenen deden er het zwijgen toe als ze in de buurt was. Maar Kruger niet. Hij leek het fijn te vinden om een gewillig oor te hebben.

Ze hoorden het gegil en verstijfden. Het gehuil van een baby, gekerm, iets verderop. Een wanhopig geritsel in het kreupelhout.

‘O jee, je hebt er een!’

Konijnen maakten de verschrikkelijkste geluiden als ze in de val zaten of gewond waren.

Maar er zou geen geluid te horen moeten zijn. De strik van een goed gezette val verdoofde het konijn, waarna het een moment later stierf. Snel. Humaan. Efficiënt. Dit was niet het geluid van een stervend konijn. Dit klonk als een konijn dat probeerde te ontsnappen. Er was iets misgegaan.

Nog een gil, dichterbij en luider dan de eerste.

En nog een derde, deze was zwakker, ergens in het gebied achter de eerste twee. Tennant had in totaal zes vallen gezet, allemaal met nieuw ijzerdraad.

De opwindingsverdween uit Sophies gezicht. Haar ogen werden groter naarmate het gegil luider werd. Ze trok wit weg en leek in tranen te kunnen uitbarsten. ‘Laat het ophouden, Tennant.’

Tennant had een potje bijenwas in haar rugzak mee voor teken- en muggenbeten. Ze haalde het tevoorschijn, nam er een vinger uit en stopte klodders bijenwas in haar oren, zodat het gegil gedempt en ver weg klonk. Ze hield haar zus het potje voor, maar die wuifde het weg – blijkbaar te vies voor het prinsesje.

In plaats daarvan drukte ze haar handen tegen haar oren.

Tennant stopte het potje terug in haar rugzak, daarna pakte ze haar mes en klapte het open. ‘Kom op.’

Sophie kwam niet in beweging. Ze plantte haar voeten stevig in de grond en schudde haar hoofd. Ze zei iets, maar Tennant kon het niet horen vanwege de bijenwas.

Maar ze hoorde wel iets anders, niet uit het bos maar diep vanbinnen. Een gesuis. Eerst nog zwak, maar het werd snel harder. Een enkele toon die aanzwol tot er andere bijkwamen, snerpend en luider. Hongerig. Lelijk. Ze voelde ook een soort druk. Alsof haar hoofd zich met water vulde en er niet genoeg ruimte was. Koud zweet druppelde langs haar ruggengraat naar beneden. Haar omgeving leek te vervagen, haar blikveld vernauwde zich en Tennant had het gevoel dat ze elk moment flauw kon vallen.

Ze dacht dat het allemaal aan haar lag tot ze een blik op Sophie wierp, die grote ogen van paniek had – de mond van haar zusje hing open en ze keek omhoog naar de bomen, naar het flauwe grijs van de ochtendhemel, haar handen stijf tegen haar oren gedrukt.

Het geluid werd harder.

Het was oorverdovend.

Een crescendo van gegil.

Alsof ieder mens, dier en schepsel van Moeder Aarde het uitschreeuwde van een zinderende pijn.

Tennant zat op haar knieën, en Sophie lag opgekruld naast haar, toen papa vanuit het struikgewas met mama achter hem op hen afstormde, zijn buks op zijn rug bengelend. Ze voelde niet hoe papa haar in zijn armen nam, ze kon het zich niet meer herinneren. Ze sloeg even haar ogen op toen hij met haar tussen de bomen door naar de boerderij van Bill McAuliffe aan de rand van het dorp rende. De volgende keer dat ze haar ogen opsloeg waren ze binnen en tilde hij haar door de openstaande luiken de kelder in. Mama wilde haar Sophie aanreiken en Tennant probeerde haar zusje aan te pakken, maar ze tuimelden samen de trap treden af en landden op de aarden vloer.

Tennant ving een glimp van papa's ogen op voordat hij de luiken dichtdeed. Mama stond achter hem, hun gezichten lijkleek en gespannen. Ze had nog nooit zulke bloeddoorlopen ogen gezien.

Dat geluid.

Harder dan dit kon het niet zijn.

En toch zwol het nog steeds aan.

O god, waarom kwamen papa en mama ook niet naar beneden?

Sophies schreeuw sneed als een bot en roestig mes door Tennant heen.

De stem van haar zusje vermengde zich met het vreselijke geloei dat tegelijkertijd overal en nergens vandaan kwam. Haar botten leken door haar huid heen naar buiten te willen komen. De aarden vloer van de kelder bewoog mee met het allesdoordringende gezoem. Stof en aarde dwarrelden op en kruidden de muffe, schimmelige lucht.

Tennant rolde zich van haar rug op haar zij en stak haar beide wijsvingers in haar oren tegen het geluid, en toch wist het oorverdovende geluid erdoorheen te dringen – langs haar vingers, door de bijenwas, als een breinaald die in haar hersenen klauwde en over de binnenkant van haar schedel kraste en tegen het bot op botste.

Wat begonnen was als één hoge toon was aangegroeid tot een verzameling van klanken – hoog en laag, diep en schel – die gilden en gierden, allemaal tegelijk.

De kelder was niet groot. Zo'n drie bij drieënhalve meter, op z'n hoogst. Langs de aarden wanden stonden gasbetonblokken met planken ertussen die vol stonden met conservenblikken, gedroogde worsten, poedermelk, vaten water en zakken meel.

En dit kwam allemaal tot leven, meetrillend op het geluid.

Blikken en verpakkingen vielen van de planken op de grond. Een zak meel barstte open.

De wanden kraakten, alsof alle massa van de aarde ertegenaan drukte.

De planken van het plafond trilden alsof erop gestampt werd.

En het geluid werd alleen maar luider.

Tennant wist niet dat ze ook schreeuwde, tot ze geen lucht meer had en naar adem hapte en stof, aarde en meel proefde. Ze hoestte het eruit, dwong zichzelf overeind te komen en klauwde naar de kelderluiken.

Waarom had papa hen opgesloten?

Ze zouden hier sterven.

En mama en papa daarbuiten dan?

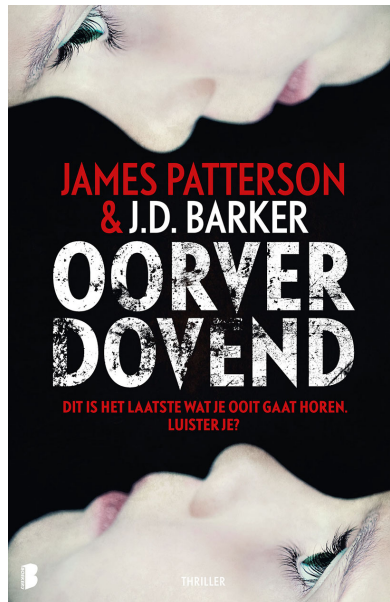
Sophie lag bij haar voeten, ze had haar armen om haar hoofd geslagen en haar knieën opgetrokken. Er druppelde bloed langs haar ooghoeken, langs haar mopsneusje, het kwam uit haar oren en liep tussen haar vingers door. Dik, geleiachtig bloed, donkerrood, bijna zwart. Een van haar armen schoot uit en ze greep Tennant zó krachtig bij haar enkel dat ze weer neerging en op de grond lag.

Het geluid zwol nog verder aan.

Tennant wilde haar zus vasthouden, maar haar armen en benen deden niet langer meer wat ze wilde. Haar harte bonkte tegen haar ribbenkast, en leek wel uit elkaar te barsten. Ze kon geen lucht krijgen, ze had net zo goed water kunnen inslikken. Haar ogen rolden weg in hun kassen, haar blikveld werd eerst wit, toen donkerder terwijl de wanden op haar afkwamen. Deze kelder was als een graf.

Heb je genoten van dit eerste hoofdstuk en wil je weten hoe het verder gaat met Sophie en Tennant?

Lees dan *Oorverdovend*, het nieuwste boek van dit duo topthrillerschrijvers!

Een mysterieuze natuurramp in het noordwesten van Amerika heeft een bergdorp volledig van de kaart geveegd. De jonge zussen Sophie en Tennant zijn de enige overlevenden. Hoe heeft dit kunnen gebeuren en hoe overleefden juist deze twee meisjes de ramp?

Het leger en een team van wetenschappers worden erheen gestuurd om het verschijnsel te onderzoeken, maar niet iedereen heeft hetzelfde motief. Zo wil psychologe dr. Martha Chan vooral de meisjes goed begeleiden, terwijl voor luitenant-kolonel Alexander Fraser het bewaren van de openbare orde centraal staat. Dan blijkt dat deze anomalie nog maar het begin is van een reeks onbegrijpelijke verschrikkingen.

Lees nu het eerste hoofdstuk van *Toen ze
verdween*
Carla Kovach

Proloog

Zaterdag, 5 mei 2012

‘Ik heb het gehad. Je hebt me de hele avond in de hoek laten zitten terwijl jij met je camera loopt te prutsen. Stom van me dat ik dacht dat we uit zouden gaan en een leuke tijd zouden hebben.’ Ze schokschoudert, gaat dan door: ‘Weet je? Je maakt niet eens goede foto’s.’ Ze schreeuwt het in zijn oor.

Zijn vrouw wist wel hoe ze een prima avond kon verpesten. De dj zette Katy Perry’s ‘Firework’ op en een paar mensen begonnen te bewegen op de dansvloer.

Met een frons tikte hij op de laatste foto op het scherm van zijn camera. Twee dansers glimlachten hem stralend tegemoet; een moment dat voor eeuwig was vastgelegd. Hij wist zeker dat hij de instellingen goed had staan, maar zijn vrouw had wel een punt. De foto was overbelicht. Zelf kon het hem niet schelen dat zijn opnamen niet perfect waren, maar dat zou hij niet tegen haar zeggen.

Mensen wurmden zich langs elkaar heen, dansten tegen elkaar aan, zoenden en lachten. De hele avond had iets waar hij ongemakkelijk van werd. Zijn oksels jeukten van het zweet. De feestvierders waren op een openbare plek, maar gedroegen zich alsof er zojuist een orgie was begonnen. Een paar drankjes en een stukje muziek en iedereen was van iedereen.

Zelfs zijn vrouw had steeds hogere verwachtingen gekregen sinds ze zich een paar maanden geleden hadden aangesloten bij deze stomme club. Het had zo onschuldig geklonken, een plaatselijke gezelligheidsvereniging, eens in de twee maanden een discoavond, zo nu en dan een quiz, kegelen en biljarten en af en toe een coverband. Maar het idee en de werkelijkheid waren totaal verschillend. Tot nu toe had hij alleen maar stellen zien aanpappen met mensen met wie ze niet zouden moeten aanpappen, precies zoals de vorige keer dat ze er waren. Hij had echtgenoten zien flirten met het barpersoneel, dansende vriendinnen die zich schor schreeuwden op de

dansvloer en hun armen als spaghettislierten om de nek of het middel van andere mannen lieten hangen.

Zijn eigen vrouw was niet meer tevreden met gezellige avondjes thuis, ze wilde méér. Door avonden als deze had ze die dwaze verwachtingen gekregen. Hij had geen zin om dronken te worden en om vreemden heen te draaien, en hij vond het effect dat deze omgeving op haar had helemaal niks.

Met zijn camera voor zijn oog tuurde door de lens. Het was het allerslechtste idee geweest om hiernaartoe te komen, vooral toen hij had gezien dat Samantha ook een vaste gast was.

‘Je luistert niet eens naar me, of wel? Je staat daar maar, de wereld te observeren door je amateurcameraatje, maar je doet niet mee.’

‘Wat had je dan verwacht? Dit is niets voor mij.’

‘Ik verwacht dat je een beetje je best doet, maar dat is blijkbaar al te veel gevraagd.’ Ze graaide haar jas van de rugleuning van een stoel en stormde met een rood hoofd naar buiten.

Een gefladder in zijn buik. Precies wat hij had gehoopt. Ze was weggegaan en had hem alleen gelaten. Hij wist precies hoe hij haar zover kon krijgen. Het was niet voor het eerst dat ze hem alleen liet, en het zou ook niet voor het laatst zijn. Waarom ze met hem samenbleef, was hem een raadsel. Misschien zaten ze in zo’n klassieke sleur. Beiden wilden niet vertrekken, maar beiden waren ongelukkig met de relatie. Ach, nou ja... wat kon het hem schelen.

Hij stelde zijn flitser in en keek door de lens, recht naar Samantha, degene voor wie hij dit allemaal deed. *De gangmaker van het feest. Samantha weet wel hoe ze zich moet vermaken.* Ze wilde graag Sam genoemd worden, maar dat deed hij nooit. Sam was een mannennaam. Hij noemde haar altijd Samantha. Hij zoomde in op haar nagels, lang en roze, glanzend gelakt in dezelfde kleur als haar volle lippen. Doordat de camera automatisch scherpstelde, werd het beeld even wazig. Toen ze weer duidelijk in beeld kwam, zoomde hij in op haar lippen en zoomde toen langzaam uit, waardoor hij een portret in beeld kreeg van haar hoofd en schouders. Lang blond haar golfde over haar hals en schouders, omlijstte haar prachtige jukbeenderen. Alle mannen waren dol op die volle lippen en die jukbeenderen. Ze zouden allemaal jaloers zijn als ze wisten wat hij en Samantha samen uitspookten.

Discolichten flitsten in zijn richting. Met toegeknepen ogen keek hij hoe Samantha een voorbijlopende man meesleurde, wiens bier over de rand van zijn glas klotste voordat hij het op een tafeltje in de buurt zette en mee werd getrokken naar het midden van de dansvloer.

De man kwam hem niet bekend voor – misschien een nieuw lid – maar hij zag er op een klassieke manier aantrekkelijk uit en was goed gebouwd.

Hij slikte.

Samantha genoot zichtbaar van de handen van de man op haar lichaam.

‘Do You Love Me,’ het nummer uit *Dirty Dancing*, klonk uit de speakers. Samantha slaakte een opgewonden gil en trok de wankelende man dichterbij zich toe. Op de maat van de muziek reed ze tegen hem aan.

Dit zocht hij. Hij pakte zijn camera steviger vast, slikte toen ze naar hem keek terwijl ze op haar onderlip beet. Ze voerde een showtje op voor de camera. Ze wist precies wie hij was en dit showtje was speciaal voor hem. Hij dacht dat ze hem zo probeerde te straffen omdat hij zijn vrouw had meegenomen.

Hij had een perfect shot toen ze naar de camera wees en haar tong uitstak. Verdomme! De foto was overbelicht, zijn vrouw had gelijk. Hij draaide wat aan de instellingen om het probleem op te lossen. Diafragma of ISO? Hij wist niet meer wat hij nu moest aanpassen. Hij wist niet eens meer wat die functies waren. Zijn handen begonnen te trillen. Hij vergat waar hij mee bezig was. Zweetdruppeltjes gleden langs zijn gezicht. De flitser. Hij paste de instellingen van de flitser aan en ademde uit. Dat moest het zijn.

Toen hij achteromkeek naar de gang zag hij zijn vrouw op een vensterbank zitten met een niet-aangestoken sigaret tussen haar lippen. Dus ze was teruggekomen. Er rolde een traan over haar wang terwijl ze naar hem keek. Ze wist dat hij naar Samantha had zitten kijken en was gekwetst. Hij zou het wel weer goedmaken als hij thuis was. Hopelijk kwam er dan ook een einde aan deze verschrikkelijke avondjes uit.

Ze gaf hem de vinger, kwam wankelend overeind en liep het gebouw uit.

Hij zou niet achter haar aan gaan. Hij zou doorgaan met foto's nemen tot hij had waarvoor hij was gekomen. Alles ging volgens plan nu ze echt was vertrokken.

Hij nam een slok van zijn enige en lauwe biertje en toen zag hij een andere vrouw op een bankje achter in de ruimte zitten.

Ze veegde over haar glas terwijl ze de man die met Samantha danste in de gaten hield.

Wodka-cola, gokte hij. Ze zag eruit als een wodka-drinker.

De rode en blauwe lichten flitsten langs haar toen hem iets opviel. Iets waarvan hij het liefst een foto had genomen, maar zoals gewoonlijk was hij weer te traag. Hij hield de camera voor zijn oog, om de perfecte gelegenheid niet opnieuw te missen. Een lange ketting hing in haar decolleté. Met een zilveren J eraan. De J van Joanna. De J van Jenny. De J van... Het had geen zin om ernaar te gissen. Het enige wat hij zeker wist, was dat J van streek was door het gedrag van haar partner. Hij had haar gekwetst en dat was waarschijnlijk niet voor het eerst. J draaide haar trouwring om haar vinger alsof ze hem eraf wilde rukken en door de ruimte wilde smijten, maar J bezat waardigheid. Ze zou geen scène schoppen. Hij was haar echtgenoot, niet haar partner.

J's echtgenoot stak nu zijn tong in Samantha's oor. De verontruste vrouw stootte bijna een tafeltje omver toen ze overeind kwam en haar drankje met een klap neerzette. Ze stormde de ruimte uit en keek nog één keer achterom toen ze bij de deur stond. Hij kon de verwachting in haar ogen zien. Eén moment, voor de eeuwigheid gevangen. Een moment dat een verhaal vertelde, een verhaal dat hij nog heel lang zou onderzoeken. Haar overspelige echtgenoot had het niet eens in de gaten. Hij was veel te dronken en betoverd door Samantha, de verleidster.

Hij dacht aan zijn eigen vrouw, die nu wel bijna thuis zou zijn. Zij wilde waarschijnlijk meer op Samantha lijken, ze deed althans erg haar best, vooral met haar kleding. Hij vond de verandering niet leuk. De afgunst droop ervan af. Samantha had lange benen, Samantha was strakker, Samantha was perfect, té perfect. Ze maakte huwelijken kapot. Ze was hedonistisch. Ze was een slet. Zijn vrouw had een hekel aan dat woord, maar het was precies wat Samantha was en hij was niet van plan zich in te houden. De gedachtepolitie kon geen censuur opleggen en zijn vrouw ook niet. Hij dacht wat hij zag. Samantha was een slet en dat wist hij maar al te goed. Hij kon haar gemakkelijk krijgen en haar reputatie was op waarheid gebaseerd, dat wisten de meeste mannen in Clevesford wel.

Hij bekeek zijn laatste foto van J. Die was haarscherp, net als de gedachten die van J's gezicht waren af te lezen. Hij kende haar verhaal. Vlak voordat ze was vertrokken had ze het volgende gedacht: *Kom*

alsjeblieft achter me aan. Zeg dat het je spijt. Hou me vast alsof je van me houdt en niets meende van wat je net deed. Ik zal het je vergeven, want dat doe ik altijd. Je bent gewoon dronken en morgen heb je spijt.

Maar J's man kwam niet achter haar aan en zag er ook niet uit alsof hij zijn excuses zou aanbieden.

Toen het nummer was afgelopen, liet Samantha de man los. Ze liep naar de bar, waar ze haar drankje snel opdronk. De man keek om zich heen en zag dat de stoel van zijn vrouw leeg was. Het besef werkte ontnuchterend. Snel pakte hij zijn jasje en hij haastte zich de deur uit. De muziek doofde en de lichten gingen aan. Het feest was afgelopen en het feestbeest had haar schoonheidsslaapje nodig.

Hij zag Samantha naar haar tas en jas zoeken. Met een omhelzing of een zoen nam ze afscheid van iedereen. Hij moest ervandoor voordat mensen hem opmerkten. Samantha zou tot het einde blijven plakken, dat deed ze altijd. Misschien nam ze iemand mee naar huis, misschien niet. Hij hoopte van niet, want het was tijd. Ze moest een lesje leren. Een harde les.

Hij keek op zijn horloge. Hij vroeg zich af waarom iemand er om tien voor één 's ochtends zo lang over deed om een feest te verlaten. Hij wist dat ze altijd via deze weg naar huis liep. Daarom had hij zijn auto eerder vanmiddag in een stil zijstraatje gezet. Hij was zelfs te voet met zijn vrouw naar de clubavond gegaan, omdat hij haar had wijsgemaakt dat hij de auto op zijn werk had laten staan en naar huis was gelopen.

Misschien was Samantha met iemand meegegaan en ging ze helemaal niet naar huis. Misschien had ze een andere route gekozen. Nee, ze was een gewoontedier. Ze nam altijd deze route als ze naar huis liep. Maar ze ging niet altijd naar huis. Misschien was ze een steegje in gedoken met J's man. Zijn gedachten gingen naar de arme, sjofele J. 'Dit is voor jou, J.' Hij respecteerte J. Zij liep tenminste niet met haar borsten en billen over de dansvloer te paraderen. Zij had zelfrespect. Hij betwijfelde of hij J na vanavond nog eens zou zien, maar diep vanbinnen wist hij dat J dankbaar zou zijn voor wat hij zo meteen ging doen. 'Kom nou,' fluisterde hij. Hij schoot achter een heg en wachtte.

Een bekend klikklakgeluid klonk door de stille nacht. Toen het luider werd wist hij dat ze dichtbij was. Het geklikklak werd onregelmatiger, waarna het ophield. Vermoedde ze dat hij daar was? Plotseling hoorde hij

iemand kokhalzen. Ze gaf over tegen een hek. *Moet je maar niet zoveel drinken.* Ze schraapte haar keel en begon argeloos weer te lopen.

Hij stond klaar. Toen ze voorbijkwam liet hij het gereedschap op haar hoofd neerkomen. Hij deed het voordat ze iets kon zeggen, lekker snel, precies zoals hij gehoopt had. Geen geschreeuw, geen worsteling, niets behalve een zacht gejammer.

Zijn hart ging tekeer terwijl hij toekeek hoe ze lag te stuiptrekken en schudden op het betonnen pad. Hij moest haar in de auto zien te krijgen. Even later lag ze stil. Hij bukte en voelde naar een hartslag. Ze leefde nog, volgens plan. Hij zou haar een lesje leren en ze moest goed bij zinnen zijn terwijl hij dat deed. Hij droeg de tengere vrouw over het pad, duwde met zijn voet de kofferbak open en gooide het dode gewicht in de met plastic beklede ruimte. De les kon beginnen.

Heb je genoten van dit eerste hoofdstuk en wil je weten hoe afloopt met Samantha?

Lees dan nu *Toen ze verdween*, het vierde deel in de *Gina Harte*-serie.

Na een geslaagd feestje loopt Samantha in haar eentje door een drukke straat naar huis, een route waar ze normaal gesproken slechts tien minuten over doet. Ze komt nooit thuis aan.

Zeven jaar na haar verdwijning, op de dag waarop ze haar vijfendertigste verjaardag had moeten vieren, ontvangt haar beste vriendin Diane een brief die geadresseerd is aan Samantha. Als Diane de envelop opent, haalt ze er een verjaardagskaart uit, en een vingernagel, gelakt in een oudroze kleur: dezelfde kleur die Samantha altijd droeg. De politie laat de nagel onderzoeken, maar hij blijkt niet van Samantha. Hij is van een andere vrouw: Jade Ashmore. Jade is vermoord, alleen niet zeven jaar geleden. Haar moord vond plaats in de nacht voorafgaand aan de bezorging van de envelop...